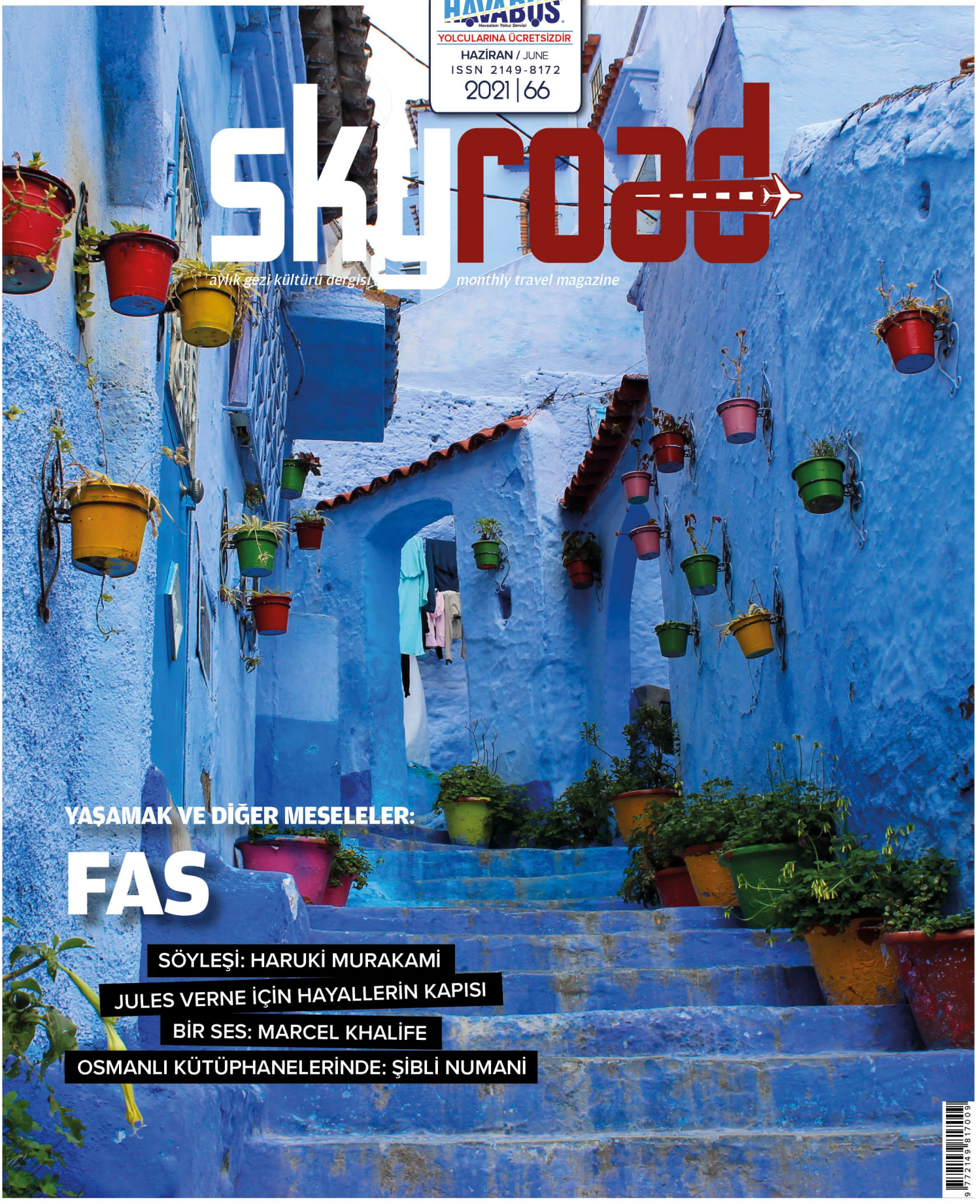
HAVABUS
Havaalanı Yolcu Servisi
YOLCULARINA ÜCRETSİZDİR
HAZİRAN / JUNE
ISSN 2149-8172
2021 | 66

skyroad

aylık gezi kültürü dergisi monthly travel magazine



YAŞAMAK VE DİĞER MESELELER:

FAS

SÖYLEŞİ: HARUKİ MURAKAMİ

JULES VERNE İÇİN HAYALLERİN KAPISI

BİR SES: MARCEL KHALİFE

OSMANLI KÜTÜPHANELERİNDE: ŞİBLİ NUMANİ



Bağlantıda kalarak ihtiyacın olan iş imkânlarına ulaşabilirsin

İş arayanlara destek Vodafone'dan.
Birlikteyiz Tarifesi sadece 9 TL.*

Birlikte mümkün
vodafone

*** Pandemi döneminde gelir kaybı yaşayan ve işini kaybedenlere özel.**
20 Nisan-30 Haziran 2021 tarihleri arasında, bireysel faturalı ve faturasız aboneler için geçerlidir. Vergiler dahil 750 DK, 250 SMS, 6 GB, 6 ay boyunca 9 TL. Faturalılar 6 ay sonra ayda 39 TL'den devam eder. Kampanya 50.000 abone ile sınırlıdır. Başvuru için http://vftr.co/birlikteyiz'i ziyaret ediniz.

IRMAKLARDAN ALANLARA TAŞINDIN, YALNIZSIN

Bize ne olduysa, burada oldu. Irmaklardan, alanlara taşındığımızda... O büyük yalnızlıkla, daha doğrusu adına "büyük yalnızlık" dediğimiz "yapay yalnızlıkla" tanıştık. Herkes, kimsesiz olduğuna ve bu dünyada gereken değeri görmediğine inandırdı kendini. Hepimiz, oradaydık ve hâlâ oradayız. Kimi "kırlardan gelecekler elbette kırlardan" diyerek umut besledi bu hayatın içinde, Turgut Uyar gibi, kimi İlhami Çiçek gibi "ırmaklardan alanlara taşındın, yalnızsın" diyerek bir bakıma büyük bir tarihi okuma getirdi ve olanın tamamından daha güçlü bir şekilde özetledi hâlimizi.

Bir önceki sayımızda söyledik. Buradayız ve burada olmaktan başka bir şeyi de bilmiyoruz. Bu sayımızda da söyleyelim: "Buradayız demek", "gidilecek başka bir yer bilmiyorum" demektir.

Buradayız ve hepimiz haklıyız. Hepimiz haksızlığa uğradığımızı düşünüyoruz. Kimse hak ettiği değeri görmüyor.

Gerçekten öyle mi? Gerçekten bizdeki cevheri bir türlü fark etmiyorlar mı?

Bu soru burada kalsın. Kesin olan bir şey varsa; elbette kırlardan gelecekler ve o güne kadar "ırmaklardan alanlara taşındık ve yalnızız."

Skyroad, bu sayısında, bir önceki sayısından hiçbir şeyi farklı yapmıyor. Yine şehirlere, yalnızlıklara, şarkılara, bazı cins kafalara kırıyor rotasını... Var olmanın neşeli bir şey olduğuna inandırmaya çalışıyor sizleri... Biz de gidilecek başka bir yer bilmiyoruz... İyi yolculuklar.

YOU MOVED TO THE LANDS FROM THE RIVERS, YOU ARE ALONE

Whatever happened to us, happened here. When we moved to these lands from the rivers... We met that huge loneliness, more precisely "the artificial loneliness" that we called "huge loneliness." Everyone made themselves believe that they were alone and they didn't see the value they deserved in the world. We all were there; we all are still there. Some have hopes in this life saying, "they will come from the wilderness, surely, wilderness" like Turgut Uyar; some read history in a way and summarised our situation in a better way than it is saying, "you moved to the lands from the rivers, you are alone" like İlhami Çiçek.

We mentioned that in our previous issue. We are here and we don't know anything else except that. In this issue, we will say; "Telling 'we are here' means I don't know anywhere else to go."

We all are here and we all are right. We all think that we got a raw deal. No one sees the value they deserve.

Is it, really? Don't they really notice the gem in us?

Let's leave this question here. The thing is definite; they will definitely come from the wilderness and until that day "we moved to these lands from the rivers and we are alone."

In this issue, Skyroad doesn't do anything differently from its previous issue. It heads towards cities, loneliness, songs, some extraordinary minds again... It tries to make you believe that existing is joyful... We also don't know anywhere to go... Have a safe trip.

Rıdvan Tulum

skyroad

HAVABUS yolcularına ücretsizdir
Free with HAVABUS

HAZİRAN *JUNE* **2021**
NO: 66 ISSN 2149-8172

İmtiyaz Sahibi
KETEBE KİTAP VE DERGİ YAYINCILIĞI A.Ş. Adına
Licensee on Behalf of
Ketebe Kitap Ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.
MUSTAFA ALBAYRAK

Genel Yayın Koordinatörü *Publication Coordinator*
YUSUF GENÇ

Genel Yayın Yönetmeni *Editor in Chief*
RIDVAN TULUM

Editör *Editor*
BETÜL DURDU

Grafik Tasarım *Graphic Design*
ŞEYDA NUR UĞUR

Çeviri *Translation*
ESRA ARI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü *Responsi Editor*
BURHAN İSTENCİ

Yapım *Production*
ÇETELE KÜLTÜR SANAT İLETİŞİM LTD.

Reklam *Advertising*
Genel Müdür *General Manager*
ABDULLAH HANÖNÜ

Genel Müdür Yardımcısı
Deputy General Manager
ZİYA KADAM

Rezervasyon
Reservation
0212 467 65 65

Satın Alma ve Baskı Müdürü
Purchasing and Print Manager
ÖZCAN URAL

İletişim - Yönetim Yeri *Contact - Administration*
Maltepe Mah. Fetih Cad. No: 6
34010 Topkapı, Zeytinburnu / İst. 0212 467 65 16

www.skyroad.com.tr
iletisim@skyroad.com.tr
Basım *Print*
İhlas Gazetecilik A.Ş.
Yenibosna / İSTANBUL
0212 454 30 00

Her hakkı mahfuzdur.
Dergideki yazı, fotoğraf ve diğer görsellerin izin alınmadan veya kaynak gösterilmeden her türlü ortamda çoğaltılması yasaktır.
All Rights Reserved.

Yüz Tanıma Teknolojisi ile VakıfBanklı olmak çok kolay

Teknolojileriyle hayatı kolaylaştıran VakıfBank'tan bir yenilik daha.
Yüz Tanıma Teknolojisi sayesinde NFC ile kimliğinizi okutun, müşteri temsilcimizle görüntülü görüşmenizi yapın; şubeye gitmeden, evrak imzalamak için kurye beklemeden dilediğiniz yerden kolayca VakıfBanklı olun.*

VakıfBank, daima seninle.

Dijital Kanallarda 2023'e kadar **ücretsiz EFT/Havale****

AVANTAJLI MEVDUAT TANIŞMA FAİZİ**



Yüz Tanıma Teknolojisi
VakıfBank Dijital

*Cihazda NFC desteği olmadığında ya da Nüfus Cüzdanı ile başvuru yapıldığında başvuru süreci kurye ile devam edecektir.
**EFT/Havale masraf muafiyeti 31.12.2022 tarihine kadar sürecektir. Avantajlı Tanışma Hesabı'nı Mobil Bankacılık uygulamamızdan; Hesaplar - Vadeli - Hesap Aç - Avantajlı Vadeli Hesap menüsünden, İnternet Bankacılığı kanalında, Hesaplarım - Vadeli Hesaplarım-Vadeli Hesap Açma - Avantajlı Vadeli Hesap Açma menüsünden açabilirsiniz. Detaylı bilgi www.vakifbank.com.tr'de.

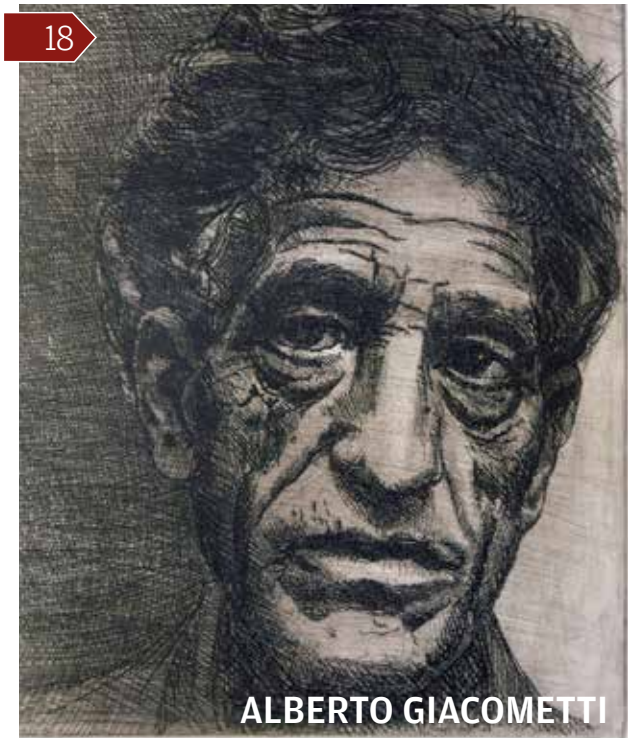
444 0 724 | vakifbank.com.tr

VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

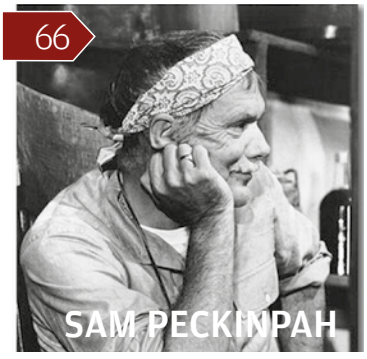
/vakifbank

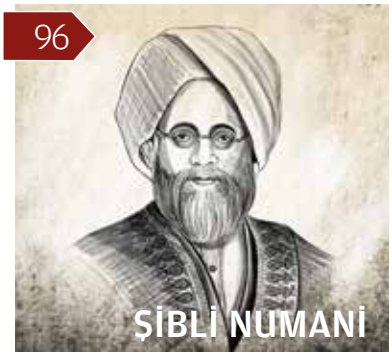
içindekiler

contents


18 ALBERTO GIACOMETTI


62 ŞÎRÂZ


66 SAM PECKINPAH


96 ŞİBLİ NUMANİ


106 MARCEL KHALİFE


112 BARIŞ DEMİREL

HAYATA MOBİLDEN BAKANLARIN KUŞAĞI

Z MOBİL KUŞAĞI

Ziraat'li olmanın kolayı Ziraat Mobil'de

Siz de Ziraat Mobil'i hemen cep telefonunuza indirin, şubeye gitmenize gerek kalmadan müşteri temsilcimizle canlı görüşerek kolayca Ziraat'li olun.





Ziraat Mobil

Hemen indirin!

Google Play 'DEN ALIN

App Store'dan İndirin

Ziraat Bankası



Yael Naim PSM Caz Festivali'nde

11 yaşından beri müziğe gönül veren, 2007'de ABD'de en çok dinlenen şarkı olan ve bir varoluş marşı hâline gelen *New Soul* ile parlayan, ardından Britney Spears'ın *Toxic* şarkısını kendine has tarzıyla yorumlamasıyla da büyük beğeni toplayan Yael Naim, İstanbul'a geliyor. Güneş sesli sanatçı Yael Naim, PSM Caz Festivali kapsamında 3 Haziran 2021'de Turkcell Platinum Sahnesi'nde!

Yael Naim at PSM Jazz Festival

Yael Naim, who has been devoted to music since the age of 11, shining with *New Soul*, which became the most streamed song in the USA in 2007 and became an anthem of existence, and then received great acclaim for her interpretation of Britney Spears' song *Toxic* in her own style, is coming to İstanbul. Yael Naim with her beautiful voice will be at Turkcell Platinum Stage on June 3, 2021 as part of PSM Jazz Festival!

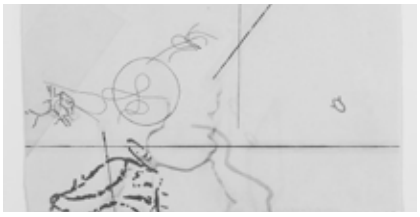


40. İstanbul Film Festivali

Ödüllü filmleri, klasikleri ve yeni keşifleri zengin programıyla sinema tutkunlarına sunan 40. İstanbul Film Festivali 29 Haziran'da sonra eriyor. Bu yıl pandemi şartları gözetilerek gerçekleştirilen organizasyona "film.iksv.org" adresinden erişilebiliyor.

40th İstanbul Film Festival

The 40th İstanbul Film Festival, which presents the award-winning films, classics and new discoveries to cinema lovers with its rich program, ends on June 29th. This year, the organisation, which was held in line with pandemic conditions, can be accessed at "film.iksv.org."



Dinleyen Gözler İçin

Küratörlüğünü Melih Fereli'nin üstlendiği gerçeklik ve hayal gücü arasında salınan düşünsel bir sarkaç yaratmayı amaçlayan *Dinleyen Gözler İçin* 2 Ocak 2022'ye kadar Arter'de.

For Eyes that Listen

For Eyes that Listen curated by Melih Fereli, aiming to create a meditative pendulum between reality and imagination is at Arter until January 2, 2022.



Bernarda Burgazada'ya Geliyor

Lorca'nın *Bernarda Alba'nın Evi* adlı oyunundan uyarlanarak Pelin Temur tarafından yeniden yazılan tek kişilik gösteri *Bernarda* 11 Haziran Cuma Burgazada Cennet Bahçesi'nde.

Bernarda is Coming to Burgazada

The one-man show *Bernarda* will be at Cennet Bahçesi in Burgazada on Friday, June 11th, which was rewritten by Pelin Temur based on Lorca's play *The House of Bernarda Alba.*



Islandman + Okay Temiz

Caz müziğin deneyimli ismi Okay Temiz ve 2018'de Montreux Caz Festivali "Yetenek Ödülü"nü kazanan özgün grup Islandman, 26 Haziran 2021'de %100 Studio'da!

Islandman + Okay Temiz

The experienced name of jazz music, Okay Temiz, and the original band Islandman, which won the Montreux Jazz Festival "Talent Award" in 2018, will be at 100% Studio on June 26, 2021!

HAZIRLAYAN: TUFAN YAĞMUR

A STAR ALLIANCE MEMBER

TURKISH AIRLINES
Miles&Smiles



Miles&Smiles ayrıcalıkları Miles&Smiles kredi kartlarında sizi bekliyor.

Siz de alışverişlerinizde
Miles&Smiles Garanti Bankası ya da **Miles&Smiles QNB Finansbank**
kredi kartını kullanın, her alışverişten Mil kazanın.
Millerinizle ödül bilet düzenleyebilir, kabin sınıfınızı yükseltebilir ya da
shopandmiles.com'da kendinize ve sevdiklerinize hediyeler alabilirsiniz.
Miles&Smiles ayrıcalıkları her zaman sizinle.

milesandsmiles.com | 0850 333 0 849



Dört Köşeli Üçgen

Prömiyerini 37. İstanbul Film Festivali'nde gerçekleştiren, Mehmet Güreli'nin *Gölge*'den sonra ikinci uzun metraj sinema filmi olan ve Salah Birsel'in aynı adlı romanından uyarlanan *Dört Köşeli Üçgen*'in başrolünde Mustafa Dinç yer alıyor. Birsel'in romanın içinde kurguladığı kendine has havayı, filmde kendine has ve eserin orijinalliğini bozmadan kuran Güreli'nin 2018 yapımı siyah-beyaz filmi etkisini uzun süre hissettiriyor.

Mustafa Dinç plays the leading role in *Dört Köşeli Üçgen,* which is Mehmet Güreli's second feature film after *Gölge* and is adapted from Salah Birsel's novel of the same name, which premiered at the 37th İstanbul Film Festival. Güreli's 2018 produced the black-and-white film, which creates the unique atmosphere that Birsel created in the novel, is unique in the film and made without disturbing the originality of the work, makes its effect felt for a long time.

Fotoğraf Makineleri Müzesi

Bakırköy İncirli'de Nefus Nakipoğlu Özel Eğitim Uygulama Okulu'nun içinde yer alan müzede 1896'da yapılmış fotoğraf makinesinden başlayarak günümüze kadar gelen çeşitli marka ve ölçüde bine yakın fotoğraf makinesi, roll ve poloraid filmler meraklılarını bekliyor.

Hilmi Nakipoğlu Camera Museum

In the museum, located in the Nefus Nakipoğlu Special Education Practice School in İncirli, Bakırköy, nearly a thousand cameras of various brands and sizes, starting from the camera made in 1896, are waiting for the enthusiasts of roll and polaroid films.





Sinema Hakkında Her Şey

Sinema sanatı üzerine tüm detayları ele alan, büyük bir titizlikle izleyicisini bilgilendiren YouTube kanalı *Studio Binder;* özgün ve doyurucu içerikleriyle dikkat çekiyor.

Everything about Cinema

The YouTube channel *Studio Binder,* which deals with all the details on the art of cinema and informs its audience with great care, draws attention with its original and satisfying content.



İslam ve Teknoloji Tarihi

Gülhane Parkı'nda, Saray Sur Duvarı'na bitişik Has Ahırlar Binası'nda bulunan İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi, bilimsel eserlerin estetiğini ve öğreticiliğini sunuyor.

History of Islam and Technology

The Museum of the History of Science and Technology in Islam, located in the Royal Stables Building adjacent to the Palace Wall, in Gülhane Park, presents the aesthetics and teaching of scientific works.



Türk Rock Tarihinin En İyi Kanalı

1964-1980 arasında Türkiye'nin Rock tarihinden az bilinen parçaları kaliteli görseller ve seslerle gün ışığına çıkaran *Anatolian Rock Revival Project,* bu şarkıların herkesçe duyulmasını, öğrenilmesini hedefliyor.

The Best Channel in Turkish Rock

Anatolian Rock Revival Project, which brought to light little-known pieces from Turkey's rock history between 1964 and 1980, with quality visuals and sounds, aims to make these songs heard and learned by everyone.

Risk Almak *ya da* Almamak

Açığa satış işlemleri konusunda dikkatli olun, kazancınızı ve riskinizi iyi analiz edin. Açığa satış işleminde fiyatlar beklediğiniz gibi düşerse satış ve alış fiyatları farkı kadar kar elde edersiniz. Fiyatlar beklediğiniz aksine yükselirse oluşan fark kadar zarar etme olasılığı vardır.



www.borsaistanbul.com

/ borsaistanbul

BORSA İSTANBUL

DÜNYA'DAN 7 GİYSİ:

GEÇMİŞLERİ, SAVAŞLARI VE ACILARI ÜSTÜNDE...

SEVEN ITEMS OF CLOTHING FROM THE WORLD HISTORIES, WARS, AND PAINS ON THEM...

ZEYNEP KANTARCI



Kebaya – Endonezya

Başta Endonezya, Malezya ve Brunei ülkelerinde olmak üzere Güneydoğu Asyalı kadınların giydiği kebaya, üzerinde genellikle çiçek deseni, dantel veya nakış süslemeleri taşıyan bir üst giysi. Pamuk gibi hafif içeriklerden oluşan kumaşlardan yapılıyor ve yaka kısmı düğme ya da broşlarla kapatılıyor. Kıyafetin tamamına ise "serong kabaya" ismi veriliyor. Kebaya, aslında Sudanlı, Balili ve Cavalı kadınlar arasında daha yaygın olmasına rağmen Endonezya'nın ulusal kıyafeti ve moda ikonu olarak kabul ediliyor.

Kebaya – Indonesia

The kebaya is worn by Southeast Asian women, firstly in Indonesia, Malaysia, and Brunei, is a top garment with floral patterns, lace, or embroidery ornaments. It is made of lightweight fabrics like cotton and the collar is covered with buttons or brooches. The entire clothing is called "serong kabaya." Although it is more common among Sudanese, Balinese, and Javanese women, kebaya is actually considered the national dress and fashion icon of Indonesia.

ANADOLUJET

A TRADEMARK OF
TURKISH AIRLINES

ANKARA'DAN YURT DIŞI
UÇUŞ AĞIMIZ GENİŞLİYOR



anadolujet.com



Breton Kostümü – Fransa

Breton kostümü, Fransa'nın Breton adlı yarımadasında giyilen geleneksel bir kıyafet. Resmi kıyafet veya bayram kıyafeti olarak da anılan bu kostüm, daha ziyade Kelt halklarından biri olan Bretonlar'a özgü. Breton kostümünün gündelik hayatta giyilen versiyonları daha az detaya sahipken özel günlerde giyilenler son derece gösterişli olabiliyor. Kadınların giydiği uzun elbise beyaz bir önlüğe, dantel bir yakaya ve bir de başlığa sahipken erkekler beyaz bir gömlek, dar bir yelek ve siyah pantolon giyiyor.

Breton Costume – France

The Breton costume is an item of traditional clothing worn in France's Breton peninsula. This costume, also known as formal clothing or festival clothing, is special to the Bretons, one of the Celtic communities. While the everyday versions of the Breton costume have fewer details, those worn on special occasions can be enormously garish. The long dress worn by women has a white apron, a lace collar, and a cap, while men wear a white shirt, a tight vest, and black trousers.

Herero Kıyafeti – Namibya

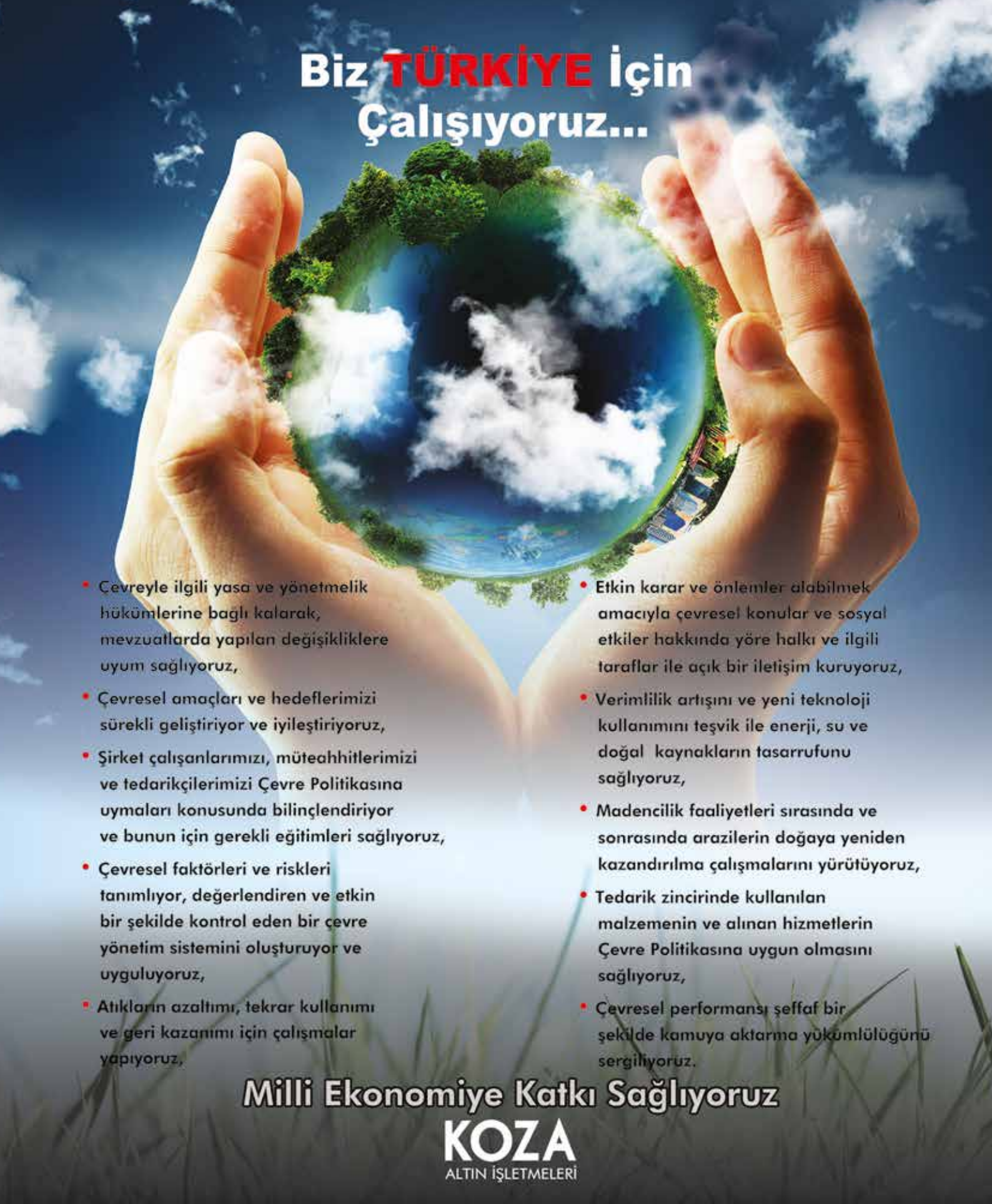
20. yüzyılın başlarında Namibya ile Almanya arasında yaşanan çatışmada Namibyalılarının yüzde 80'inin öldürülmesinin üzerine geride kalan halkın benimsediği Herero kıyafeti, ilk başlarda Almanya tarafından dayatılan bir giysiymiş. Bu kıyafet bugünlerde ise bir onur timsali olarak, ataların anılarını canlı tutmak maksadıyla bölgede oldukça yaygın. Kadınlar, Alman misyonerlerin Viktoryen stilindeki yere kadar uzanan kabarık elbiselerini benimserken başlarına da sığırlara olan saygılarını göstermek için bir boynuz başlığı takıyor. Dışarıdan alınan bir kültür, kendi geleneksel nüanslarıyla böylelikle harmanlanmış oluyor.

Herero Clothing – Namibia

The Herero outfit, which was adopted by the people who remained behind after the death of 80% of Namibians in the conflict between Namibia and Germany at the beginning of the 20th century, was an item of clothing originally imposed by Germany. Nowadays, this clothing is pretty common in the region as a symbol of honour, to keep alive the memories of the ancestors. While the women adopt the floor-length fluffy robes of Victorian German missionaries, they wear a horn cap to show their respect for cattle. So a culture that was taken from outside is blended with their traditional nuances in this way.



Biz TÜRKİYE İçin Çalışıyoruz...



- Çevreyle ilgili yasa ve yönetmelik hükümlerine bağlı kalarak, mevzuatlarda yapılan değişikliklere uyum sağlıyoruz,
- Çevresel amaçları ve hedeflerimizi sürekli geliştiriyor ve iyileştiriyoruz,
- Şirket çalışanlarımızı, müteahhitlerimizi ve tedarikçilerimizi Çevre Politikasına uymaları konusunda bilinçlendiriyor ve bunun için gerekli eğitimleri sağlıyoruz,
- Çevresel faktörleri ve riskleri tanımlıyor, değerlendiren ve etkin bir şekilde kontrol eden bir çevre yönetim sistemini oluşturuyor ve uyguluyoruz,
- Atıkların azaltımı, tekrar kullanımı ve geri kazanımı için çalışmalar yapıyoruz,
- Etkin karar ve önlemler alabilmek amacıyla çevresel konular ve sosyal etkiler hakkında yöre halkı ve ilgili taraflar ile açık bir iletişim kuruyoruz,
- Verimlilik artışını ve yeni teknoloji kullanımını teşvik ile enerji, su ve doğal kaynakların tasarrufunu sağlıyoruz,
- Madencilik faaliyetleri sırasında ve sonrasında arazilerin doğaya yeniden kazandırılma çalışmalarını yürütüyoruz,
- Tedarik zincirinde kullanılan malzemenin ve alınan hizmetlerin Çevre Politikasına uygun olmasını sağlıyoruz,
- Çevresel performansı şeffaf bir şekilde kamuya aktarma yükümlülüğünü sergiliyoruz.

Milli Ekonomiye Katkı Sağlıyoruz

KOZA
ALTIN İŞLETMELERİ



Babouche – Fas

Fas denince yemeklerinin yanı sıra akla ilk gelen görüntülerden biri de hiç şüphesiz babuş, yani dilimizdeki “pabuç” kelimesinin kaynağı olan “babouche” ayakkabılar. Deriden veya kumaştan yapılan, ucu bazen sivri, bazense yuvarlak olan bu ayakkabıların özel günlerde giyilecek olanlarının üzerine nakış ile çeşitli süslemeler de yapılabiliyor. Geleneksel olarak sarı rengi ve elde yapılanı makbûl olsa da pek çok rengi ve modeli hem yerli halk hem de turistler tarafından çokça tercih ediliyor.

Babouche – Morocco

One of the first scenes that come to mind additively to the Moroccan food is unquestionably babus, the “babouche” shoes, the source of the word “pabuç” in Turkish. These shoes, which are made of leather or fabric, toe’s of these shoes are sometimes pointed, sometimes round, they can be worn on special days, and various adornments can be made with embroidery. Although traditionally yellow and hand-made ones are acceptable, many colours and models are preferred by both locals and tourists.

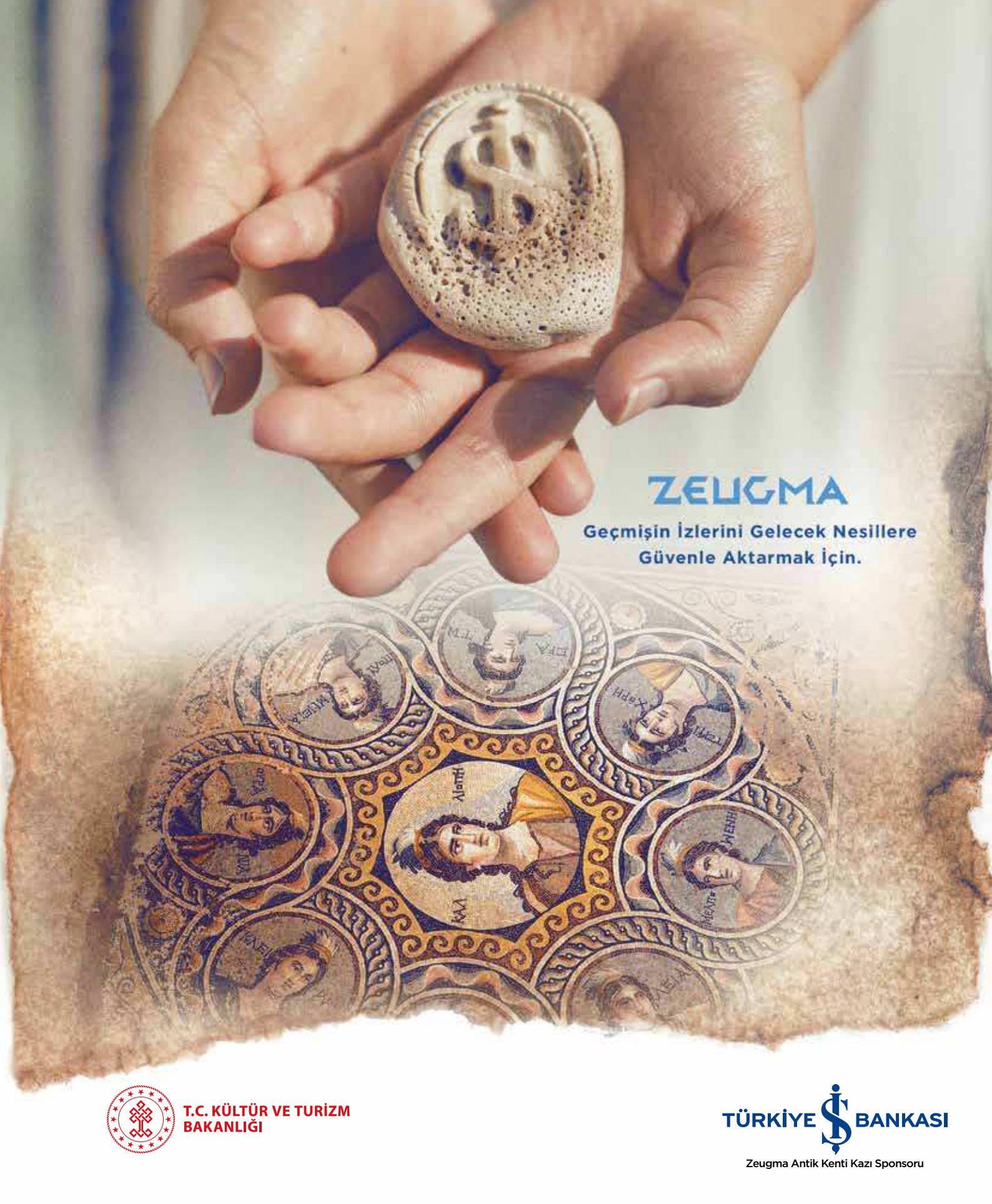
Muumuu – Hawaii

Bu kıyafet, İngiliz Protestanlarının 1820’lerde Polinezya denen ve içerisinde Hawaii’nin de bulunduğu büyük yarımadanın yerlilerine tanıttığı holoku elbisesinden geliyor. Protestanların tenin mümkün olduğunca örtünmesini sağlayarak Polinezya halkını “medeni” kılmayı amaçladığı holoku; başlangıçta uzun kollu, boyu yere kadar uzanan ve uzun yakaları olan bir elbiseymiş. Bölgenin sıcak iklimine hiç elverişli olmayan bu elbise biraz yakası açılıp biraz da kolları kısaltılarak muumuu adını almış ve özellikle Hawaii adasına özgü bir giysi hâline gelmiş.

Muumuu – Hawaii

This clothing comes from the holoku dress that British Protestants introduced to the natives of the great peninsula called Polynesia including Hawaii in the 1820s. The holoku with Protestants aimed to make Polynesian people "civilized" by covering the skin as much as possible was originally a dress with long sleeves, lengths to the floor, and long collar. This clothing, which is not suitable for the hot climate of the region, by opening its collar a bit and shortening its sleeves a bit, has become an item of clothing specific to the Hawaii island and has been named muumuu.





T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Zeugma Antik Kenti Kazı Sponsoru



Ushanka – Rusya

Çoğumuzun aşina olduğu Rus kalpağının asıl ismi; ushanka. Tasarımını temelde 17. yüzyılda, kulaklıkları olan treukh şapkasından aldığı öne sürülen ushankanın hem Norveçlilerin giydiği norvezhka adlı şapkadan hem de Rusya'nın Orta Asya ve Kafkaslar ile olan etkileşiminden de doğmuş olabileceği söyleniyor. Orijinal olarak koyun veya tavşan tüyünden yapılan ushanka, önceleri Sovyetler Birliği ve daha sonra Rus Federasyonu'nun askeri üniformasının önemli bir parçası ve bir sembolü hâline gelmiş.

Ushanka – Russia

The real name of the Russian calpack, that we are familiar with; ushanka. Ushanka whose design is put forward to be from treukh cap which has ears, in the 17th century, basically derived from both Norvezhka from Norway and from the interaction between Russia, Central Asia, and Caucasians. Originally made from sheep or rabbit fur, the ushanka had been an important part of firstly the Soviet Union's then the Russian Federation's military uniform and had become their symbol.

Gho – Bhutan

Bhutanlı erkeklerin giydiği gho, Bhutan'ın geleneksel ve ulusal kıyafeti. İlk olarak 17. yüzyılda, Ngalopluların (Tibetlilerin) kendilerine özgü bir görüntüye sahip olmaları için Ngawang Namgyal tarafından önerilmiş. Gho kıyafeti dize kadar uzanan bir tunikten ve bele bağlanan, adına kera denen kemerden oluşuyor. Bu tuniğin altına ise beyaz, uzun yakalı bir gömlek olan tego giyiliyor. Devlet yönetimi, resmi kurumlarda erkeklerin bu kıyafeti giymesini zorunlu kılıyor.

Gho – Bhutan

Gho that is worn by Bhutanese men is Bhutan's traditional and national clothing. Initially, it was suggested to have Ngalopiese (Tibetans) their own look by Ngawang Namgyal. Gho clothing consists of a tunic that reaches till the knee, a belt that is tied on the waist, and named kera. Under this tunic tego, which is white and with a long collar shirt, is worn. The state administration requires men to wear this clothing in official institutions.



ENGLISH HOME





Sadelikten aldığı ilham ve silüet çiçek motifleriyle; evinize ferahlık getirecek
2021 İlkbahar-Yaz Creative Simplicity Koleksiyonu sizi bekliyor!

w | www.englishhome.com | englishhome | englishhometr | englishhome

Mobil Uygulamamızı İndirin | Download on the App Store | GET IT ON Google Play

GERÇEĞİN YERİNİ TUTMAK:

REPLACING REALITY:

ALBERTO GIACOMETTI



İlk Yıllar

20. yüzyılın en önemli sanatçılarında biri olan Alberto Giacometti, 10 Ekim 1901'de İsviçre-İtalya sınırından birkaç kilometre uzaklıktaki küçük bir köy olan Borgonovo adlı bir köyde doğdu. Babası, Giovanni Giacometti (1868–1933), İsviçreli koleksiyonerler ve sanatçılar tarafından saygı duyulan Post-empresyonist bir ressamdı. Alberto babasının atölyesinde çok erken yaşlarda sanatla ilgilenmeye başladı. Vaftiz babası ünlü Sembolist ressam Cuno Amiet (1868-1961), genç Alberto'nun sanatsal gelişiminde önemli bir figürdü. Henüz on üç yaşındayken, erkek kardeşi Diego'yu model aldığı ilk büstünü, Paul Cézanne'dan esinlenerek ilk yağlı boyasını (Still Life with Apples) ve Albrecht Dürer'in gravürlerinin ilk kopyalarını yaptı. Kariyerinin ilerleyen yıllarında gözde araştırma konularından ikisi daha o günlerde kendini belli etti: Baş betimlemesi ve atölyenin içinde ele alınan konular...

1915-19 yılları arasında İsviçre'de Protestan Schiers Koleji'nde okudu. Eğitiminde en çok ilgilendiği konulardan biri 1917 Rus Devrimi olmuştu. Edebiyatta ise Alman Romantikleri, Johann Wolfgang von Goethe ve Friedrich Hölderlin'e hayrandı. Okuluna devam ederken bir taraftan desen, resim ve heykel çalışmalarını sürdürdü. Sanata olan tutkusuyla ortaöğrenimini yarıda bırakarak Cenevre'de sanat dersleri almaya karar verdi. 1920'de École des Beaux-Arts'a, ardından Cenevre'deki École des Arts et Métiers'e kaydoldu. Aynı yıl, Bienal'de İsviçre'yi temsil eden babasıyla İtalya'ya uzun bir seyahate çıktı. Tintoretto'nun sanatını keşfettiği Venedik'in ardından, Giotto'nun fresklerini gördüğü Padua'yı ziyaret etti. Bu dönemde eski ustaların yapıtlarının sayısız kopyasını yaptı. Floransa ve Roma'da gördüğü Antik Mısır heykeli, sanatının evrimi için çok önemliydi.

Early Years

Alberto Giacometti, one of the most important artists of the 20th century, was born on 10 October 1901 in a small village called Borgonovo, a few kilometres from the Swiss-Italian border. His father, Giovanni Giacometti (1868–1933), was a post-impressionist painter respected by Swiss collectors and artists. Alberto was interested in painting from an early age in his father's workshop. His godfather, Cuno Amiet (1868-1961), who was a famous symbolist painter, was an important figure in the artistic development of young Alberto. When he was just 13 years old, he made his first bust modelling his brother Diego, first oil painting (Still Life with Apples) inspired by Paul Cézanne, and first copies of Albrecht Dürer's engravings. In the following years of his career, two of his favourite research topics revealed themselves even those days: Head representations and topics discussed in the workshop...

Between the years 1915-19, he studied at the Schiers Protestant School in Switzerland. One of the topics he was interested in at school was the 1917 Russian Revolution. He admired German romantics Johann Wolfgang von Goethe and Friedrich Hölderlin in the field of literature. He kept working on patterns, painting, and sculpture while studying at school. With his passion for art, he dropped out of secondary school and decided to take art classes in Geneva. In 1920 he enrolled at the École des Beaux-Arts, then at the École des Arts et Métiers in Geneva. The same year, he went on a long trip to Italy with his father, who represented Switzerland at the Bienniale. After Venice, where he discovered Tintoretto's art, he visited Padua, where he saw Giotto's frescoes. During this period, he made numerous copies of the works of the old masters. The ancient Egyptian sculpture he saw in Florence and Rome was crucial to the evolution of his art.



CELINE SYMBIOSIS



Otoportre, 1917

Paris

1922'de sanat eğitimine devam etmek için Paris'e yerleşen Giacometti, burada ilk olarak Grande Chaumie're Akademisi'nde, ünlü sanatçı Auguste Rodin'in ortağı olan heykeltıraş Emile Antoine Bourdelles tarafından verilen derslere katıldı. Bu döneminde çalışmalarıyla André Breton'un kurduğu Gerçeküstücü grubun en önde gelen heykeltıraşlardan biri olarak kabul edildi. Ancak, resim ve heykel yapamadığına yönelik saplantılı düşünceleri nedeniyle modelden çalışmaktan uzaklaşarak gerçeklikten kopmaya başladı. Bir yandan Henri Laurens, Hans Arp ve Leipchitz gibi çağdaş sanatçılara öykünürken, diğer yandan Batılı olmayan sanata, Afrika, Okyanusya ve Meksika sanatına karşı ilgisi arttı. Giacometti'nin o yıllarda yaptığı heykelleri "Düz Heykeller" dönemi olarak yorumlandı. 1927'de, Hippolite Maindro Sokağı 46 numarada kurduğu atölyesi onun hayatının vazgeçilmez bir parçası oldu. Hatta burayı sadece Paris'in işgali sırasında terk etti ve ölünceye kadar burada yaşadı.

Varoluşçuluk

Giacometti, 1934-1935'te stilini yeniden değiştirerek heykellerini yeniden model kullanmaya başladığı için Gerçeküstücü gruptan çıkarıldı. Gerçeküstücülükten kopunca dönemin alışılmış kalıplarının verileri ile sınırlı olan figüratif anlayışa da yönelmedi. Yaptığı heykellerin boyutları o kadar küçüldü ki sanat eleştirmenleri çalışmalarının artık heykel niteliği taşımadığını düşünmeye başladı. Alberto Giacometti denince akla gelen uzun, ince, soyutlanmış figürlerini ise 1940'lı yılların ikinci yarısından itibaren üretmeye başladı. Bu heykeller 1947 dolaylarında iyice incelerek bir iskelete dönüştü. Sadece bir deney olarak başlamış olduğu bu çalışmalar, kısa sürede tüm yaşamına yayılacak bir serüvene dönüştü. Bu nedenle Varoluşçuluk akımının plastik sanatlar alanındaki temel temsilcilerinden biri haline geldi. Onun için sanat, sadece varoluşsal bir eylem ve dışavurumdu. Bu yüzden kendisini çağdaşlarından ya da mağara dönemi sanatçılarından ayrı veya daha ileri görmedi.



Robert Doisneau, Atölyesinde Alberto Giacometti, 1957

Alberto Giacometti atölyesinde uzun yıllar gönüllü inziva içinde, sadece üretimle geçen bir yaşantı sürdü. Görünüşüyle konfordan ve alışılmış düzenden uzak olan bu atölye, ziyaretçileri tarafından her zaman hayranlıkla anlatıldı. Jean Genet'in deyimiyle atölyesi "kendi krallığını sürdürdüğü" bir mekândı.

Alberto Giacometti lived in his workshop for many years in voluntary seclusion, solely by producing. This workshop, which is far from comfort and ordinary order, was always admired by its visitors. In Jean Genet's words, his workshop was a place where he "had his kingdom."

Paris

Giacometti moved to Paris in 1922 to continue his art education, where he first attended classes at the Académie de la Grande Chaumière, taught by the sculptor Émile Antoine Bourdelles, who was the partner of the famous artist Auguste Rodin. During this period, he was accepted as one of the leading sculptors of the surrealist group founded by André Breton with his works. However, due to his obsessive thoughts that he wasn't able to paint or sculpt, he moved away from working from the model and began to break away from reality. While imitating contemporary artists such as Henri Laurens, Hans Arp, and Lipchitz, he became interested in non-Western art; African, Oceanian, and Mexican art. Sculptures made by Giacometti during those years were interpreted as the period of "Flat Sculptures." In 1927, the workshop he set up at 46 rue Maindro Street in Hippolite became an indispensable part of his life. In fact, he only left this place during the occupation of Paris and lived here until his death.

Existentialism

In 1934-35, Giacometti changed his style and started to use models again so he fell out with the surrealist group. After breaking with surrealism, he didn't turn back to the figurative understanding limited to the data of the usual patterns of the period. The sizes of the sculptures he made got so smaller that art critics started to think that his works no longer had the artistic qualities. He started to produce his tall, thin, abstracted figures that come to mind when you think of Alberto Giacometti from the second half of the 1940s. These sculptures got so slimmer that they turned into skeletons around 1947. These works he started just to experiment turned into an adventure that spread the rest of his life in a short time. That's why he became one of the main representatives of the existentialist movement in the field of plastic arts. For him, art was only an existential act and expression. For this reason, he didn't see himself any different from his contemporaries or the cave age artists.


GÜNÜN HER SAATİNDE DOYURUCU, KEYİFLİ ATIŞTIRMALIK
%50 KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE
MÜSLİ
ÇİKOLATALI MÜSLİ
MEYVELİ MÜSLİ
Kelly's FITNESS Club
SADECE BİM'DE
BIM
bimturkiye | www.bim.com.tr



Alberto Giacometti, Asılı Top (Suspended Ball), 1930-21

Giacometti, Gerçeküstücü topluluğa katılan ilk sanatçılardan biriydi. Bu akım içerisinde ürettiği eserlerin ilki bir baş heykelidir. İnsan kafası meselesi, hayatı boyunca araştırmasının ana konusuydu ve özellikle gözler onun için insanın ve yaşamın özüydü. Bu baş heykelinde de sadeleştirmekten daha çok ifadeyi en basit şekilde yansıtmak niyetindedir.

Giacometti was one of the first artists to join the surrealist group. The first work he produced in this movement was a head sculpture. The human head was the main topic of his researches he carried out for life and especially eyes were the essence of human and life for him. In this head sculpture, he intended to reflect the expression in the simplest way rather than simplifying.



Alberto Giacometti, Yürüyen Adam, 1960

Alberto Giacometti sanatında arkaik olanla çağdaş olanı bir araya getirmiş, hatta iç içe geçirmişti. Uzayan figürlerinde Mısır ve Bizans sanatını, Cimabue, Giotto ve Rembrandt'ı gibi eski ustaları mayalamış ve hakikati insanda aramıştı. Hayatının son döneminde bu arayışını şöyle açıkladı: "Bütün ömrüm boyunca doğru dürüst bir kafa yapabilmek için uğraştım".

Alberto Giacometti combined, even intertwined, the archaic and the contemporary in his art. In his elongated figures, he fermented Egyptian and Byzantine art, ancient masters such as Cimabue, Giotto, and Rembrandt, and sought the truth in man. He explained this search in the last period of his life as follows: "I tried to make a proper head during my whole life."



Alberto Giacometti, Bir Kadının Portresi, 1965

Giacometti'nin portreleri, ister resim ister heykel olsun, tüm duygu ve ifadelerden arınmıştır. Onun için söz konusu olan şey, modellerinin psikolojisini değil, yaşamının titreşimini yakalamak ve yaratmaktı. Giacometti'nin en sevdiği modeller, çevresinde yaşayan insanlardı. Bu resimde de evlerinin aşçısı Rita, Giacometti'nin fırçasında, herhangi bir sosyolojik bağlamdan arındırılarak kutsal bir karakter hâline dönüştürülmüştür.

Giacometti's portraits, whether painting or sculpture, are free of all emotions and expressions. What was at stake for him was capturing and creating the vibration of his life, not the psychology of his models. Giacometti's favourite models were people living around him. In this painting, their cook Rita turned into a sacred character by getting purified from any sociological contexts in the brush of Giacometti.


TÜRKİYE'NİN
81 İLİNDE
HER İLÇESİNDE
A·101
HARCA
HARCA
BİTMEZ
A·101
HARCA
HARCA
BİTMEZ

Son Yıllar

1960'lı yıllar Giacometti'nin sanat çevreleri tarafından onurlandırıldığı ve yoğun takdirler aldığı yıllardı. 1962'de, Venedik Bienali'nde heykel dalında büyük ödüle layık görüldü. 1965 yılında Londra, New York ve Kopenhag'da gerçekleşen retrospektif sergilerinden sonra çağdaşlarının, özellikle savaş sonrası kuşağının gözünde efsanevi bir sanatçıya dönüştü. Kazandığı uluslararası ün, sanat piyasalarında büyük ilgi görmesine rağmen, yeni heykeller yapmak yerine, eski çalışmalarına geri dönerek değiştirdi, hatta tahrip ederek yok etti. Hayatının son anlarına kadar çalışmayı sürdüren Giacometti, 11 Ocak 1966'da İsviçre'de kalp rahatsızlığından dolayı hayata gözlerini yumdu.

Later Years

The 1960s were the years when Giacometti was honoured and highly appreciated by art circles. In 1962, he was awarded the grand prize in sculpture at the Venice Biennale. After his retrospective exhibitions in London, New York, and Copenhagen in 1965, he became a legendary artist in the eyes of his contemporaries, especially the post-war generation. Although his international fame attracted great attention in the art markets, instead of making new sculptures, he reverted to his old works, altering them, or even destroying them. Giacometti, who continued to work until the last moments of his life, died in Switzerland on January 11, 1966, due to heart disease.



Alberto Giacometti, The Couple, 1927



Alberto Giacometti, Gazing Head, 1929

"Etrafıma baktığımda her şey gözümden kaçıyor, gördüğümü tam anlamıyla kavrayamadığım için şaşırıp kalıyorum. Her şey çok karmaşık. O hâlde sanatçı salt taklit etmeli, gördüğünü biraz olsun ortaya koymaya çalışmalı. Gerçeklik, insanın sürekli aralamaya çalıştığı perdelerin arkasında gizli sanki"

"Whatever I may look at, everything is beyond me, everything surprises me. I don't exactly know what I am seeing. It's too complex. The object of art is not to reproduce reality, but to create a reality of the same intensity. It is as if reality is hidden behind a curtain which people keep trying to open."



PANDEMİ DÖNEMİ

Hafta İçi: 10.00 - 16.00

BENİM ŞEHRİM

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

KONYA BİLİM MERKEZİ SCIENCE CENTER

www.kbm.org.tr | 0 332 221 66 96 | #BenimŞehrim

SALGIN TEDBİRİ: KARANTİNA TEKKESİ

Z. HİLAL KARATAŞ

THE EPIDEMIC MEASURE: QUARANTINE LODGE

İsmine oldukça aşina olduğumuz karantinanın kavramsal olarak varlığına ilk olarak semavi dinlerde rastlarız. Eski Ahit'te savaş sonrası çıkan veba salgınlarında askerlerin yedi gün tecrit edilmesi ve bu süre zarfında kendileri ve eşyalarının en az iki kez temizlenmesi üzerinde durulur. Hz.Muhammed ise bir yerde veba çıkarsa oraya gidilmemesi, bulunulan yerde başlarsa da oradan çıkılmamasını buyurmuştur. Ayrıca Çin ve Hindistan gibi bazı eski uygarlıklarda da salgın hastalıklarla ilgili uyarılar olduğu bilinmektedir.

İtalyanca "kırk" sayısının karşılığı olan "quarantina" kelimesinin ortaya çıkışı ise Avrupa'yı kasıp kavuran Kara Veba nedeniyledir. Hastalığın, ticaret merkezi olan Venedik'e gemilerle geldiğini düşünen yöneticiler genel bir uygulama başlatarak karaya inişler gerçekleşmeden önce mürettebat ve malların 30 gün tecrit edilmelerine karar verir. 1348 yılında alınan bu kararın yerini 27 Temmuz 1377'de Ragusa Büyük Konseyi tarafından çıkarılan tarihin ilk karantina yasası alır. Yasaya göre tecrit yine 30 gün olmakla birlikte daha sistematik ve yenilikçidir. Böylelikle dünyadaki ilk karantina uygulamasından Venedik ve Dubrovnik'te yararlanılır. Sürenin 1397 tarihinde 40 gün olarak uzatılmasının nedeni kimilerine göre 30 günün yetersiz kalması kimilerine göreyse Hristiyanlık'ta 40 sayısının önemi sebebiyledir. Venedik karantinayla ilgili bir ilke daha imza atar ve ilk karantinahaneyi 1423 yılında Santa Maria di Nazareth adasında kurar. 15. yüzyılın sonlarına gelindiğindeyse tedbirler artırılır. Buna örnek olarak Avusturya'nın salgınlar söndüğünde dahi Osmanlı İmparatorluğu'na uyguladıkları katı karantina kuralları verilebilir. Bunun sebebi kara ticareti yoluyla Doğu'dan gelebilecek olan salgın hastalıkların önlemini almaktır.

Osmanlı döneminde bildiğimiz anlamıyla karantina olmasa da onun erken dönem hâlini cüzzamhâne adıyla görüyoruz. Oldukça sistematik olan bu sosyal kurum sayesinde hasta insanlar toplumdan ayrılmış, vakıflar ve halkın desteğiyle Avrupa'daki hastaların aksine insanca bir yaşam sürdürmüşlerdir. Topluma karışmadan münzevi bir ömür sürmeleri, başlarındaki idarecilere şeyh denilmesi ve gururlarının kırılmaması sebebiyle "miskinler tekkesi" diye adlandırılan bu yerler 15. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar varlığını sürdürmüştür. "Usul-ı tahaffuz" adıyla bilinen karantinanın modern anlamda ilk uygulaması 1831'de Sultan II. Mahmud döneminde kolera salgını sebebiyle gerçekleşmiştir.



We first encounter the conceptual existence of the quarantine, we are pretty familiar with, in monotheistic religions. In the Old Testament, during post-war epidemics it was emphasized on the isolation of soldiers for seven days and cleaning themselves and their belongings at least twice during this period. In addition, Prophet Muhammad ordered that if there was plague in a place, it shouldn't be visited, and if it arouse in the place a person was present, they had better stay in there. It is also known that there are warnings about epidemics in some ancient civilizations such as China and India.



> ***İtalyanca "kırk" sayısının karşılığı olan "quarantina" kelimesinin ortaya çıkışı ise Avrupa'yı kasıp kavuran Kara Veba nedeniyledir.***
>
> ***The appearance of the word "quarantine," which is the equivalent of the number "forty" in Italian, is due to the Black Plague that swept Europe.***

The appearance of the word "quarantine," which is the equivalent of the number "forty" in Italian, is due to the Black Plague that swept Europe. The managers who considered that the disease came to Venice, the trade center, by ships, initiated a general practice and decided to isolate the crew members and goods for 30 days before landings took place.This decision taken in 1348 was replaced by the first quarantine law in history, legislated by the Great Council of Ragusa on July 27, 1377. According to the law, isolation was still 30 days, but it was more systematic and innovative. So, the first quarantine implementation in the world was benefitted in Venice and Dubrovnik. The reason for the extending of the period to 40 days in 1397 was due to the insufficiency of 30 days according to some people, and the importance of the number 40 in Christianity for others. Venice broke ground in the quarantine and established the first isolation hospital in 1423 on the island of Santa Maria di Nazareth. By the end of the 15th century, the measures were increased. An example of this is the strict quarantine rules that Austria applied to the Ottoman Empire even when the epidemics disappeared. The reason for this was to take precautions against epidemic diseases that might come from the East through land trade.

Although there was no quarantine as we know it in the Ottoman period, we see its early form as leprosy isolation lodges. Thanks to this social institution, sick people left the society, and with the support of foundations and communities, they lived a humane life unlike the patients in Europe. These places, for not to break the patients' pride; which were called "dervish lodges," their rulers were called sheikhs, and to provide patients a longer life without interfering with the society, had survived between the 15th-20th centuries. The first modern application of the quarantine known as "Usul-ı tahaffuz" meaning quarantine was first applied in 1831 during Mahmud II period due to the cholera epidemic. In 1838, the Quarantine Organization was

1838 yılında ise Meclis-i Tahaffuz (Karantina Teşkilatı) kurulmuş ve 1862 yılına kadar pek çok bölgede tahaffuzhaneler açılmıştır.

Dünyada ilki 1851'de gerçekleşen uluslararası sağlık konferansının üçüncüsü 1866 yılında İstanbul'da toplanmış. Ana başlıkları ise 1865 Hicaz salgını, karantina uygulamaları ve hac düzenlemesi olmuştur.

Osmanlı halkının bazı kesimleri karantinayı dinlerine aykırı olarak görünce alınan bazı tedbirler aksamış fakat II. Abdülhamid'in karantinanın caiz olduğuna dair aldığı fetva ve *Takvim-i Vekayi*'de yayınlanan karantina ile ilgili risaleler sayesinde bu problem kontrol altına alınmıştır.

Ne yazıktır ki 19. yüzyıl karantina tatbikleri Avrupalı tüccarlar için sorun getiren bir uygulama olarak görülmüş, sürenin kısaltılmasıyla ilgili çekişmeler yaşanmıştır. Karantinadan çıkar sağlayan ve karantina sebebiyle zarara uğrayan ülkeler anlaşma yaptıkları hâlde kararlara uymamışlardır.

Günümüzde modern tıbbı hâlâ birçok can ve mal kaybına yol açan salgın hastalıklarla mücadele etmektedir. Daha büyük şehirler, daha çok nüfus, kalabalık ticaret ağları salgınların ortaya çıkışını kaçınılmaz hâle getirmiş ve getirmeye de devam etmektedir.

established and until 1862, isolation centers were opened in many regions.

The international health conference was held for the first time in the world in 1851, the third of it was held in İstanbul in 1866. Its main topics were the Hijaz epidemic of 1865, quarantine practices and pilgrimage arrangement.

When some parts of the Ottoman community saw the quarantine as opposite to their religion, some measures were interrupted, but this problem was taken under control thanks to the fatwa received by Abdulhamid II, stating that quarantine was licit and the booklets about quarantine published in Takvim-i Vekayi.

Unfortunately, the 19th century quarantine practices were seen as problematic implementation for European traders, and there started conflicts over shortening its period. Countries that benefited from quarantine and suffered damage due to quarantine did not comply with the decisions even though they made agreements.

Today, modern medicine still struggles with epidemics that cause many losses of life and property. Larger cities, more population, crowded trade networks have made the appearance of epidemics inevitable and continue to do so.

> ***Venedik, ilk karantinahaneyi 1423 yılında Santa Maria di Nazareth adasında kurar.***
>
> ***Venice established the first isolation hospital in 1423 on the island of Santa Maria di Nazareth.***



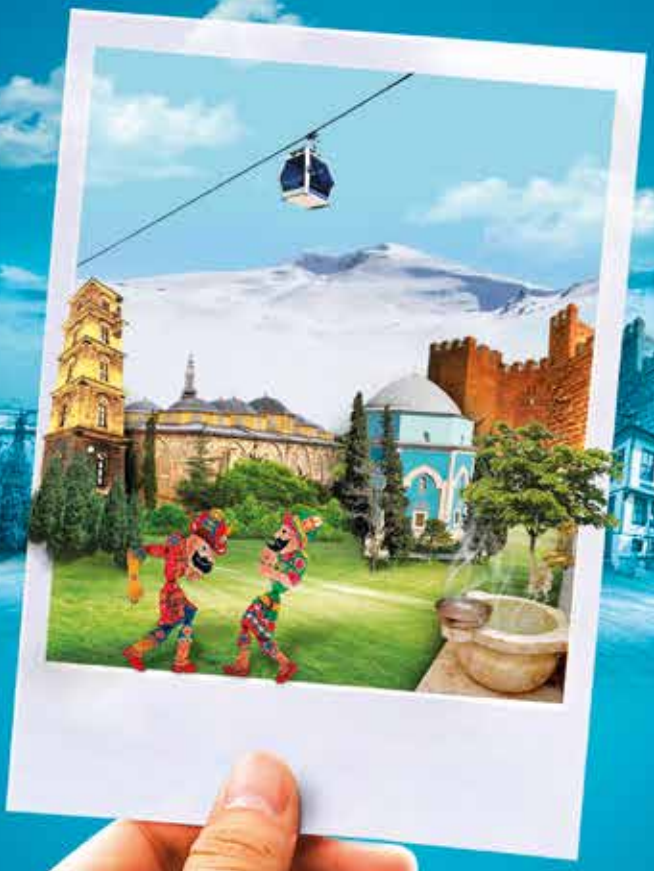
Bir fotoğraf karesinden daha fazladır

BURSA

Bursa; gelenekle geleceği bugünde buluşturan şehirdir. Muhteşem doğası, kadim tarihi, zengin kültürü, termal kaynaklarıyla bir fotoğraf karesine sığmayan güzellikler diyarıdır Bursa.

ALİNUR AKTAŞ

BURSA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYE BAŞKANI



/bursabuyuksehir

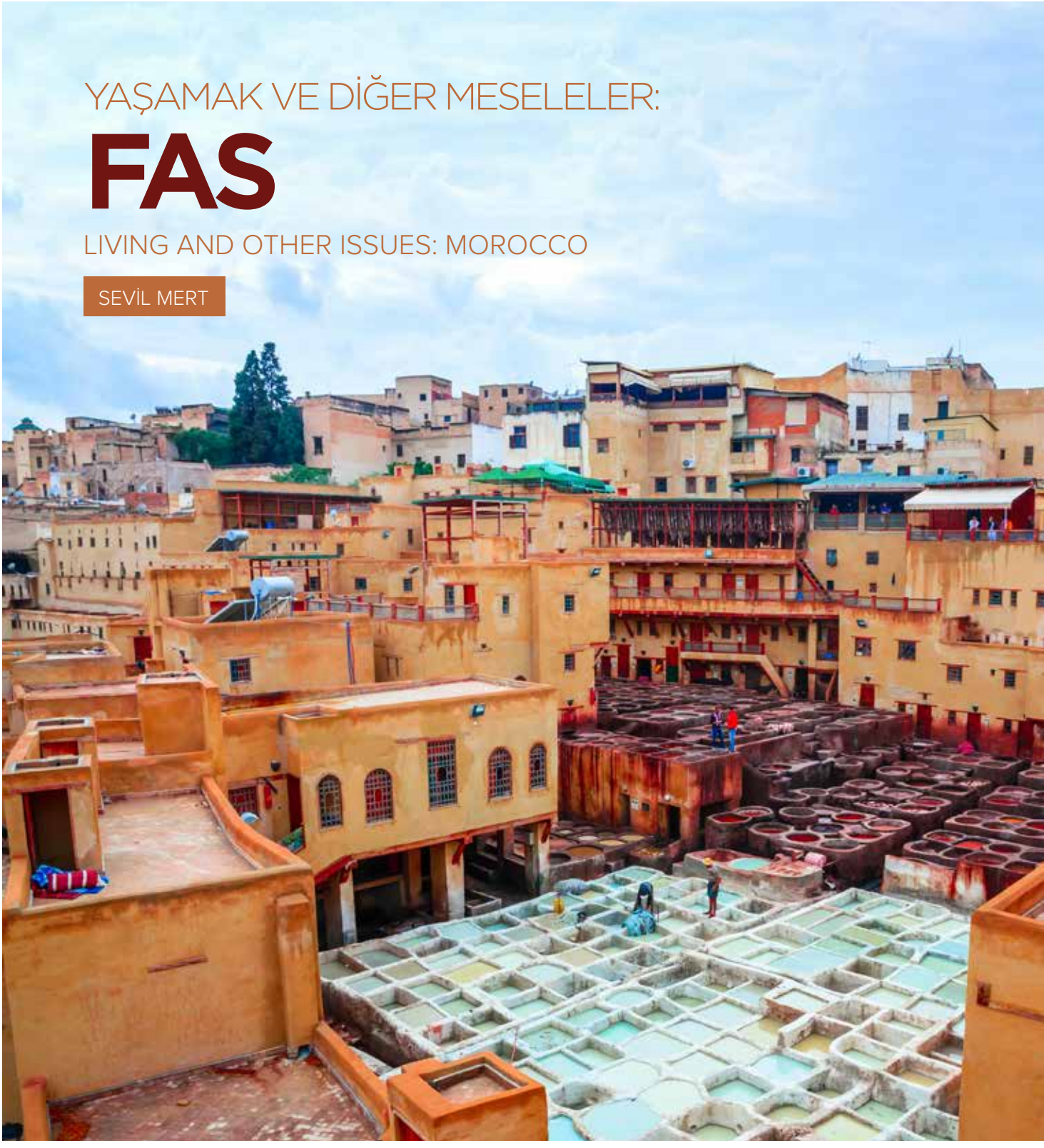
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

YAŞAMAK VE DİĞER MESELELER:

FAS

LIVING AND OTHER ISSUES: MOROCCO

SEVİL MERT





Renkli, hareketli, Afrika kıtasının kuzeybatı köşesinde yer alan Fas'a gidiyoruz. Batısında okyanus, kuzeyinde Akdeniz, güneyinde Atlas Dağları, doğusunda ise Sahra Çölü'nün sizi beklediği bu çok kültürlü ülke size tahmininizden çok daha fazlasını sunuyor!

Fes şehrinin labirent sokaklarını keşfetmeli, Marakeş'te Kıyamet Meydanı'ndaki çılgınlığı izlemeli, Sahra Çölü'nün keyfini çıkarmalı, mavi şehir Şafşavan'ın sokaklarında kaybolmalı, okyanus ve çölün sonuna kadar tadına varmalı!

Fas Hakkında Kısaca

- Öncelikle, Fas'a dünyada Fas diyen tek ülke biziz. Bu isim de Fes şehrinden geliyor. Faslılar ise kendilerine "El-Magrip" der, yani "en batıdaki yer".
- Afrika'nın Avrupa'ya en yakın noktasında yer alan Fas için Avrupa ülkeleri ise "Müslüman" anlamındaki *Morocco* ya da *Maroc* isimlerini kullanmayı tercih eder. İspanya ile Fas'ın arasındaki mesafe sadece 14 kilometredir.
- Krallık ile yönetilen Fas'ın başkenti Rabat olmasına rağmen en büyük şehri Kazablanka'dır. Fas'ın resmi dili Arapça, para birimi dirhemi'dir. Ayrıca Fas, Türk vatandaşlarından vize istemediği için kolay seyahat edebildiğimiz ülkeler arasındadır.
- Fas alışveriş sevenler için de muhteşem seçenekler sunan bir ülke. Rengârenk deri çanta ve ayakkabılar, el dokuması giysiler, şallar, örtüler, baharatlar, Fas ile özdeşleşmiş olan Argan yağı ürünleri ve bakır işlerini almasanız bile satan yerleri gezmek dahi çok zevkli.
- Fas'ın güneyi Sahra Çölü, batısı ise Atlantik Okyanusu ile çevrili olduğundan yıl boyu sıcaklık genel olarak yüksek ancak yaz aylarında sıcaklık çok daha yükseliyor. Bu nedenle Haziran-Eylül arası Fas'a gitmek için en kötü zaman dilimi. Bahar ayları ise Fas'a gitmek için en ideal dönem. Kış aylarında gittiğinizde gece-gündüz sıcaklık farkları nedeniyle bir miktar daha soğuk hava ile karşılaşabilirsiniz.

We are going to Morocco, which is located in the northwest corner of the colorful, vibrant African continent. This multicultural country with the ocean on the west, the Mediterranean on the north, the Atlas Mountains on the south and the Sahara Desert on the east, offers you so much more than you can imagine!

You should explore the labyrinthine streets of the city of Fez, watch the madness in the Doomsday Square in Marrakech, enjoy the Sahara Desert, get lost in the streets of the blue city of Chaouen, relish the ocean and the desert to the end!

About Morocco, Briefly

- First of all, we are the only country in the world that calls Morocco as Fas.This name comes from the city of Fes. Moroccans call themselves "El-Magrip," that is, "the most western place."
- European countries prefer to use the names Morocco or Maroc meaning "Muslim" for Morocco, which is located at the closest point of Africa to Europe. The distance between Spain and Morocco is only 14 kilometers.
- Although the capital of Morocco, which is ruled by the kingdom, is Rabat, its largest city is Casablanca. Its official language is Arabic, its currency is dirham. In addition, Morocco does not require visas from Turkish citizens so it is among the countries where we can easily travel.
- Morocco offers great options for shopping lovers, too. Even if you don't buy anything, it is so much fun wandering around the shops that sell colorful leather bags and shoes, hand-woven clothes, shawls, quilts, spices, Argan oil products identified with Morocco and copper works...
- Since Morocco is surrounded by the Sahara Desert in the south and the Atlantic Ocean in the west, the temperature is generally high throughout the year, but it rises so much more in summer. So between June and September is the worst time to go to Morocco. Spring months are the ideal time to go there. If you go during winter, you may encounter slightly cooler weather due to day and night temperature differences.

Fas 8'lisi (The Morocco 8):



1

Kazablanka

Fas'ın batısında yer alan Kazablanka, ülkenin en büyük şehri ve önemli bir liman şehri. Aynı zamanda pek çok havayolu şirketi Fas uçuşlarını Kazablanka'ya yaptığından Fas'ın giriş kapısı olarak gösteriliyor. Şehrin orijinal Berberi ismi "*Anfa*" (tepe). Casablanca ismini ilk olarak Portekizliler "Casa Branca" olarak kullanmış ve bundan esinlenen İspanyollar da "Casa Blanca" demişlerdir. Kazablanka'ya gittiğinizde kapasitesi ile dünyanın beşinci büyük camisi unvanını taşıyan II. Hassan Cami, Birleşmiş Milletler Meydanı, Medina (Eski Şehir), La Corniche (Kordon Boyu) görmeniz gereken yerlerin başında geliyor.

Casablanca

Casablanca, located in the west of Morocco, is the country's largest city and an important port city. At the same time, it is shown as an entrance gate of Morocco since many airlines make their Moroccan flights to Casablanca. The original Barbary name of the city is "Anfa" (hill). The name Casablanca was first used by the Portuguese as "Casa Branca" and the Spanish, who were inspired by it, called it "Casa Blanca". When you go to Casablanca, Hassan II Mosque that carries the fifth biggest mosque in the world with its capacity, United Nations Square, Medina (Old Town), La Corniche (sea shore) are the main places to see.

2

Rabat

Rabat, Fas Krallığı'nın başkentidir. Rabat kelimesi, Arapça'da "korunaklı yer" manasına gelir. Rabat, başkent olmasına rağmen ülkenin Kazablanka'dan sonra ikinci büyük kentidir. Kale içindeki beyaz boyalı, mavi pencere ve kapılı evleri, dar sokakları, eski yapıları, tarihsel anıtları ve Kasbah'ı ile çok sayıda turisti kendine çekmektedir. Rabat aynı zamanda güzel plajlarla seçkin resortların da bulunduğu bir tatil mekânıdır. Rabat'a gittiğinizde mutlaka görmeniz gereken yerleri sıralayacak olursak; Le Tour Hassan (Hassan Kulesi), Kasbah des Oudaias (kale), Kraliyet Sarayı, V. Muhammed Anıt Kabri, Chellah Harabeleri, Rüzgâr Kapısı, Medina.

Rabat

Rabat is the capital city of the Kingdom of Morocco. The word Rabat means "safeguarded place" in Arabic. Despite being the capital city, Rabat is the second largest city in the country after Casablanca. It attracts many tourists with its white painted houses with blue windows and doors, narrow streets, old buildings, historical monuments and Kasbah which are in a castle. Rabat is also a holiday destination with beautiful beaches and distinguished resorts. If we need to list the places you must see when you go to Rabat; Le Tour Hassan (Hassan Tower), Kasbah des Oudaias (fortress), Royal Palace, Mausoleum of Mohammed V, Chellah Ruins, Wind Gate, Medina.




/ konyatkb
www.konyakelebeklervadisi.com
KELEBEKLERİN
GİZEMİNİ
KEŞFEDİN
KONYA TROPİKAL
KELEBEK BAHÇESİ
Kelebek Bahçesi | Çiçek Bahçesi | Macera Kulesi

3

Fes

Geçmişte Fas Sultanlığı'na başkentlik yapmış kraliyet kentlerinden biri burası. Fes, üç kısımdan oluşuyor:

Fes el Bali: Çevresi surlarla çevrili en eski kent bölgesi, Unesco Dünya Mirasları Listesi'nde de yer alıyor... Eski şehir, dünyada arabaların giremediği en büyük alandır. Burada ulaşım, eşekler ve motosikletler ile sağlanıyor. Ayrıca eski şehirde yer alan Al Karaouine Üniversitesi dünya üzerinde eğitime devam eden en eski üniversitedir.

Fes Jdid: Şehrin yeni bölgesi ve Müsevi Mahallesi'nin olduğu Mellah bölgesinin olduğu bölümüdür.

Ville Nouvelle: Şehrin Fransız etkisinde yapılmış olan yeni ve modern kısmıdır.

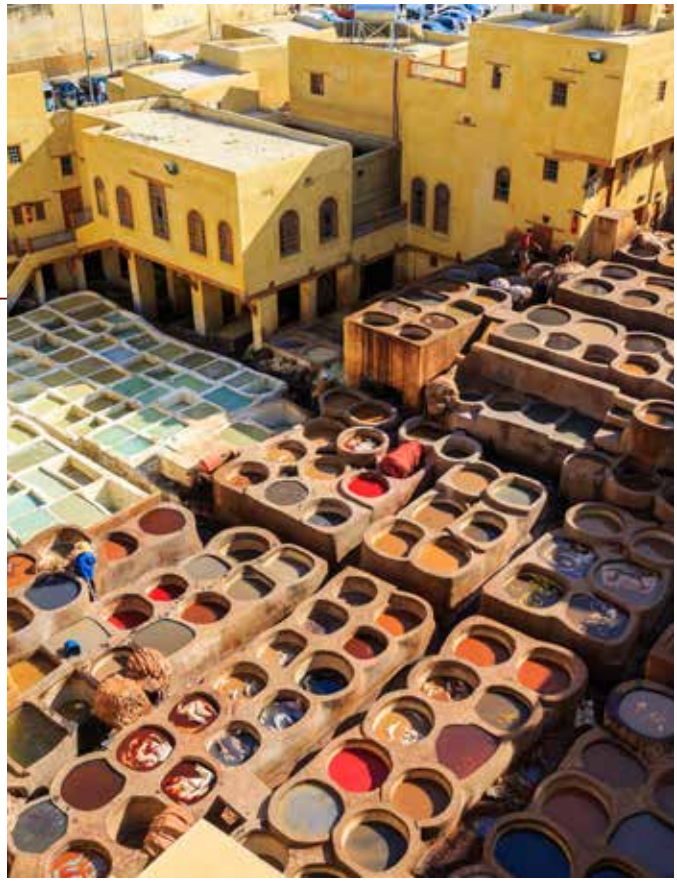
Fez

This is one of the imperial cities that served as the capital of the Moroccan Sultanate in the past. Fez consists of three parts:

Fez el Bali: The oldest city area surrounded by walls is also on the UNESCO World Heritage List... The old town is the largest area in the world where cars cannot enter. Transportation here is provided by donkeys and motorcycles. Also, Al Karaouine University, which is located in the old town, is the oldest university in the world that continues its education.

Fez Jdid: It is the new district of the city and the part of the Mellah district where the Jew District is located.

Ville Nouvelle: It is the new and modern part of the city built under the French influence.





4

Meknes

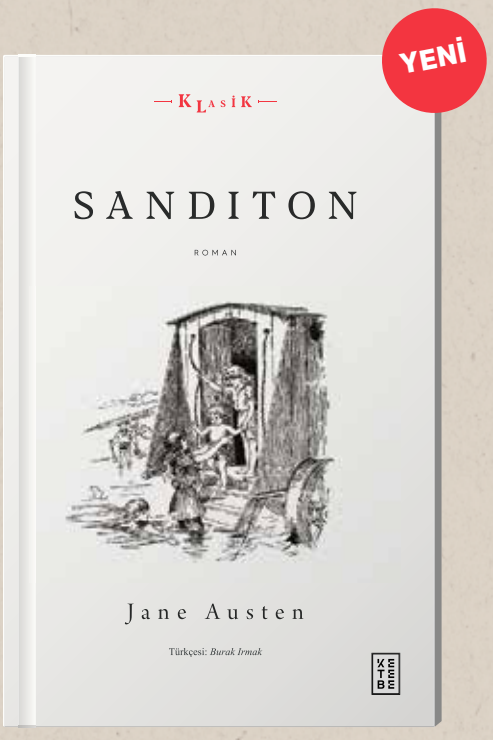
Bir dönem Fas'a başkentlik yapmış olan Meknes şehri, eski şehir merkezi ile Unesco Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer almaktadır. Meknes'te Dar El Makhzen Sarayı, Bab Mansour Kapısı, Lahboul Bahçeleri, Moulay Ismail Mozolesi. Meknes Çarşısı, eski şehir merkezinin ara sokakları mutlaka zaman ayırmanız gereken yerler arasında.

Meknes

The city of Meknes, old city centre is on UNESCO World Heritage List. Dar El Makhzen Palace, Bab Mansour Gate, Lahboul Gardens, Moulay Ismail Mausoleum, side streets of the old city centre are among must-visit places.

Y A Z I K A L I R

Klasikler Dizisi Büyümeye Devam Ediyor!







ketebe.com ketebe ketebe ketebe

KETEBE



5

Şafşafan

Rif Dağları'nın eteklerinde kurulmuş olan şehir adını, keçi boynuzuna benzetilen dağının çift tepelerinden alır, kelime anlamı çifte boynuzdur. Şehirdeki evlerin maviye boyanması ile ilgili bazı rivayetler var. Bu rivayetlerden ilki, eskiden Yahudi evlerini ayrıştırmak için maviye boyandığı yönünde. Bir diğeri ise mavinin böcekleri uzak tuttuğu için evlerin maviye boyandığı şeklinde. Bir başka rivayet ise mavi rengin evleri serin tuttuğu yönünde. Her ne sebeple olursa olsun, ortaya çok güzel bir görüntü çıkmış.

Chaouen

The city, founded on the foothills of the Rif Mountains, takes its name from the double hills of the mountain, which is likened to a goat's horn. There are some rumors about the houses being painted blue in the city. The first of these rumors is that it was painted blue in the past to distinguish Jewish houses. Another is that being painted blue keeps insects away. Another rumor is that the color blue keeps houses cooler. Whatever the reason, a very beautiful scenery has come out.

6

Merzouga

Merzouga, güneydoğu Fas'ta, Cezayir sınırına yaklaşık 50 km mesafede küçük bir köydür. Burası, Fas'ın meşhur kum tepelerinin bulunduğu, Sahra Çölü'nün en etkileyici noktaları arasında yer alan Erg Chebbi'ye yakın olması nedeniyle birçok turistin Fas rotasında yer alıyor. Çölde safari yapmak, bedevi çadırında konaklamak, develerle gezmek, günbatımı turları gibi pek çok çöl deneyimi için son durak Merzouga'dır. Çöle ulaşmanın zahmetli ve uzun süreceğini göze alarak bu bölgeye plan yapmanızı öneririm.

Merzouga

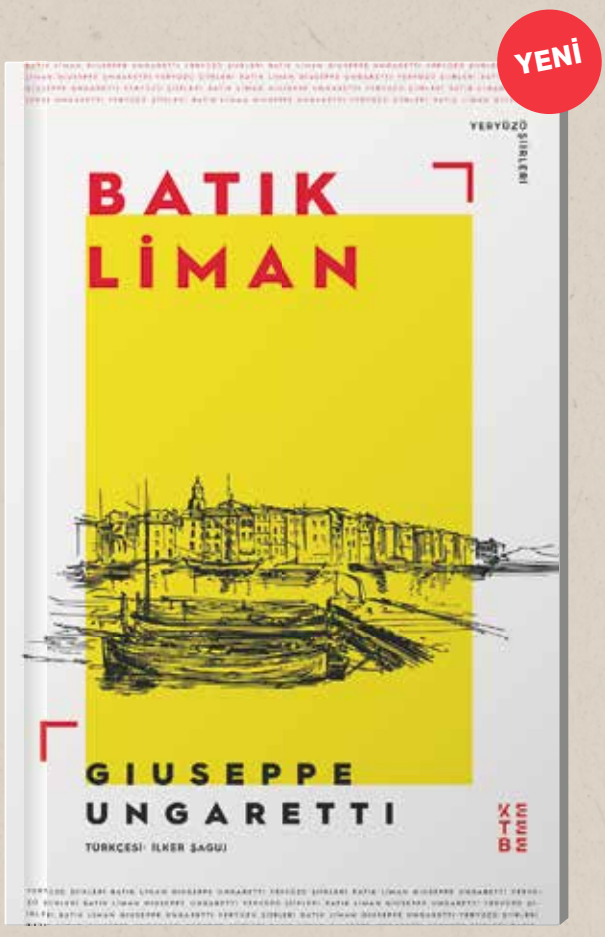
Merzouga is a small village in southeastern Morocco, about 50 km from the Algerian border. This place is on the Moroccan route of many tourists, as it is close to Erg Chebbi, one of the most impressive spots of the Sahara Desert, where Morocco's famous sand dunes are located. Merzouga is the last stop for many desert experiences such as desert safari, accommodation in Bedouin tents, riding camels, and sunset tours. Considering that reaching the desert will be inconvenient and long, I recommend you to plan for this region according to this.



Y A Z I K A L I R

Dünya şiirinin temel eserleri Yeryüzü Şiirleri'nde bir araya geliyor!

İtalyan şiirinde Hermetizm denince ilk akla gelen isim olan Ungaretti, *Batık Liman*'daki şiirlerde Carso cephesinde savaşırken şahit olduğu ölüm ve kendisine bir şekilde bulaşan ölüm duygusu etkisinde geçmiş hülyasını dile getirir. Bulunduğu yerden geçmişe her bakışı oralardan bir şeyleri taşıyıp durur. Şairin kendisini açarkenki yalın, öz ve nostaljik dilinin kaynağı çocukluk ve ilkgençlik dönemlerinin İskenderiye'sine özlem ve aitlik duymasından gelir. Oradan kopmuş olmanın güvensizliği içindedir sanki ama şimdisinden de kaçmaz. *Batık Liman*, Türkçedeki en canlı çevirisiyle karşınızda.





Yeryüzü Şiirleri

ketebe.com ketebe ketebe ketebe

KETEBE

7

Ait Benhaddou

Sahra Çölü'nden Marakeş'e dönüş yolu, aynı zamanda eski bir kervan güzergâhıdır. Bu güzergâh üzerinde yer alan Ait Benhaddou köyü ise ilginç mimarisi ile turistlerin ilgisini bir hayli çekiyor. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan eski köy neredeyse tamamen boşalmış ve nehrin diğer tarafındaki yeni köydeki modern konutlarına taşınmış, eski şehir turistlere kalmış. Kızıl renkte topraktan yapılmış kuleler ile güçlendirilmiş, Fas toprak mimarisinin muhteşem örnekleri olan binalar, *Gladyatör, Arabistanlı Lawrance* gibi önemli yapımlarda çekim mekânı olarak kullanılmış.

Ait Benhaddou

The return route from the Sahara Desert to Marrakech is also an old caravan route. The village of Ait Benhaddou on this route attracts tourists with its interesting architecture. The old village, which is on the UNESCO World Heritage List, is almost completely empty and moved to its modern housings in the new village on the other side of the river, the old city is left to tourists. The buildings, which are splendid examples of Moroccan land architecture, fortified with towers made of red earth, were used as shooting locations in important productions such as Gladiator and Arabian Lawrance.





8

Marakeş

Fas'ın en renkli, en hareketli şehirlerinin başında Marakeş geliyor. Atlantik Okyanusu ile Sahra Çölü arasındaki şehir, toprağın rengi nedeniyle Kızıl Şehir olarak anılıyor. Marakeş, Kıyamet Meydanı ve Fas'ın en güzel el ürünlerini satan çarşıları, hareketli gece hayatı, konaklamak için müthiş bir deneyim sunan riadları ile turistler için tam bir cazibe merkezi. Marakeş'e geldiğinizde mutlaka görmeniz gereken yerleri sıralayacak olursak; şehrin kalbinin attığı Djemaa El-Fna yani Kıyamet Meydanı, Menara Bahçeleri, Kutubya Cami, Saadi Mezarları, Bahia Sarayı, Majorel Bahçeleri ve Kıyamet Meydanı'nı çevreleyen çarşıları.

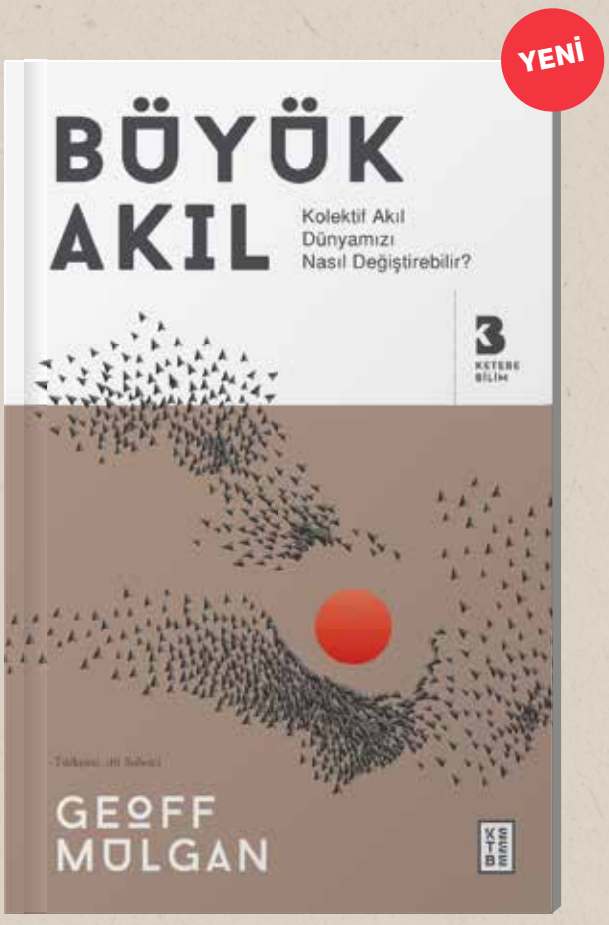
Marrakech

Marrakech is one of the most colorful and vibrant cities of Morocco. The city between the Atlantic Ocean and the Sahara Desert is known as the Red City because of the color of the land. Marrakech, Doomsday Square and Morocco's finest handicraft bazaars, lively nightlife, and riads that offer a great experience to stay are true attractions for tourists. If we need to list the places you must see when you come to Marrakech; Djemaa El-Fna; as it is famous name the Doomsday Square where the heart of city beats, Menara Gardens, Kutubiyya Mosque, Saadi Tombs, Bahia Palace, Majorelle Gardens and the bazaars surrounding the Doomsday Square.

Y A Z I K A L I R

Ketebe Bilim Dizisi Büyümeye Devam Ediyor!

Veriler, web platformları ve yapay zekâ konusundaki en son çalışmaları içeren *Büyük Akıl*, kolektif aklın hayatta kalmamıza ve gelişmemize nasıl yardımcı olabileceğini gösteriyor. Guardian'ın bilim insanları tarafından seçilen en iyi kitaplar listesinde de yer alan bu kitap, konuyla ilgili zengin ilgi çekici örneklerle çevrili akademik bir bakış açısı edinmek isteyenler için iyi bir rehber niteliğinde.





Ketebe Bilim Dizisi

ketebe.com ketebe ketebe ketebe

KETEBE



OSMANLI ŞEHRİ

THE OTTOMAN CITY

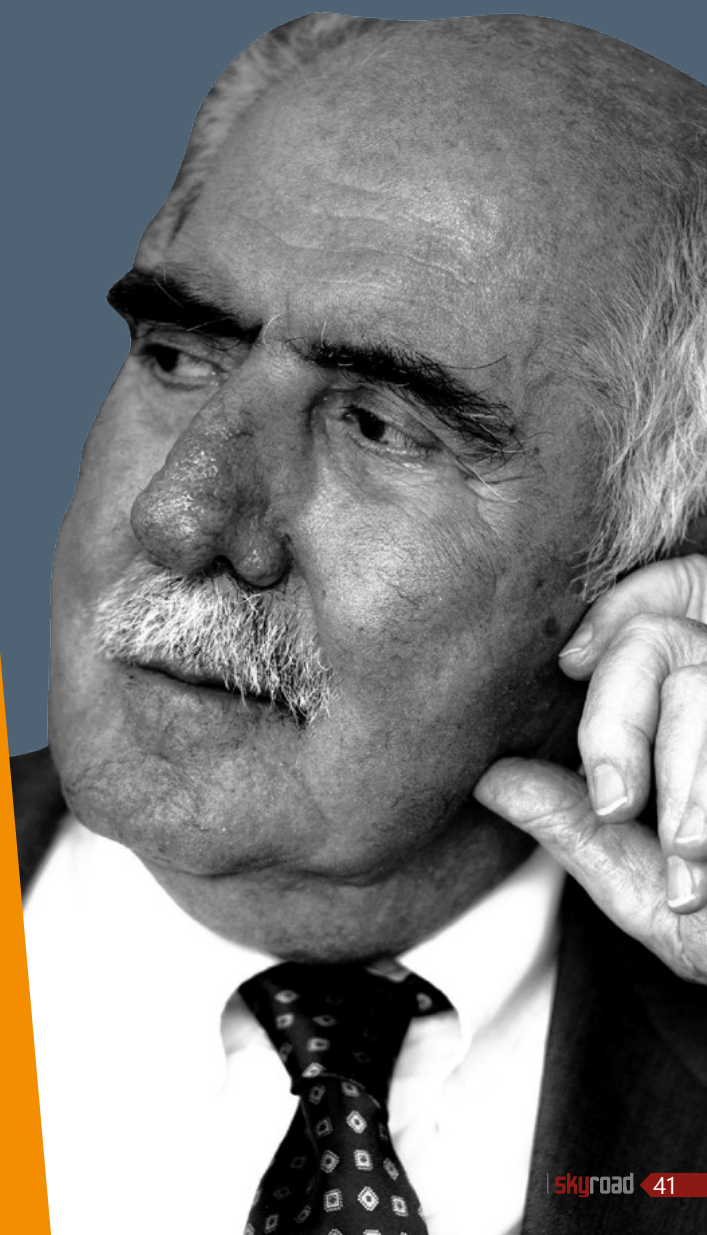
TURGUT CANSEVER

Osmanlı şehri, insanlık tarihinde benzeri çok az olan, müstesna bir kültür ürünüdür. Eflatun "İnsanın en büyük erdemi, şehir kurmak erdemidir" diyor. Bugün Osmanlı dünyasına, onu çöküş döneminin ızdırabını yaşayanların bakış açısından farklı olarak, tarafsız bir şekilde bakabilecek kadar uzak bulunuyoruz. Fakat o günleri yaşayanlar, çöküntünün getirdiği bunalımla Osmanlı dünyasını bütünüyle çöküntünün, olumsuzluğun sebebi olarak görüyorlardı. Böyle bir görüş açısının etkin girişiminden itibaren, Tanzimat'tan, hatta Nizam-ı Cedid'den bu yana neredeyse iki asır geçmiş bulunuyor. Bütün 19. asrın kültür bakış açısı, yalnızca Helenistik temellere dayanan bir medeniyet tasavvuru üzerinde temellendiriliyordu. O kadar ki 1850'lerde Batı Avrupa'da kimse Rönesans'ı bilmiyordu. Rafael, Mikelanj, Leonardo bütün Batı Avrupa için yoktu...

Goethe tüm Orta Çağ Hristiyan sanatını, kültürle alâkası olmayan vahşiler sanatı addetti. Onun için Gotların Sanatı anlamında Gotik diyordu o dönemin ürünlerine. Asya-Avrupa steplerinde aşağı yukarı 3. asırdan 16. asra kadar hâkim olan step kültürleri, hareketli kültürler hakkında kimsenin fikri yoktu. Bu arada Uzakdoğu kültürleri, primitif kültürler ve İslam, kültürden sayılmıyordu. Sanatları da öyle... Tabii, şehirleri de. Ama neye rağmen? Çok önemli bir olay zikretmek gerekir: Fransa'nın 19. asırdaki en büyük edebiyatçılarından Lamartine Türkiye'ye geliyor. (O kadar büyük bir prestiji var ki Fransa

The Ottoman city is an exceptional cultural product, one of which is very rare in the history of humanity. Plato said, "Man's greatest virtue is the virtue of building a city." Today, we are far away enough to look at the Ottoman world in an impartial way, different from the perspective of those who experienced the agony of its collapse. However, those who lived in those days saw the Ottoman world as the cause of the depression and negativity caused by the depression brought on by the depression. Almost two centuries have passed since the effective attempt of such a point of view since the Tanzimat, Constitutional Era, and even the Nizam-ı Cedid. The cultural perspective of the whole 19th century was based on a civilisation vision based solely on Hellenistic foundations. So much so that in the 1850s, no one in Western Europe knew about the Renaissance. Raphael, Michelangelo, Leonardo hadn't existed for all of Western Europe...

Goethe considered all medieval Christian art the art of savages, unrelated to culture. That's why he called the products of that period Gothic, meaning the Art of the Goths. No one had any idea about the steppe cultures, the active cultures that dominated the Asian-European steppes from about the 3rd to 16th centuries. By the way, Far Eastern cultures, primitive cultures, and Islam weren't considered as culture. So was their art... Sure, cities too. But despite what? A very important event



da cumhurbaşkanlığına namzetliğini koyması için müthiş ısrarlara sırtını çevirip geliyor.) Sultan Abdülmecit kendisine Denizli yöresinde büyük bir çiftlik hediye ediyor. Lamartine, rica üzerine ricada bulunuyor çok daha küçük bir çiftlik verilmesi için. Orada 10 küsur sene yaşıyor. Bu seyahatin Osmanlı topraklarında geçen günlerine dair *Doğu Seyahati* adlı hatıralarında şunu söylüyor: "Bu memleketin iki özelliği var ki bunları hiçbir Batılı'nın tasavvur etmesine imkân yoktur. Birincisi, bu memleketin temizliği ki hiçbir Batılı böyle bir temizliği tasavvur dahi edemez. İkincisi de memleketin güzelliği...

Aynı şekilde 1924'te, Le Corbusier Balkanlardaki Osmanlı şehirlerini, Trakya'yı, İstanbul'u geziyor. Buradan hareket ederek, müthiş hayranlıklarla aldığı ölçüler, yaptığı tespitler Le Corbusier nin mimarîsinin temellerini oluşturuyor. Aynı tarihte biz, o şehirleri harita mühendislerinin şehir planı üzerine cetvelle çizdikleri yolları inşa etmek için yıkıyorduk. Bütün dünyada şehir planlarına şehir planı denirken, Türkiye'de imar planı deniyor. Sanki daha evvel mamur değilmiş de(?) sonra mamur olacakmış gibi. Şimdi burada Osmanlı şehrinin hangi özellikleriyle istisnaî bir ürün olduğunu anlatmadan evvel, 20. asrın çok önemli bir düşünürünün, bir kültür ve sanat tarihçisinin Osmanlı kültürü hakkında söylediği bir şeyi nakletmek istiyorum. Ernst Diez'in, tespitini dile getirmek istiyorum. Bu, İslam şehrine, daha ziyade Osmanlı şehrine nasıl bakmamız lazım geldiğini gösterecek çok çarpıcı bir ikaz. Diez diyor ki; Bir üslup, insanlık tarihi boyunca yalnızca 3-5 asırda bir vücut bulan bir kültür olayıdır. İşte 16. asır Osmanlı çinisi böyle bir üslup olayıdır. Önemi, taşıdığı değerler açısından bunu Yunan heykel üslubuyla yan yana koyabiliriz. Ve bu üslubun özelliklerini anlatıyor. Üslubun özellikleri de çok önemli. Çünkü bir üslup, bütün bir kültürün ortak değerler sisteminin biçim dünyasına yansıması suretiyle oluşuyor.

Burada Diez in 16. asır çinisiyle ilgili olarak işaret ettiği üslup özellikleri, yapacağımız birçok tespitin de tamamlayıcısı olacaktır. Diez 16. asır Osmanlı İznik çini üslubunu şöyle anlatıyor: gayrimaddî, sonsuzluğu, sonsuz mekânı, sınırsız mekânı temsil eden, beyaz zemin üzerinde; sınırları belirgin, bitkisel, çiçekli bir tezyinatın, sakin, yavaş hareketi bu üslubu belirler...



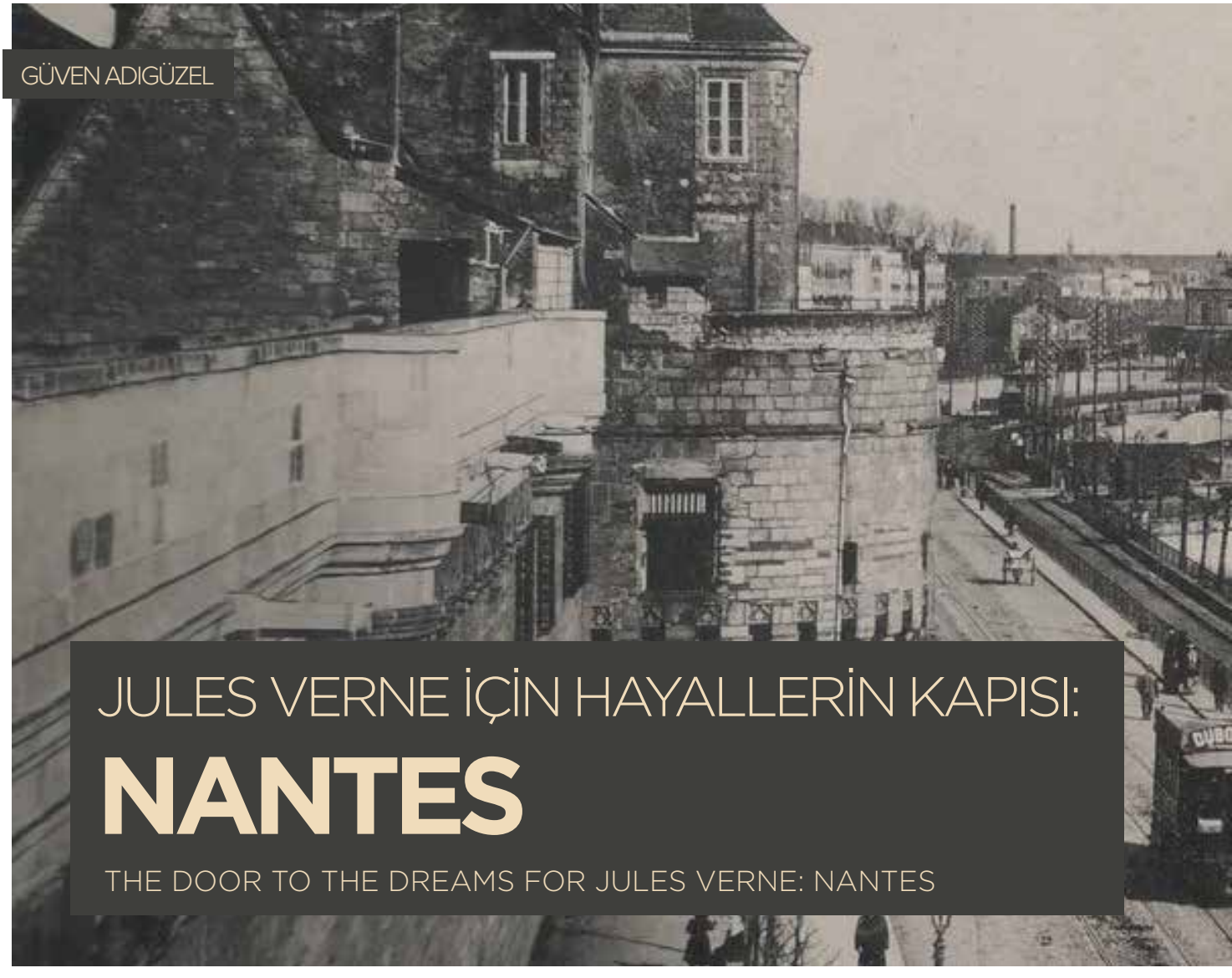


Beyazıt Meydanı Yayalaştırma ve Düzenleme Projesi, eskiz. 1958-61. Turgut Cansever Arşivi.

should be mentioned: Lamartine, one of France's greatest writers of the 19th century, came to Turkey. (He had such great prestige that he turned his back on the great insistence that he would run for the presidency in France.) Abdumejid I gave him a large farm in Denizli as a gift. Lamartine requested, again and again, to be given a much smaller farm. He lived there for ten years. He said the following in his memoirs called "Travels in the East" about the days of this trip in the Ottoman lands: "This country has two features, which is impossible for any Westerner to envision. First, the cleanliness of this country, which no Westerner can even imagine. The second is the beauty of the country..."

Likewise, in 1924, Le Corbusier visited Ottoman cities in the Balkans, Thrace, and İstanbul. Starting from this, the measurements he took with great admiration and the determinations he made formed the basis of Le Corbusier's architecture. At the same time, we were demolishing those cities in order to build the roads that the surveyors drew with rulers on the city plan. While city plans are called city plans all over the world, they are called development plans in Turkey. As if it wasn't developed (?) before but will be developed later. Now, before I explain the features of the Ottoman city as an exceptional product, I would like to convey something that a very important thinker of the 20th century, a culture and art historian, said about Ottoman culture. I would like to express the determination of Ernst Diez. This is a very striking warning that will show us how we should look at the Islamic city, more precisely the Ottoman city. Diez stated; "A style is a cultural event that comes to life only once every 3-5 centuries throughout human history. The 16th-century Ottoman tiles are such a stylistic phenomenon." We can put it side by side with the Greek sculpture style in terms of its importance and values. And it describes the characteristics of this style. The features of the style are also very important. Because a style is formed by the reflection of the common value system of a whole culture on the world of form.

Here, the stylistic features that Diez pointed out about the 16th century tiles would complement many of the determinations we make. Diez described the 16th century Ottoman İznik tile style as follows: "This style is determined by the calm, slow movement of a floral decoration with clear borders on a white background, representing immaterial, infinite, endless space, unlimited space."



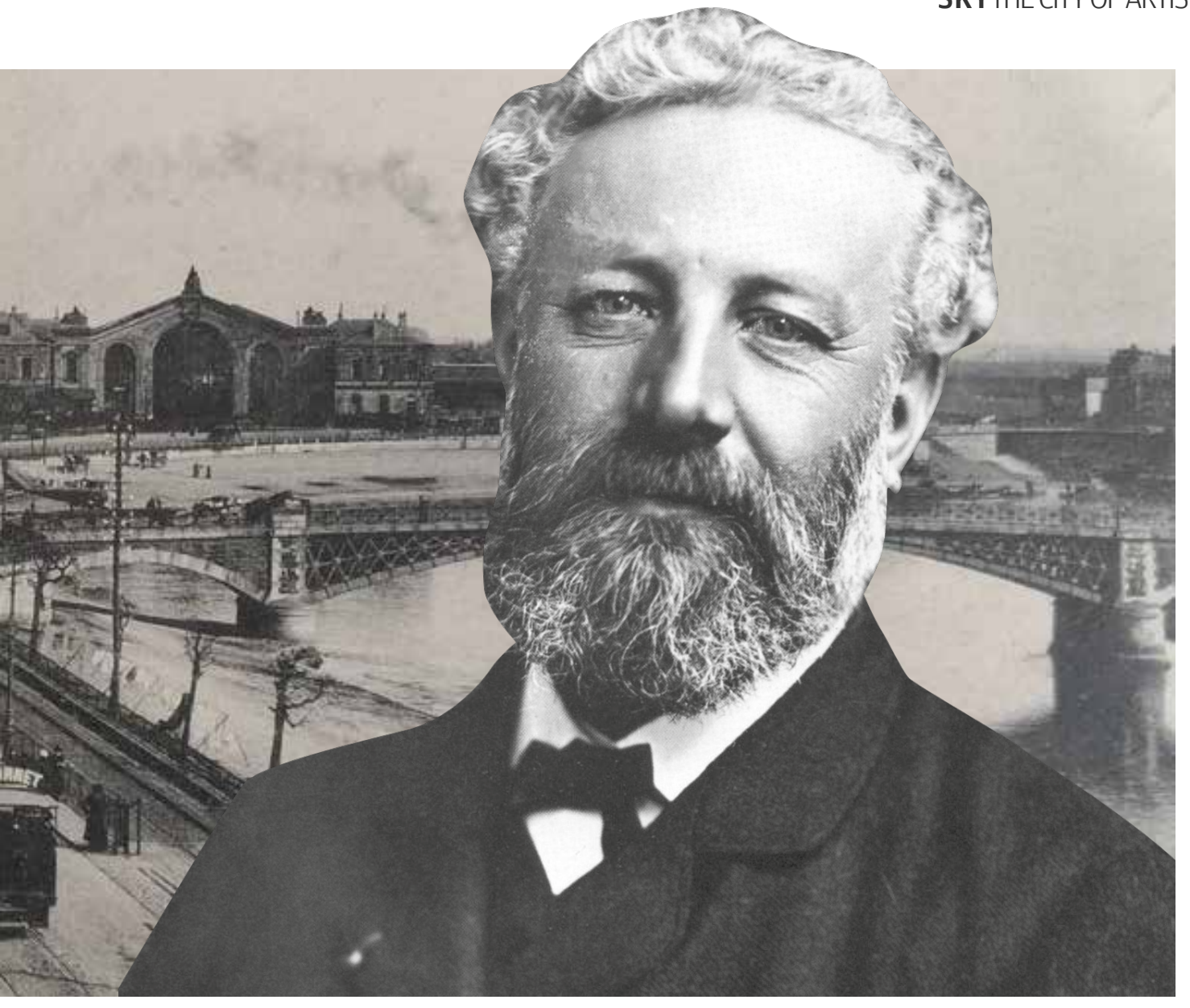
GÜVEN ADIGÜZEL

JULES VERNE İÇİN HAYALLERİN KAPISI: NANTES

THE DOOR TO THE DREAMS FOR JULES VERNE: NANTES

Atlantik Okyanusu'na 55 kilometre mesafede, tam ortasından nehir geçen, uzaklara doğru bakan gözlerini gezginlere ödünç vermiş, çok hareketli bir Batı Fransa şehri. Namlı gemicilerin hikâyeleriyle zamanın mühürlenmiş kaderinden süzülen Nantes, bu ilginç coğrafi-masalsı özellikleriyle birlikte birçok geminin yanaştığı işlek bir ticaret merkezi olduğu gibi, binlerce Afrikalı kölenin Karayipler'e gönderilmek üzere gemilere zincirlendiği bir utanç limanıydı aynı zamanda. Jules Gabriel Verne adlı hayalperest bir çocuk, 8 Şubat 1828 tarihinde bu şehirde dünyaya geldiğinde, hayallerinin kapısından başka dünyalara doğru bakacağı bir pencerenin tam önünde duruyordu. Yıllar içinde bu puslu pencereden bakmayı bırakıp, kalemiyle kilidini çözdüğü kapıdan çıkarak, kimsenin hayal bile edemeyeceği, yeni, uzak, başka ve imkânsız dünyalara doğru yürüyecekti.

55 kilometres from the Atlantic Ocean, it is a very lively Western France city with a river running in the middle, lending its eyes looking at a far way to travellers. Nantes, filtered from the fate of time sealed with the tales of famous sailors, was a busy trade centre where many ships docked with these interesting geo-fabulous features, as well as a port of shame where thousands of African slaves were chained to ships to be sent to the Caribbean. When a dreamy boy named Jules Gabriel Verne was born in this city on February 8, 1828, he was standing right in front of a window from which he would gaze into other worlds from the door to his dreams. Over the years, he would stop looking through this hazy window and walk through the door he had unlocked with his pen, to new, distant, other, and impossible worlds that no one could have imagined.



Breton kanı taşıyan yarı Parisli bir ailenin oğlu olarak gözlerini açtığı Nantes şehri, Verne için, yedi derya aşan dev gemileri seyrettiği büyük mucizeler dükkânı, uzakları hayal ettiği bir ufuk çizgisi ve romanlarının çatısını kurduğu bir düş-mekân olarak anlamını bulmuştu öncelikle. Bu düş mekândan ufuk çizgilerini aşıp bir mucizenin sırtına atlayarak "çıkmak" isteğinde henüz 12 yaşındadır. Antil takımadalarına doğru ilerleyen bir geminin içinde kaçak bir çocuk olarak başlayan yolculuğu, gemi limandan fazla uzaklaşmadan durumu fark eden ailesinin müdahalesiyle yarım kalacak ve çocuk Verne bu olay sonrasında annesine verdiği o söze her zaman sadık kalacaktır: "Bir yetişkin oluncaya kadar seyahatlerimi yalnızca düşlerimde gerçekleştireceğim!"

Verne ailesinin, kışı geçirdikleri Nantes'dan her yıl haziran ayında ayrılıp Nantes şehrinin yakınlarında bulunan Chantenay'daki

Nantes, where he was born as the son of a semi-Parisian family bearing Breton blood, first of all, found its meaning for Verne as a great miracle shop where he watched giant ships exceeding seven sea depths, a skyline he imagined far away, and a dream-place where his novels set up the roof. He was 12 years old when he wanted to "get out" from this dream place by crossing the horizon and jumping on the back of a miracle. His journey, as a runaway child in a ship heading towards the Antilles archipelago, was interrupted by the intervention of his family, who noticed the situation before the ship got too far, and the child Verne always remained true to the promise he made to his mother after this incident: "I will no longer travel except in my dreams."

The fact that the Verne family left Nantes every June and moved to their home in Chantenay, near Nantes, had the function of



evlerine taşınmalarının, yoğun kaosun ferah tabiatla temizlenmesi gibi bir işlevi vardır. Verne, Loire nehrinin kıyılarında kurduğu hayallerine, evlerinin balkonundan izlediği dönemin ilk buharlı gemilerini de eklemiştir. Aslında zihnini kışkırtan imge, çıktığı uzak deniz seferinden dönmeyen bir kaptanın karısı olan ilk öğretmeni Madam Sambain'dir. Derslerde, bir gün mutlaka döneceğine inandığı kocasının seferlerinden bahseden Sambain, *Binbir Gece Masalları*'nın kaptanı Sinbad ile Robinson Crusoe'nun maceralarını yüksek sesle okuyarak genç Verne'in ufkuna silinmeyecek izler bırakıp, ona sonsuz kapılar açacaktır.

Elveda Güzel Gemim

Jules Verne ile Nantes ilişkisi, bir şehrin, bir yazarın ruh dünyasını ve zihnini nasıl adım adım inşa edip, şekillendirdiğine dair çok güçlü bir örnekliği barındırıyor. Yazar farkında olmasa da artık tam bir Jules Verne olarak 19 yaşındayken -hayatında ilk kez- Nantes'dan ayrılıp hukuk eğitimi almak için Paris'e gittiğinde, geride Loire nehrinin dalgalarını, Jean Jacques Rousseau Sokağı'nı, Graslin Meydanı'nı, De la Fosse rıhtımını, Nantes Tiyatrosu'nun ön cephesini, Royale Meydanı'nı, Krebiyyon Sokağı'nı, yorgun posta arabalarını, Saint Donatien'de aldığı coğrafya derslerini, kukla gösterilerinin yapıldığı Rikiki Tiyatrosu'nu, Hotel de France'ın görkemli kapısını, Pilori'deki güler yüzlü kütüphaneci Bodin Baba'yı, Madam Sambain'in hikâyelerini, evlerinin balkonundan izlediği buharlı gemileri, muson alizelerini, rüya

clearing the intense chaos with a fresh nature. Verne added the first steamships of the period, which he watched from the balcony of his house, to his dreams on the banks of the Loire River. In fact, the image that provoked his mind was his first teacher, Madam Sambain, whose husband was a captain who hadn't returned from his distant sea voyage. In the lessons, Sambain, who talked about the expeditions of her husband, whom she believed would return one day, read aloud the adventures of Sinbad the captain of the *One Thousand and One Nights,* and Robinson Crusoe, leaving indelible traces on the horizon of the young Verne and opening endless doors to him.

Farewell, My Beautiful Ship

The relationship between Jules Verne and Nantes contains a very strong example of how a city gradually constructs and shapes the spirit world and mind of an author. Although the author wasn't aware of it, when he left Nantes for the first time in his life at the age of 19 as Jules Verne and went to Paris to study law, he left behind the waves of the Loire River, Jean Jacques Rousseau Street, Graslin Square, De la Fosse Dock, the façade of Nantes Theatre, Royale Square, Krebiyyon Street, tired postal carriages, geography lessons he took in Saint Donatien, Rikiki Theatre where puppet shows were held, the magnificent gate of Hotel de France, the smiling librarian Father Bodin in Pilori, the stories of Madame Sambain, the steamships he watched from

denizlerine açıldığı gemisinin kaptanı Nemo'yu, ayaklarına sırık takarak koştuğu okul bahçesini, pikniklerdeki hazine arama maceralarını, tuzlu deniz kokusunu, Feydeau Adası'nı, Kraliyet Lisesi'ni, Borsa meydanındaki omnibüs durağını, Erdre nehrinin kıyılarını, beyaz manolyalı caddeleri, kardeşi Paul'la daldıkları hayalleri ve annesine adadığı ilk şiiri *Elveda Güzel Gemim*'i bırakacaktı. Ve daha birçok şeyle birlikte ilk aşkı Caroline Tronson'u da elbette. Nantes, Verne'in dünyasında en çok bunlardan ibaret ve buralara aitti.

Nantes Rüyası

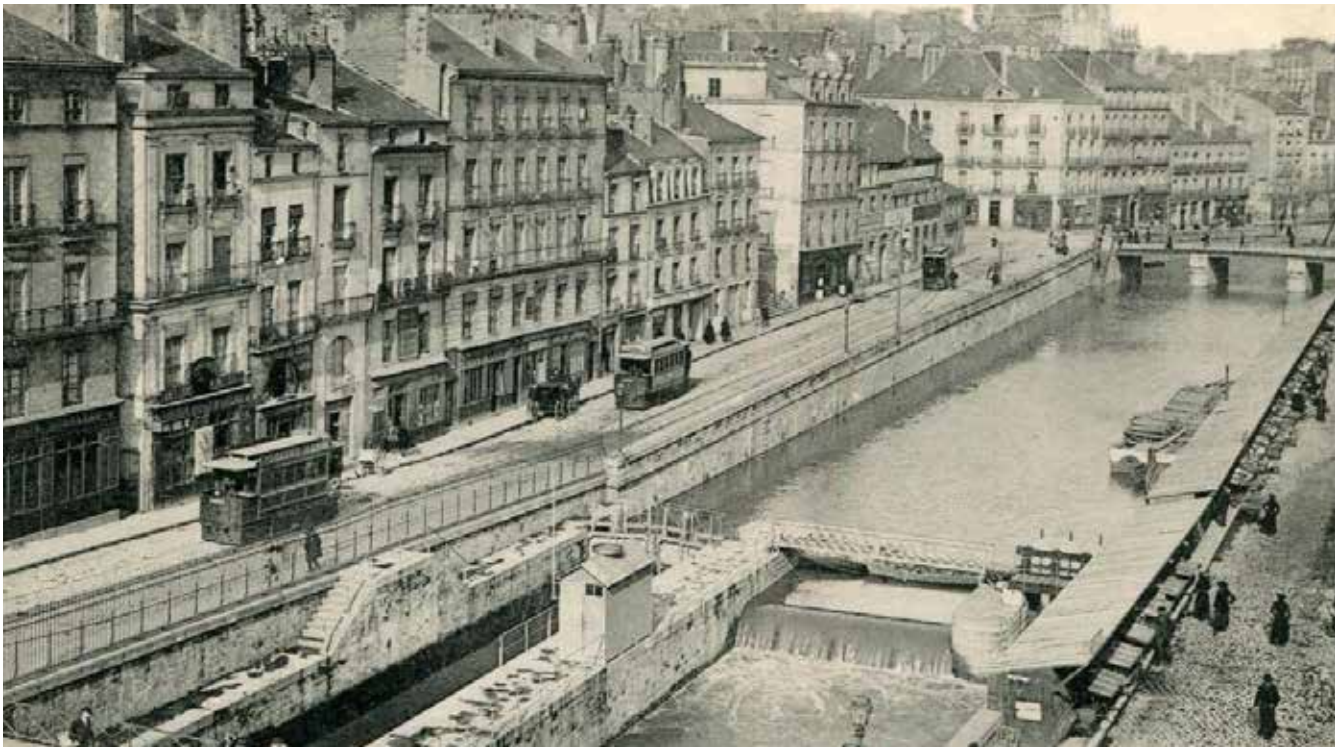
Siyah hukukçu cüppesini giymek, romanlarına giden yolun ilk anahtarıydı. Kendi kanatlarıyla uçana kadar buna katlanmak zorunda olduğunu biliyordu. 1848 yılında Paris'ten Nantes'a dönerken hukuk diplomasını almış bir yetişkindi artık. Antiller'e kaçarken yakalandığında annesine verdiği sözü tutmuş, şimdi de avukat olarak babasının isteğini yerine getirmişti, yani derin hayal gücüyle çıkacağı seyahatleri için her şey hazırdı, bütün sözler tutulmuş, bütün yollar aşılmıştı.

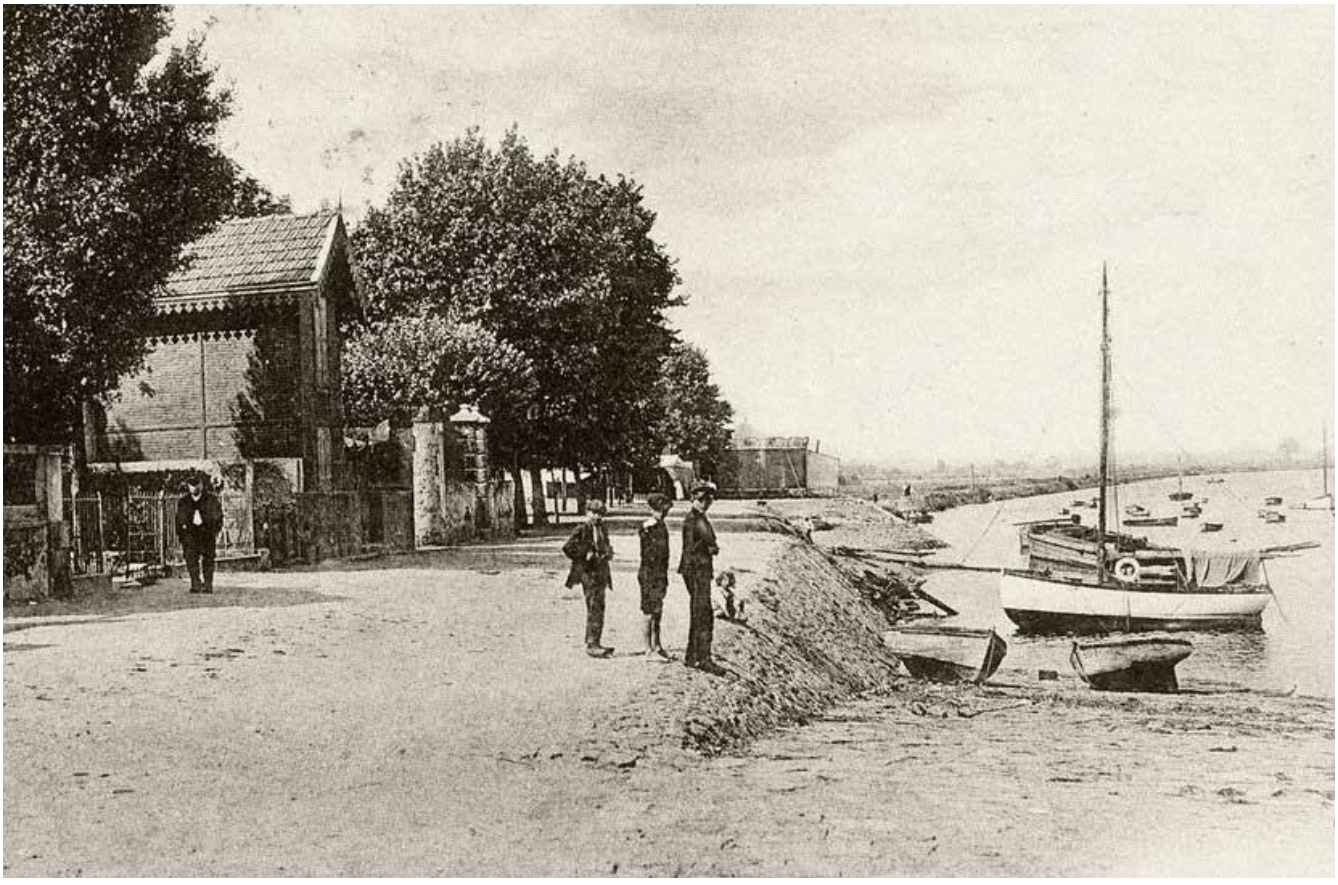
> ***Aslında zihnini kışkırtan imge, çıktığı uzak deniz seferinden dönmeyen bir kaptanın karısı olan ilk öğretmeni Madam Sambain'dir.***
>
> ***In fact, the image that provoked his mind was his first teacher, Madam Sambain, whose husband was a captain who hadn't returned from his distant sea voyage.***

the balcony of their houses, the monsoons, the captain of the ship on which he sailed into dream seas, Nemo, the school garden where he ran with walking poles, the treasure search adventures at picnics, the smell of salty sea, the Royal High School, the omnibus stop in the Stock Exchange Square, the banks of the Erdre River, the streets with white magnolias, the dreams they had with his brother Paul, and his first poem *Farewell, My Beautiful Ship* dedicated to his mother. And, of course, his first love, Caroline Tronson, among many other things. Nantes consisted of and belonged to the most in Verne's world.

Nantes Dream

Putting on the black legal robe was the first key to his novels. He knew he had to endure it until he flew with his own wings. On his way back to Nantes from Paris in 1848, he was an adult with a law degree. He kept the promise he had made to his mother when he was caught fleeing to the Antilles, and then he fulfilled his father's wish as a lawyer, so everything was ready for his travels with his deep imagination, all the promises were kept, all the roads were crossed.





Verne için zorlu Paris yılları başlar hemen, Victor Hugo'yla ve dünya seyahatini tamamlamış bir gemici olan Jacques Arago'yla tanışır. Bu iki tanışıklık hayatını bütünüyle değiştirecektir. Paris Borsası'nda brokerlik yaparken, edebiyat çalışmalarına devam eder ve ilk gezisini 1859 yılında Britanya'ya gerçekleştirir. 1860'ların başında yayıncı-editör Pierre-Jules Hetzel'le birlikte başladığı *Olağanüstü Maceralar* serisinin ilk kitabı olan *Balonla 5 Hafta*'yı yayınlamasının ardından, geniş bir okur kitlesine ulaşan adını eserleriyle ölümsüzleştirecek kadar parlak bir edebi şöhrete kavuşacaktır. Kendi kurduğu olağanüstü maceralar ordusundan, Phileas Fogg, Kaptan Nemo, Doktor Fergusson, Prof. Arronax, Cyruss Smith, Prof. Liddenbrock, Kaptan Hatteras, Dick Sand ve Kaptan Robur'u da yanına alarak bilinen dünyayı romanlarıyla fethetmek için çoktan yola düşmüştür. Düşleri, ufku, hayal gücü ve öngörüsü sınır tanımıyordur artık.

> ***Yetişkinliğini borçlu olduğu çocukluğu, sanki yüzyıllarca sürmüş bir Nantes rüyasıdır.***
>
> ***His childhood, to which he owed his adulthood, was like a centuries-old Nantes dream.***

For Verne, the tough Paris years began, and he met Victor Hugo and Jacques Arago, a sailor who had completed his world journey. They would change his life completely. While brokering on the Paris Stock Exchange, he continued his literary studies and made his first trip to Britain in 1859. After publishing *5 Weeks in a Balloon*, the first book in the Extraordinary Voyages series, which he started with the publisher-editor Pierre-Jules Hetzel in the early 1860s, he would achieve such brilliant literary fame that his name, which reached a wide readership, was immortalised with his works. From his own army of extraordinary adventures including Phileas Fogg, Captain Nemo, Doctor Fergusson, Prof. Arronax, Cyruss Smith, Prof. Liddenbrock, Captain Hatteras, Dick Sand, and Captain Robur he had already set out to conquer the known world with his novels. His dreams, his horizons, his imagination, and foresight knew no bounds anymore.

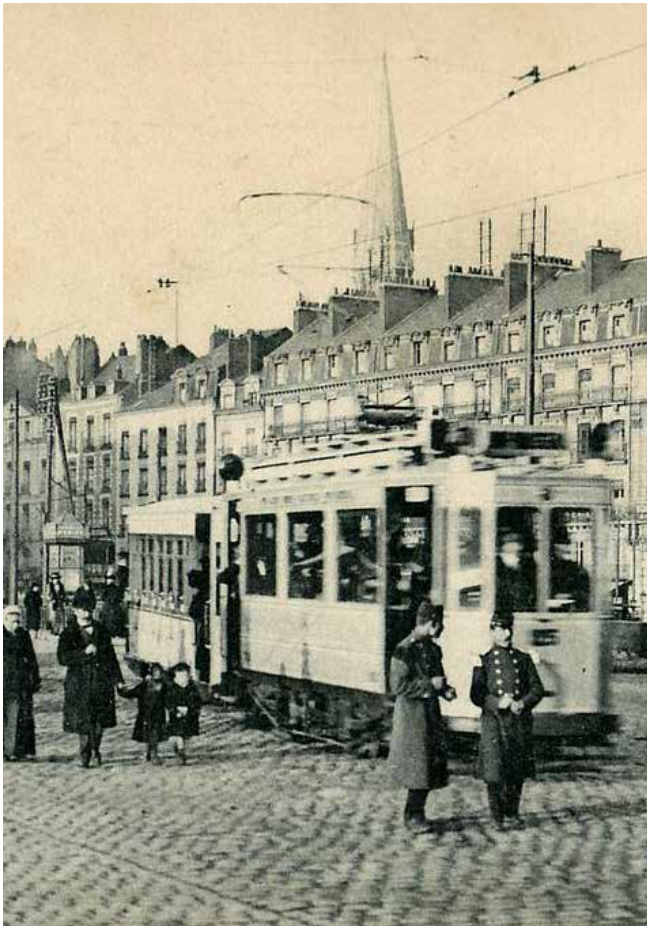


Yazar Jules Verne, dünyanın çevresinde balonla dolaşmayı, buz deryası kutuplara gitmeyi, arzın merkezine seyahat etmeyi, aya yolculuk yapmayı ve denizler altında gezmeyi Nantes'da öğrenmiş bir çocuktur. Yetişkinliğini borçlu olduğu çocukluğu, sanki yüzyıllarca sürmüş bir Nantes rüyasıdır. Nantes'ı Verne için bir rüyaya dönüştüren üç sebep; ilk aşkı Caroline Tronson, ilk öğretmeni Madam Sambain ve ona okumayı sevdiren kütüphaneci Bodin Baba'dır. Buralardan kırılır, düşler ve öğrenir Verne. Elindeki kalemi tutuşturan Nantes'a ait üç yangının adı böyle anılır. Nantes'dan Verne'e giden en kısa yolun tarifidir bu.

İki yıl okul tatili ya da 80 günde devr-i alem. İkisi de mümkün. Doğduğu şehir Nantes'da düşlediği kitaplarının önemli bir bölümünü 1905 yılında hayata gözlerini yumacağı Amines şehrinde yazar Verne. Fantastik kurgularıyla, hayal gücünün eriştiği zirveler ona "bilim falcısı" namını getirse de Nantes'da temellerini atıp kurduğu bir düş-mekândan ibarettir aslında her şey. Loire kıyısında oturup denizi seyreden bir çocuk olarak tasvir edildiği o simgesel heykeli, bütün bunları ve daha fazlasını anlatır. Ve yazdığı bütün kitaplar Verne ile Nantes arasındaki bir sırdır.

Author Jules Verne is a child who learned how to balloon around the world, go to the poles in the ice sea, travel to the centre of the earth, travel to the moon, and travel under the seas in Nantes. His childhood, to which he owed his adulthood, was like a centuries-old Nantes dream. Three reasons that made Nantes a dream for Verne; his first love Caroline Tronson, his first teacher Madame Sambain, and the librarian Father Bodin, who made him love to read. His dreams got broken from these points and he learned. The names of the three fires belonging to Nantes that ignited the pen in his hand are called like this. This is the description of the shortest route from Nantes to Verne.

Two years' vacation or *around the world in 80 days*. Both are possible. In the city of Amines, where he died in 1905, Verne wrote most of the books he dreamed of in Nantes, the city of his birth. Although the peaks of his imagination with his fantastic fictions brought him the name of "science fortune teller," in fact, everything was just a dream-space he founded and set up in Nantes. His iconic statue, where he is depicted as a child sitting on the banks of the Loire and watching the sea, tells of all this. And all the books he wrote are secrets between Verne and Nantes.



SÖYLEŞİ: DEBORAH TREISMAN

ÇEVİREN: RUMEYSA KABLAN

HARUKİ MURAKAMİ:

BAŞKAHRAMAN MUTLUYSA ORTADA BİR HİKÂYE YOKTUR

HARUKI MURAKAMI: IF THE PROTAGONIST IS HAPPY, THERE IS NO STORY

Bu röportaj, Haruki Murakami ile 2008 ve 2018'de New Yorker Festivalinde yapılan sahne arkası sohbetlerinden uyarlandı.

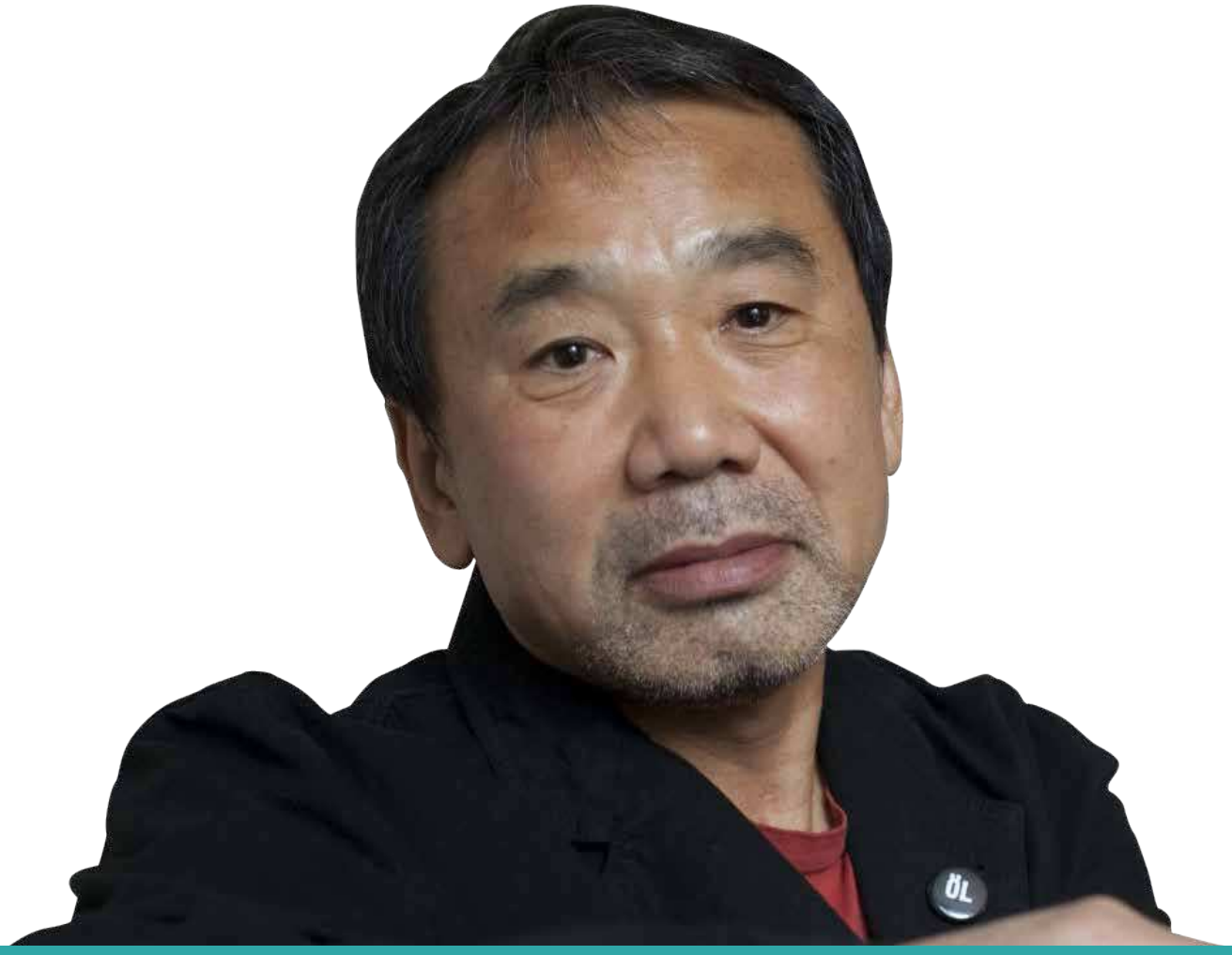
This interview has been adapted, with Haruki Murakami, from staged conversations we had at the New Yorker Festival in 2008 and 2018.

Yeni kitabınızla başlamak istiyorum, yeni romanınız *Kumandanı Öldürmek*. Kitap eşi tarafından terk edilen bir adamla ilgili. Bu adam eski bir sanatçının, bir ressamın evinde yaşamaya başlıyor. Bu eve taşınır taşınmaz birçok garip olay meydana geliyor ve bu olayların bazıları yerde bulunan boş bir kuyuya benzeyen bir boşluktan geliyor gibi görünüyor. Roman için bu öncülü nasıl bulduğunuzu merak ediyorum.

Biliyorsun ki bu büyük bir kitap, yazmak yaklaşık bir buçuk senemi aldı ama başlarken bir iki paragrafla başladım. Bu paragrafları yazıp çekmeceme koydum ve orada unuttum. Belki üç belki altı ay sonra bu paragrafları romana dönüştürebileceğimi düşündüm ve yazdım. Bir planım, programım veya kurgum yoktu. Bir iki paragraftan yazmaya başladım ve devam ettim. Hikâye beni kendi sonuna kadar getirdi. Eğer bir planınız varsa, başladığınızda sonunu biliyorsanız, o romanı yazmak pek eğlenceli olmaz. Yani, bir ressam tablosuna başlamadan önce birkaç taslak çizebilir ama ben bunu yapmam. Beyaz bir tuvalim, bir fırçam olur ve sadece resmi boyarım.

I wanted to start with your most recent book, your new novel, "Killing Commendatore." The book is about a man whose wife leaves him. He ends up living in the home of an old artist, a painter. Once he gets to that house, many strange things start to happen, and some of them seem to emerge from a hole in the ground—a kind of empty well. I'm wondering how you came up with this premise for the novel.

It's a big book, you know, and it took a year and half or so for me to write, but it started with just one or two paragraphs. I wrote those paragraphs down and put them in the drawer of my desk and forgot about them. Then, maybe three months or six months later, I got the idea that I could turn those one or two paragraphs into a novel, and I started to write. I had no plans, I had no schedule, I had no story line: I just started from that paragraph or two and kept on writing. The story led me to the end. If you have a plan—if you know the end when you start—it's no fun to write that novel. You know, a painter may draw sketches before he starts painting, but I don't. There is a white canvas, I have this paintbrush, and I just paint the picture.



The New Yorker, Kumandanı Öldürmek'ten bir alıntı paylaştığında size çalışmanızdaki düşsel unsurlar hakkında sorular sormuştum. Siz de "Romanları yazarken gerçekler ve düşsel unsurlar doğal olarak birbirine giriyor. Planım bu olmuyor, yazdıkça akışı takip ediyorum ama gerçeklik hakkında daha gerçekçi yazmaya çalıştıkça düşsel dünya da daima ortaya çıkıyor. Bana göre roman bir parti gibi. Katılmak isteyen herkes katılabilir, ayrılmak isteyen de istediği zaman bunu gerçekleştirebilir." demiştiniz. Öyleyse insanları veya herhangi bir şeyi bu partiye nasıl davet ediyorsunuz? Veya davetsiz bir şekilde dâhil olabildikleri noktaya nasıl ulaşıyorsunuz?

Okuyucular bana genelde yazılarımda düşsel bir dünya olduğunu, başkahramanın o dünyaya gidip gerçekliğe geri döndüğünü söyler. Ama ben gerçeklik ve düşsel dünya arasındaki sınırı her zaman göremeyebiliyorum. Yani çoğu durumda iç içe oluyorlar. Bence Japonya'da diğer dünya bizim gerçekliğimize çok yakın ve istediğimiz zaman oraya gidebiliriz, bu çok zor değil. Batı dünyasında diğer tarafa geçmenin çok da kolay olmadığı izlenimine kapıldım, bunun için birkaç deneme yapmak gerekebiliyor.

When _The New Yorker_ published an excerpt from "Killing Commendatore," I asked you about the unreal elements in your work. You said, "When I'm writing novels, reality and unreality just naturally get mixed together. It's not as if that was my plan and I'm following it as I write, but the more I try to write about reality in a realistic way, the more the unreal world invariably emerges. For me, a novel is like a party. Anybody who wants to join in can join in, and those who wish to leave can do so whenever they want." So, how do you invite people and things to this party? Or how do you get to a place when you're writing where they can come uninvited?

Readers often tell me that there's an unreal world in my work—that the protagonist goes to that world and then comes back to the real world. But I can't always see the borderline between the unreal world and the realistic world. So, in many cases, they're mixed up. In Japan, I think that other world is very close to our real life, and if we decide to go to the other side it's not so difficult. I get the impression that in the Western world it isn't so easy to go to the other side; you have to go through some trials to get to the other world.

> *Eğer bir planınız varsa, başladığınızda sonunu biliyorsanız, o romanı yazmak pek eğlenceli olmaz.*
>
> *If you have a plan—if you know the end when you start—it's no fun to write that novel.*



Ama Japonya'da, gitmek isterseniz gidersiniz. Benim hikâyelerimde bir kuyunun dibine inerseniz orada başka bir dünya bulursunuz. Ve bu iki taraf arasındaki farkı her zaman anlayamazsınız.

Diğer taraf genelde karanlık bir yer mi?

Her zaman değil. Bence bu merakla daha bağlantılı. Eğer bir kapı varsa ve açtığında diğer tarafa geçebiliyorsan bunu yaparsın. Sadece meraktan. İçeride ne var? Orada ne var? Ben her gün bunu yapıyorum. Bir roman yazdığım zaman sabah dört civarında uyanır ve çalışmaya başlarım. Bu gerçekçi bir dünyada oluyor. Gerçek kahve içiyorum. Ama yazmaya başladığım zaman başka bir yere gidiyorum. Kapıyı açıyorum, içeri giriyorum, neler olduğuna bakıyorum. Oranın gerçek veya düşsel olup olmadığını bilemiyorum, umursamıyorum da. Yazmaya odaklandıkça yer altına iner gibi daha da derine iniyorum. Oradayken tuhaf şeylere şahit oluyorum. Ama görürken gözüme tuhaf değil aksine doğal geliyorlar. Eğer bir karanlık varsa bu karanlık bana doğru geliyor ve kim bilir, belki de bir mesaj taşıyor. Bu mesajı kavramaya çalışıyorum. Etrafıma bakıp gördüklerimi betimlemeye çalışıyorum, sonra geri dönüyorum. Geri dönmek önemli. Geri dönemiyorsanız işte bu korkunç. Ama ben bir profesyonelim, geri dönebiliyorum.

Yazmak sizin için kırk yıl içerisinde nasıl bir değişime uğradı?

Ben çok değiştim. Yazmaya ilk başladığımda nasıl yazılacağını bilmiyordum, çok tuhaf bir üslubum vardı, ama bu insanların hoşuna gitti. Şimdi ilk kitabım *Rüzgârın Şarkısını Dinle*'yi pek ciddiye almıyorum, yayınlamak

But, in Japan, if you want to go there, you go there. So, in my stories, if you go down to the bottom of a well, there's another world. And you can't necessarily tell the difference between this side and the other side.

Is the other side usually a dark place?

Not necessarily. I think it has more to do with curiosity. If there is a door and you can open it and enter that other place, you do it. It's just curiosity. What's inside? What's over there? So that's what I do every day. When I'm writing a novel, I wake up around four in the morning and go to my desk and start working. That happens in a realistic world. I drink real coffee. But, once I start writing, I go somewhere else. I open the door, enter that place, and see what's happening there. I don't know—or I don't care—if it's a realistic world or an unrealistic one. I go deeper and deeper, as I concentrate on writing, into a kind of underground. While I'm there, I encounter strange things. But while I'm seeing them, to my eyes, they look natural. And if there is a darkness in there, that darkness comes to me, and maybe it has some message, you know? I'm trying to grasp the message. So I look around that world and I describe what I see, and then I come back. Coming back is important. If you cannot come back, it's scary. But I'm a professional, so I can come back.

How has writing changed for you in that time?

I have changed a lot. When I started writing, I didn't know how to write—I wrote in a very strange way, but people actually liked it. Now I don't much care for my first book, "Hear the Wind Sing"; it was too soon for me to

için çok erkendi. Seneler önce Tokyo'da metroda kitap okurken çok güzel bir kız yanıma gelip "Siz Haruki Murakami misiniz?" diye sordu. "Evet, benim." Diye cevapladım. "Kitaplarınızın çok büyük bir hayranıyım." dedi. Teşekkür ettim. Sonra "En çok ilk kitabınızı sevdim, bence en iyisi o." dediğinde "Öyle mi?" diye sordum. "Evet, gittikçe kötüleşiyorsunuz." dedi. Eleştiriye alışkınım. Ama aynı fikirde değilim. Bence daha iyileşiyorum. Kırk yıldır ilerlemeye çalışıyorum ve başardığımı düşünüyorum.

Metrodaki kız bana Gene Quill adında bir caz müzisyenini hatırlatıyor. 1950-60larda ünlü bir saksafoncuydu. Ve o günlerdeki her saksafoncu gibi o da Charlie Parker'dan etkilenmişti. Bir gece New York'ta bir caz kulübünde çalıyordu, sahneden ayrılacakken bir genç yanına gidip "Hey, tek yaptığın şey Charlie Parker gibi çalmak." Dedi. Gene alto saksafonunu adama uzattı ve "Al, sen Charlie Parker gibi çal!" dedi. Bu olayın üç çıktısı var: eleştirmek çok kolaydır, orijinal bir şey oluşturmak çok zordur; ama nihayetinde birisi bunu yapmalıdır. Ben kırk yıldır bunu yapıyorum, işim bu. Birilerinin nihayetinde yapması gereken bir işi yapan kişi olduğumu düşünüyorum, olukları temizlemek veya vergi toplamak gibi. Yani biri bana sert çıkışırsa enstrümanımı ona uzatır ve "Al sen çal!" derim.

Koşmaya da neredeyse yazmakla aynı zamanda başladınız. Yürürken zihinlerinde yazı yazan insanlar tanıyorum, yürümenin ritmi yardımcı oluyormuş. Siz koşarken yazılar hakkında düşünüyor musunuz?

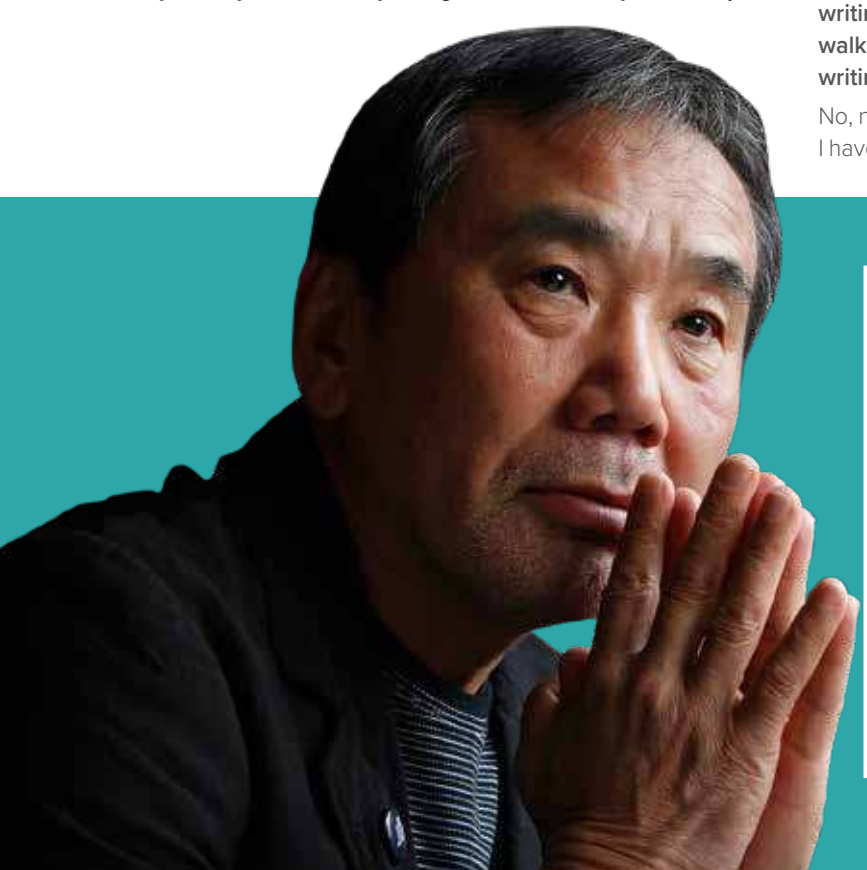
Hayır, koşarken sadece koşmaya odaklanırım. Zihnimi bomboştur. Koşarken ne düşündüğüm hakkında hiçbir fikrim yok.

publish. Many years ago, I was sitting on the train in Tokyo, reading a book, and a very beautiful girl came over to me and said, "Are you Mr. Murakami?" "Yes, I'm Mr. Murakami." "I'm a great fan of your books." "Thank you so much." "And I have read all of your books, and I love them." "Thank you, I appreciate it." Then she said, "I loved your first book the most—that's the best one, I think." "Oh, you think so?" And she said, "You have been getting worse." So I got used to criticism. But I don't agree. I think I'm getting better. For forty years I have been trying to get better, and I think I have.

That girl on the train makes me think of a jazz musician whose name was Gene Quill. He was a sax player who was famous in the nineteen-fifties and sixties. And, like any other sax player in those days, he was very influenced by Charlie Parker. One night, he was playing at a jazz club in New York and, as he was leaving the bandstand, a young man came up to him and said, "Hey, all you're doing is playing just like Charlie Parker." Gene said, "What?" "All you're doing is playing like Charlie Parker." Gene held out his alto sax, his instrument, to the guy, and said, "Here. You play just like Charlie Parker!" I think there are three points to this anecdote: one, criticizing someone is easy; two, creating something original is very hard; three, but somebody's got to do it. I've been doing it for forty years; it's my job. I think I'm just a guy who's doing what somebody's got to do, like cleaning gutters or collecting taxes. So, if someone is hard on me, I will hold out my instrument and say, "Here, you play it!"

You started running at about the same time that you started writing. I know some people like to write in their minds as they walk; the rhythm of walking helps them. Are you thinking about writing while you're running?

No, not at all. When I'm running, I'm just running. I empty my mind. I have no idea what I'm thinking while I'm running. Maybe nothing.



> *Eleştirmek çok kolaydır, orijinal bir şey oluşturmak çok zordur; ama nihayetinde birisi bunu yapmalıdır.*
>
> *Criticizing someone is easy; two, creating something original is very hard; three, but somebody's got to do it.*

Belki de hiçbir şey düşünmüyorumdur. Ama uzun süre durmadan yazmak için istikrarlı olmak gerekir. Bir kitap yazmak zor değildir ama senelerce durmadan yazmak imkânsıza yakın. Konsantrasyon ve dayanıklılığa ihtiyacın var. Bazen çok sağlıksız şeyler yazıyorum. Tuhaf şeyler. Eğri büğrü. Sağlıksız şeyler yazabilmek için sağlıklı olmak gerekir. Bir paradoks ama doğru da. Bazen yazarlar çok sağlıksız şeylere yol açabilirler, Baudelaire gibi. Fakat bence o günler geride kaldı. Çok karmaşık bir dünyada yaşıyoruz ve kaosu atlatıp hayatta kalmak için güçlü olmak gerek. Ben otuz yaşındayken yazar oldum, koşmaya da otuz iki otuz üç yaşlarımda başladım. Sonunda ne olacağını merak ettiğim için her gün koşmaya karar verdim. Bana göre hayat içinde bir sürü şeyi deneyebileceğimiz bir çeşit laboratuvar. Sonuç olarak koşmak bana iyi geldi, çünkü kuvvetlendim.

Birkaç sene önce *Paris Review* röportajınızda hikâyelerinizi teşvik eden gücün "kaybetmek, aramak ve bulmak" olduğunu söylediniz. Hâlâ böyle mi düşünüyorsunuz?

Evet. Bu, bir şeyi kaybedip onu aramak ve bulmak, benim kurgumun çok büyük bir unsuru. Karakterlerim genelde kayıp olan bir şeyleri arar. Bu bazen bir kız olur, bazen bir sebep bazen de bir amaç. Karakter aradığını bulduğunda bir çeşit hayal kırıklığı yaşar. Bu benim kurgumun bir parçası. Aradığını bulmak ama mutlu sona ulaşamamak.

En son konuştuğumuzda 11 Eylül olaylarının sadece dünyayı değil sizin kurgusal dünyanızı da değiştirdiğinden bahsetmiştiniz. Bu tür bir etkisi olan başka krizler de var mı? Mesela 2011'de Japonya'daki tsunami veya Fukushima'da gerçekleşen nükleer felâket kurgunuza etki etti mi?

Evet. 1995 Kobe depreminden sonra *After the Quake (Depremden Sonra)* başlığıyla bir kısa hikâye derlemesi yayınladım.

But, you know, you have to be tough to write for a long time. To write one book is not so difficult, but to keep writing for many years is very close to impossible. You need the power of concentration and endurance. I sometimes write very unhealthy things. Weird things. Twisted things. I think you have to be very healthy if you want to write unhealthy things. That's a paradox, but it's true. Some writers led very unhealthy lives—like Baudelaire. But, in my opinion, those days are gone. This is a very complicated world, and you have to be strong to survive, to get through the chaos. I became a writer when I was thirty years old, and I started running when I was thirty-two or thirty-three. I decided to start running every day because I wanted to see what would happen. I think life is a kind of laboratory where you can try anything. And in the end I think it was good for me, because I became tough.

You said in a *Paris Review* interview a few years ago that the driving force of your stories was "missing and searching and finding." Do you think that's still true?

Yes. That is a very big theme of my fiction—missing something and seeking it and finding it. My characters are often looking for something that has been lost. Sometimes it's a girl, sometimes it's a cause, sometimes it's a purpose. But they are looking for something important, something critical, that was lost. But when the character finds it, there will be some kind of disappointment. I don't know why, but that is a kind of motif in my fiction—looking for something and finding it, but it's not a happy ending.

The last time we talked, you said that 9/11 had changed the world—not only the real world but the world you would write about in fiction. I'm wondering if other crises have had an effect like that—if you feel that events like the 2011 tsunami in Japan and the Fukushima nuclear disaster have changed your fiction.

Yes. After the 1995 earthquake in Kobe, I wrote a collection of short stories called "After the Quake." Kobe is my home town,



> *Bu benim kurgumun bir parçası. Aradığını bulmak ama mutlu sona ulaşamamak.*
>
> *But that is a kind of motif in my fiction—looking for something and finding it, but it's not a happy ending.*

Kobe benim memleketim ve ailemin evi dâhil tüm evler yıkılmıştı. O zaman Massachusetts'teydim. Dört senedir Amerika'daydım, bir nevi gurbetçiydim. Sahneleri televizyonda gördüm. Ve bir yazar olarak, bu depremle ilgili ben ne yapabilirim diye düşünüyordum. Sonra deprem sırasında neler olduğunu hayal edebileceğimi düşündüm. Ve bunu hayal ettim. Çoğu zaman roman yazarken araştırma yapmam çünkü hayal kurmak benim en değerli yeteneğim. Onu dibine kadar kullanmaya çalışırım. Ama aynı sene iki ay sonra Tokyo'da bir metroda bir sarin gazı saldırısı oldu. O zaman da Japonya'da değildim. Tüm dergileri ve gazeteleri okumuştum ama aradığım şeyi bulamamıştım. O gün o metroda gerçekten ne olduğunu öğrenmek istiyordum. O sıkışık metroda gazın kokusunu almanın nasıl bir şey olduğunu bilmek istiyordum. Bunları kendi kendime bulmaya karar verdim. Sarin gazı saldırısının kurbanlarıyla görüştüm ve sorular sordum. O gün orada neler olduğunu ve nasıl insanlar bulunduğunu bana anlattılar. Ben de hepsini yazıp *Underground* isimli bir kitap olarak yayınladım. Böyle bir şeyi başka kimse yapmadığı için ve kendi sorularımla merakımdan dolayı ben yaptım. Görüşmeler bir sene sürdü ve bence o bir sene beni çok değiştirdi. Farklı bir tecrübeydi. O sene hiçbir şey yazmadım. Sadece insanları dinledim. Sesleri hâlâ kafamın içinde. Bu gerçek seslere inanıyorum. O metrodaki insanlar özel değil, son derece sıradan insanlardı. Tokyo'da sıkışık bir trende işe gidiyorlardı, birisi sarin gazıyla dolu plastik bir poşet patlattı ve bazıları öldü. Çok olağanüstü bir durum, ama insanlar sıradan. Aum Shinrikyo tarikatının üyeleri sıradan insanlar değillerdi çünkü bir çeşit gerçeği arıyorlardı. Ama kurbanlar işe giden sıradan insanlardı. Tarikat üyeleriyle de görüştüm ama onların sesi beni etkilemedi.

Depreme kurguyla, gaz saldırısına ise gazetecilikle yaklaşmanızı sağlayan neydi?

Çünkü Kobe benim memleketim, benim için çok hassas bir konuydu. Orada arkadaşlarım var. Eğer onlarla görüşmeler yapsaydım çok depresif bir hâle gelirdim. Ama kurguda kendi dünyamı oluşturabiliyorum, benim için çok daha kolay oldu. Şiddet, zihninizde ve vücudunuzda bir boşluk bırakabilir. Çok önemli bir şeye yol açabilir. Depremden önce yeryüzünün katı ve sert olduğunu düşünürdüm, artık değil. Dengesiz, tahmin edilemez ve yumuşak olabiliyor. Yazmak istediğimin bu olduğunu düşünüyorum.

Bundan sonra birçok afet daha gerçekleşti: 9 Eylül, tsunami ve diğerleri. Bu afetlerden olumsuz etkilenen insanlar için ne yapabilirim diye düşündüm, benim yapabildiğim şey iyi kurgu yazmak. Çünkü ben iyi bir hikaye yazarsam biz birbirimizi çok daha iyi anlayabiliriz. Eğer siz okuyucuysanız ben de yazarsam birbirimizi tanımıyor olabiliriz ama kurgunun yeraltı dünyasında bizim aramızda bir geçit oluşur. Bilinçaltımızla birbirimize mesajlar iletebiliriz. Böyle faydalı olabileceğimi düşünüyorum.

and the whole town, including my parents' house, was completely destroyed. I was in Massachusetts at the time. I had been in the States for four years; I was a kind of expatriate. But I saw the scenes on TV. And, as a novelist, I was thinking, What can I do about the earthquake? I thought that what I could do was just imagine what had happened during the earthquake. So I imagined it. In most cases, I don't research when I write novels, because imagination is my asset, my gift. I want to work it fully. But the same year, two months later, there was a sarin-gas attack on a subway train in Tokyo. I wasn't in Japan then, either. I read all the articles in the newspapers and magazines, but I couldn't read what I wanted to know. I wanted to know what had happened really, on the day, on those trains. I wanted to hear what it was like to smell the gas in a packed train. So I decided to find these things out for myself. I interviewed the victims of the sarin-gas attack and I asked them my own questions. They told me what had happened, what kinds of people they were. I wrote those things down and published them in a nonfiction book, "Underground." I did it because nobody else had done it, and I had my own questions and my own curiosity. It took a year to do those interviews and I think that year changed me. It was quite an experience. I didn't write anything at all for that year. I just listened to those voices. The voices are still in me. I trust those voices, those real voices. The people who were riding on the train were ordinary people, not special people. They were commuting on a packed train in the morning in Tokyo, and all of a sudden somebody broke plastic bags of sarin gas, and some of them died. It was a very surreal situation, but their voices are ordinary ones. The Aum Shinrikyo cult members were not ordinary people, in that they were seeking some kind of truth or absolute truth. But the victims were ordinary commuters on their way to work. I interviewed the cult people, too, but their voices didn't impress me.

What made you respond to the earthquake with fiction and the gas attack with journalism?

Because Kobe is my home town, it was too raw for me. I have many friends there. If I had interviewed those people, I would have been so depressed, so sad. But in fiction I could make up my own world, so it was easier for me. Violence can drive a hole through your mind, through your body. It can cut a passage to something very important. Before the quake, we thought that the ground was solid and hard, but not anymore. It can become unstable, unpredictable, soft. I think that was what I wanted to write.

After that, there were so many more disasters—9/11, the tsunami, and others. I asked myself what I could do for the people who had suffered in those disasters, and I thought, What I can do is to write good fiction. Because when I write a good story, we can better understand one another. If you are a reader and I'm a writer, I don't know you, but in the underground world of fiction there is a secret passageway between us. we can send messages to each other subconsciously. So I think that that is a way I can contribute.



RÜYADAN GERÇEĞE KAÇAN FANTASTİK VARLIKLAR:

ALEBRIJES

FANTASTIC BEINGS RUNNING TO REALITY FROM DREAMS: ALEBRIJES

ÖMER MUSA TARGAL

> ***Alebrijes figürleri sayesinde Pedro Linares, Meksika'nın en sevilen ve tanınmış sanatçılarından biri olur.***
>
> ***Thanks to the alebrijes figures, Pedro Linares became one of Mexico's most beloved and well-known artists.***



Alebrijes, Meksika'da yaratılmış ilginç şekil ve renklerdeki fantastik varlıklardır. Ülkede geleneksel el işi ürünler satan her dükkânda hemen göze çarparlar. Meksika'nın kültürünü en iyi temsil eden sanatsal tezahürlerden biridir aslında. Artık dünyaca ünlenmiş durumdalar. Peki bu fantastik hayali varlıkların hikâyesi ne?

Alebrijesin tüm hikâyesi, La Mercedli bir sanatçının rüyasıyla başlar. Pedro Linares, usta bir kağıt hamuru sanatçısıdır. 1936 yılında ağır bir hastalığa yakalanır ve komaya benzer derin bir uykuya dalar. Linares uykusunda uzaklardan bir çan sesi duyar. Etraftakiler bir anda etkilenerek sese kulak verirler. Başta garip gelse de Linares durumu anlar. Etrafta yürüyenler canlı değil, gerçeküstü varlıklardır ve birden yıllar önce kaybettiği kardeşini bu kalabalığın arasında görür. Kardeşi onun varlığını fark edince ona kızar. Linares'e buraya ait olmadığını ve geldiği yere dönmesini söyler. Linares, meraklıdır. Kardeşinden yalnızca nerede olduklarını söylemesini ister ve buraya nasıl geldiğini bile bilmediğini vurgular. Kardeşi bir anda ortadan kaybolur ve Linares dehşet içinde hedefsizce koşmaya başlar. Sis çöktüğünde öteki dünyadan bazı sesler duyar. Bu sesler kulağında şöyle yankılanır: "Alebrijes!"

Sis kalkarken Linares'i takip eden ve hep bir ağızdan ona seslenen fantastik yaratıklar görünür hâle gelir. Kanatlı ve dilleri

Alebrijes are fantastic beings of interesting shapes and colours that were created in Mexico. They immediately catch the eye in every shop selling traditional handcrafted items in the country. In fact, it is one of the artistic manifestations that best represent Mexico's culture. They are now world-famous. So what's the story of these fantastic imaginary beings?

The whole story of alebrijes began with the dream of an artist from La Merced. Pedro Linares was a very talented artist. He got seriously ill in 1936 and fell into a coma-like deep sleep. Linares heard a distant bell in his sleep. The people around were suddenly impressed and listened to the voice. Although it seemed strange at first, Linares understood the situation. The people walking around were surreal, not alive, and suddenly he saw his late brother in the crowd. When his brother noticed his presence, he got angry with him. He told Linares that he didn't belong there and to return where he came from. Linares was curious. He only asked his brother to tell him where they were and stressed that he didn't even know how he got here. His brother disappeared suddenly and Linares ran aimlessly in horror. As the fog settled, he heard voices from the other world. These voices echoed in his ear like this: "Alebrijes!"

As the fog spread, the fantastic creatures who followed Linares and addressed him in unison became visible. Donkeys with wings and tongues of fire, roosters with bull horns, lions with dog heads. Turn-

> ***Dünyaca ünlü sanatçılar Frida Kahlo ve Diego Rivera'nın da Pedro Linares'in alebrijeslerine hayran olduğu biliniyor.***
>
> ***World-famous artists Frida Kahlo and Diego Rivera were also known to admire Pedro Linares' alebrijes.***



ateşten eşekler, boğa boynuzlu horozlar, köpek başlı aslanlar. Arkasına döndüğünde yolun sonuna geldiğini fark eder. Artık kaçacak bir yeri de yoktur. Ancak dar bir pencerenin kenarında duruyordur. Pencerenin eşiğinden geçerken bir anda uyanır. Ailesine gördüğü her şeyi anlatır. O günden sonra peşinden koşan fantastik figürleri yeniden yaratmaya başlar. Alebrijes figürleri sayesinde Pedro Linares, Meksika'nın en sevilen ve tanınmış sanatçılarından biri olur. Böylece alebrijes, rüyalar âlemini, Linares'in hayal gücünü ve zamanı aşar. Pedro Linares, bu abartılı varlıkları bilinçdışı dünyasından kurtararak, onları ünlü ve esrarengiz alebrijes karakterlerine dönüştürmüştür.

Dünyaca ünlü sanatçılar Frida Kahlo ve Diego Rivera'nın da Pedro Linares'in alebrijeslerine hayran olduğu biliniyor. Judith Bronowski, 1975 yılında Pedro Linares'in bu karakterleri nasıl yarattığını anlatan bir belgesel çeker. Bu belgesel sayesinde Meksikalı sanatçının popülerliği iyice artar. Linares, 1977 yılında Judith Bronowski'nin ev sahipliğinde Los Angeles'ta düzenlenen bir etkinlikte Meksika'nın Oaxaca eyaletinden bir oyma sanatçısı olan Manuel Jimenez Ramirez ile tanışır. Linares'ten etkilenen Ramirez, memleketi San Antonio Arrazola'ya döner

ing around, he realised that he came to the end of the road. He no longer had a place to run to. But he was standing by a narrow window. As he passed the window sill, he awoke in a flash. He told his family everything he saw. From that day on, he began to recreate the fantastical figures that followed him. Thanks to the alebrijes figures, Pedro Linares became one of Mexico's most beloved and well-known artists. Thus, alebrijes transcended the realm of dreams, the imagination of Linares, and time. Pedro Linares rescued these extravagant beings from his unconscious world, turning them into the famous and enigmatic alebrijes characters.

World-famous artists Frida Kahlo and Diego Rivera were also known to admire Pedro Linares' alebrijes. Judith Bronowski made a documentary about how Pedro Linares created these characters in 1975. Thanks to this documentary, the popularity of the Mexican artist increased. Linares met Manuel Jimenez Ramirez, an engraving artist from the Mexican state of Oaxaca, at an event hosted by Judith Bronowski in Los Angeles in 1977. Influenced by Linares, Ramirez returned to his hometown of San Antonio Arrazola and produced his own art of alebrijes. Ramirez used copal wood instead of paper mache. For Ramirez, copal





ve kendi alebrijes sanatını üretir. Ramirez kâğıt hamuru yerine kopal (bahur) ağacı kullanır. Bu ağacın reçinesi yüzyıllardır kokusu için yakılan bir tütsü türü olduğundan, Ramirez için kopal ağacı kültürel bir seçim gibidir.

Orta Amerika'daki Kolomb öncesi bir uygarlık olan Zapoteklere dayanan ve alebrijes sanatının öncülü diyebileceğimiz mitolojik bir köken de var. Zapotek mitolojisinde her insana hayatı boyunca eşlik ya da rehberlik eden bir hayvan figürü olduğuna inanılır. Nahual adı verilen bu hayvanlar bazen alebrijes olarak temsil edilir. Keza Oscar ödüllü *Coco* adlı animasyon filmde de alebrijes yaratıklarının ruhların ahirete geçmesine rehberlik eden varlıklar olduğundan bahsedilir. Bu fikrin ortaya çıkışı da yine Linares'in rüyasıyla ilgili. Sonuçta Linares ağır bir hastalık sırasında daldığı derin bir uykuda görür bu varlıkları. Hatta bu sırada ölümün kıyısında olduğu bile söylenebilir. Belki de alebrijes, ölümle ilişkilidir. Ancak Pedro Linares asla bunu doğrulamaz. Alebrijes Meksika popüler sanatının harika bir temsili. Bir mistik anlamı olsun ya da olmasın, bu rüya gibi varlıkların ilginç renk ve şekillerinde göz gezdirirken ayrıntılarında kaybolmak bile, arkasında bir derin tarih olduğunu hayal etmenize neden olabilir.

wood was like a cultural choice, as the resin of this tree is a type of incense that has been burned for its scent for centuries.

There is also a mythological origin based on the Zapotecs, a pre-Columbian civilisation in Central America, which we can call the predecessor of the art of alebrijes. In Zapotec mythology, it is believed that every human being is an animal figure that accompanies or guides them throughout their life. These animals, called nahuals, are sometimes represented as alebrijes. Likewise, in the Oscar-winning animated movie Coco, it is mentioned that alebrijes creatures are the beings who guide the souls to the hereafter. The emergence of this idea is also related to Linares' dream. After all, Linares saw these beings in a deep sleep during a severe illness. It can even be said that he was on the verge of death at that point. Perhaps alebrijes is associated with death. But Pedro Linares never confirmed this. Alebrijes is a wonderful representation of Mexican popular art. Whether it has a mystical meaning or not, even getting lost in the details as you browse through the interesting colours and shapes of these dreamlike beings can make you imagine there is a deep history behind it.



Yuma - Smek

Tunuslu iki müzisyen Sabrine Jenhani ve Ramy Zoghlemi ikilisinden oluşan Yuma grubu 2015'te kuruldu ve ilk albümleri 2016'da çıktı. Tunus'un yaşayan kimliğini müziğine taşıyan sanatçılar, *Smek* şarkısını hem güçlü hem kırılgan sesle icra etmeyi başarırken toplumun acılarını, özlemlerini ve umutlarını dile getiriyor.

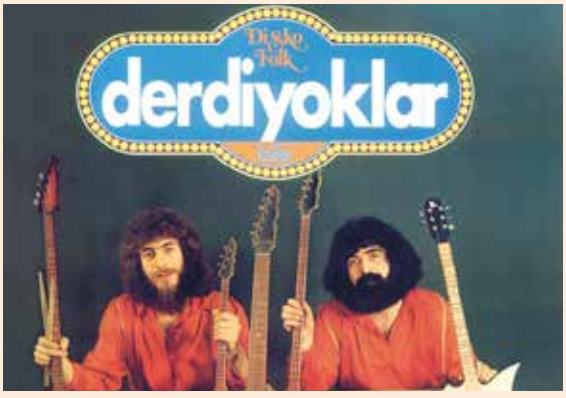
The band Yuma, consisting of two Tunisian musicians Sabrine Jenhani and Ramy Zoghlemi, was founded in 2015 and their first album was released in 2016. The artists, who carry the living identity of Tunisia to their music, can perform the song *Smek* with both a strong and fragile voice while expressing the pain, aspirations, and hopes of the society.

Eendo - Waltz-e Chaman

Vokalde Shadi Yousefian'ın bulunduğu grup 2008'de kuruldu. Mohsen Namjoo ve Hossein Mansouri gibi ustalarla düetler yapan grup Fars müziğini merkeze alarak; rock, klezmer, gypsy jazz, latin ve klasik müzik motifleriyle şarkılarının çerçevesini çiziyor. Eendo'nun bu şarkısı, Eleni Karaindrou'nun ünlü *To Vals You Gamou* şarkısının Farsça sözlerle yeniden ve çok güçlü bir yorumu.

The band with Shadi Yousefian, was founded in 2008. Performing duets with masters such as Mohsen Namjoo and Hossein Mansouri, they focus on Persian music and draw the framework of their songs with rock, klezmer, gypsy jazz, Latin, and classical music motifs. This song by Eendo is a very powerful reinterpretation of Eleni Karaindrou's famous song To Vals You Gamou with Persian lyrics.





Derdiyoklar - Liebe Gabi

Türkiye'de ilk defa bağlama düzeniyle bateri, gitar, klavyeyi birleştiren Ali Eker Aydoğan, Almanya'ya taşındıktan sonra İhsan Güvercin ile birlikle 1979'da Dediyoklar ikilisini kurar. Sırtında tersten gitar, burnuyla klavye çalabilen ikili, modern folk ve disko folk türlerinde kendilerine özgü sıra dışı yorumları ve üçlü elektro gitarları ile efsaneleşmiştir.

Combining drums, guitar, and keyboard for the first time in Turkey, Ali Eker Aydoğan founded the duo Derdiyoklar in 1979 with İhsan Güvercin after moving to Germany. The duo, who could play the guitar on their back and keyboard with their nose, became legendary with their unique interpretations of modern folk and disco-folk genres and their triple electric guitars.

Brazzaville - Bosphorus

Brazzaville, David Brown tarafından 1997 yılında indie pop grubu olarak Amerika'da kuruldu. "Brazzaville in Istanbul" albümünde yer alan *Bosphorus* şarkısı, Almanya'ya okumaya giden bir Türk kadınının gözünden bu güzel şehre son bakışı anlatırken İstanbul'u, şehri hiç tanımayanlarda bile özlem yaratacak kadar ince bir bakışla tasvir ediyor.

Brazzaville was formed by David Brown in 1997 as an indie-pop band in the United States. The song *Bosphorus*, featured in the album "Brazzaville in İstanbul," tells the last look at this beautiful city from the eyes of a Turkish woman who goes to Germany to study, and depicts İstanbul with such a fine look that even those who don't know the city at all will long.



ELİF ÖZOĞUL



Alela Diane - Tired Feet

1983 Amerika doğumlu Alela Diane, kendi kendine gitar çalmayı öğrenerek müziğin içinde büyüdü. Psychedelic folk ve yeni Amerikan müzik türünün en yalın ve başarılı temsilcilerinden olan sanatçı *The Pirate's Gospel* isimli ilk albümünü 2004 yılında yayınladı. Bu albümdeki parçası *Tired Feet*, dünya yorgunluğu için derin ve dingin bir nefes imkânı sunuyor.

Born in 1983 in America, Alela Diane learning to play the guitar by herself. One of the simplest and most successful representatives of the psychedelic folk and new American music genre, the artist released her first album, *The Pirate's Gospel*, in 2004. *Tired Feet*, the song in this album, offers a deep and calming breath for the tiredness of the world.

Emel Mathlouthi - Naci en Palestina

Kelmti Horra şarkısı Tunus Devrimi'ne marş olmuş, protest müziği Arap Baharı'nın simgesi hâline gelmiş 1982 doğumlu Tunuslu şarkıcı ve müzisyen Emel Mathlouthi, "Filistin'de doğdum" başlığını taşıyan bu şarkıda toprağından mahrum bırakılmış, yurtsuz kalmış insanların acısını güçlü sesiyle yorumluyor. Hangi dile sahip olursanız olun bu şarkının ne dediğini hissedeceksiniz.

Tunisian singer and musician Emel Mathlouthi, born in 1982, whose song Kelmti Horra became the anthem of the Tunisian Revolution and whose protest music became the symbol of the Arab Spring, interprets the pain of people who were deprived of their land and homeless in "I was born in Palestine" with her strong voice. No matter what language you speak, you will feel this song.





Nawel Ben Kraïem - Figurine

Kariyerine Cirrus müzik grubunda vokalist olarak başlamış ve daha sonra müzik hayatına tek başına devam eden Tunuslu-Fransız sanatçı Nawel, köklerinin dayandığı Tunus müziği ile pop, elektronik müzik ve Fransız müziğinin etkilerini kendi tarzında birleştiriyor. Sanatçı, *Figurine* şarkısında hem Fransızca hem de Arapça sözlere yer veriyor.

Tunisian-French artist Nawel, who started her career as a vocalist in the Cirrus music band and then continued it alone, combines the influences of pop, electronic music and French music, with Tunisian music, from which her roots are based. In her song *Figurine*, the artist includes both French and Arabic lyrics.

Kıvanç Someren & Tanju Duru - Aklım Hep Sende

Ezginin Günlüğü, Erkan Oğur, Bülent Ortaçgil gibi isimlerle başarılı işlere imza atan gitarist ve besteci Tanju Duru, 2007 yılında çıkardığı "Duru Zamanlar" adlı albümünde ise vokalist Kıvanç Someren ile birlikte çalıştı. Someren'in etkileyici sesiyle albümde hayat verdiği birçok şarkıdan biri olan *Aklım Hep Sende*, koşulsuz ve sımsıcak bir sevginin şarkısı.

Guitarist and composer Tanju Duru, who has accomplished successful works with names such as Ezginin Günlüğü, Erkan Oğur, Bülent Ortaçgil, worked with vocalist Kıvanç Someren on his album "Duru Zamanlar," which he released in 2007. *Aklım Hep Sende*, one of the many songs that Someren gave life with his impressive voice in the album, is a song of unconditional and warm love.





HÂFIZ'IN SULADIĞI ÇİÇEK BAHÇESİ: ŞÎRÂZ

THE FLOWER GARDEN WATERED BY HAFEZ:

YUSUF SAMİ KAMADAN

Zağros dağları arasındaki verimli bir düzlükte, tarihi ticaret yolları üzerinde kurulmuş, varlığı milattan öncesine uzanan bir şehir... İslam tarihinin ilk yıllarında Müslümanların hakimiyeti altına giren Şîrâz, el değiştirdiği pek çok devlet ve hanedan boyunca aslında bugünkü hüviyetini de kazanmış olur. Şehir kültürel bakımdan zenginliğini buraya hakim olan güçlerin bıraktığı eserlerin meydana getirdiği mozaiğe de çok şey borçludur. Özellikle 10. ve 11. yüzyıllarda İran'da hüküm süren Büveyhîler zamanında şehir önemli bir gelişme kaydeder. Bu dönemde inşa edilen camiler, saraylar, bahçeler, çarşılar, kervansaraylarla şehir önemli bir gelişme gösterir. Selçuklu hakimiyetine giren şehir aynı şekilde bu dönemde de büyük imar faaliyetleriyle ihya olur. Bunlardan özellikle Zahide Hatun tarafından inşa ettirilen büyük medrese Şîrâz'ın ilmek ilmek işlenen dokusunda hoş bir detay olarak yer alır. 13. yüzyıldaki büyük Moğol tahribinin Şîrâz'ı teğet geçmesi şehrin sahip olduğu eserlerini bugüne taşımasında hiç şüphesiz en önemli amillerden biridir. O dönem buraya hakim

A city established on a fertile plain between the mountains of Zagros, on historical trade routes, and its existence dates back to pre-Christ... Shiraz, which came under the rule of Muslims in the first years of Islamic history, actually gained its current identity during many states and dynasties that it was owned by. The city owes its cultural richness to the mosaic created by the works left by the powers that dominate here. Especially in the 10th and 11th centuries, the city made an important development during the reign of the Buyid dynasty in Iran. The city showed an important development with mosques, palaces, gardens, bazaars, and caravanserais built in this period. The city, which came under the rule of the Seljuks, was also revived in this period with great development activities. Among them, especially the large madrasah built by Zahide Hatun, takes place as a nice detail in the detailed texture of Shiraz. The fact that Shiraz was bypassed by the great Mongol destruction in the 13th century is undoubtedly one of the most important factors in bringing the works of the city to the present.



olan Salgurlular hanedanının Moğollar'a elçi göndererek itaatini sunması şehir için hayati bir öneme sahip olur. Yine bu dönemde inşa edilen su kanalları, çeşmeler, hanlar, darüşşifalarla şehrin sahip olduğu kültürel birikim katlanarak artar. Şüphesiz yapılan imar faaliyetlerinin ekonomik bakımdan gelişmeyi de sağladığı şehir, zaten ticaret yollarının da merkezi olması hasebiyle büyük gelişme kaydeder. 14. yüzyılda Şîrâz'ı ziyaret eden meşhur seyyah İbn Battûta şehrin bağ ve bahçeleri, su kaynakları, çeşme, cadde ve pazarlarından övgüyle söz ederken, şehirde her meslek zümresinin kendi içerisinde örgütlendiğini de ekler. İran'ın diğer şehirlerinde olduğu gibi Şîrâz da depremlerden ciddi bir biçimde yara almış, veba salgınlarında ciddi sayıda insan kaybetmiş olsa da önemini uzun bir zaman sürdürmeyi başarır.

It was of vital importance for the city that the Salghurids, which ruled it at that time, sent envoys to the Mongols and submitted their obedience. Again, with the water channels, fountains, inns and hospitals built in this period, the cultural accumulation of the city increased exponentially. Undoubtedly, the city, where the zoning activities also provided economic development, made great progress due to its being the centre of trade routes. The famous traveller Ibn Battuta, who visited Shiraz in the 14th century, spoke highly of the city's vineyards and gardens, water springs, fountains, streets and markets, adding that every professional group in the city was organized within itself. Shiraz managed to maintain its importance for a long time, even though it was seriously injured by earthquakes as in other cities of Iran, and

15. yüzyılın sonlarında burada bulunan Venedikli seyyah Barbaro, şehrin bir tüccar merkezi hâline geldiğinden, nüfusu kalabalık, zengin bir şehir olduğundan bahseder. İmar faaliyetlerinin ekonomiyi, ekonominin de artan refah seviyesine paralel olarak kültürü zenginleştirmesi Şîrâz'da da gözlemlenir. Özellikle 16. yüzyılın şehrin kendi ismiyle anılan minyatürlerin zirvesini yaşadığı Şîrâz, aynı zamanda yetiştirdiği devlet adamı, âlim, şair, edip ve sanatkârlarla da meşhur olur. İşrâkî, Ekberî ve Meşşâî düşünce ekollerini mezceden İranlı filozof ve alim Molla Sadrâ, İran'ın önde gelen lirik şairlerinden Hâfız-ı Şîrâzî, meşhur sufi Rûzbihân-ı Baklî İran kültür ve medeniyetinin gelişmesinde önemli rol oynayan bu isimlerden sadece birkaçıdır. İran'ı oluşturan 24 idari birimden biri olan Fars'ın merkez şehri mevkiinde olan Şîrâz bugün de önemini muhafaza eder. Her ne kadar modern hüviyetiyle cazip de bir şehir olan Şîrâz, yine de buraya gelen ziyaretçilerini tarihi birikimiyle cezbeder. Neredeyse 200 kadar zanaatkara ev sahipliği yapan kapalı çarşı, vaktin ne kadar hızlı geçtiği endişesinden âzâde bir şekilde gezilmeye başlanılacak iyi bir lokasyon olacaktır. 18. yüzyılda ülkede hüküm süren bir hanedan olan Zendler tarafından inşa ettirilen eserler yanında metrelerce yükseklikte, her bir köşesindeki burçlarla Erg-i Kerîm Han kesinlikle anılmaya değerdir. Ve tabii ki âdeta bugün Şîrâz denince akla gelen görüntünün sahibi olan Vekîl Camii... Farsça beyitlerinin hiç susmadığı Hâfız'ın abidevî mezarının ihmal edilmemesi gereken Şîrâz'da, akşam vakti oturulacak otantik bir kahvede lezzetli Şîrâz çayıyla günün keyfini çıkarmak iyi bir tercih olacaktır.

> ***14. yüzyılda Şîrâz'ı ziyaret eden meşhur seyyah İbn Battûta şehrin bağ ve bahçeleri, su kaynakları, çeşme, cadde ve pazarlarından övgüyle söz eder.***
>
> ***The famous traveller Ibn Battuta, who visited Shiraz in the 14th century, spoke highly of the city's vineyards and gardens, water springs, fountains, streets and markets.***



> *15. yüzyılın sonlarında Venedikli seyyah Barbaro, şehrin bir tüccar merkezi haline geldiğinden, nüfusu kalabalık, zengin bir şehir olduğundan bahseder.*
>
> *The Venetian traveller Barbaro, who was here at the end of the 15th century, mentioned that the city became a merchant centre, and that it was a crowded and wealthy city.*

lost a significant number of people in plague epidemics. The Venetian traveller Barbaro, who was here at the end of the 15th century, mentioned that the city became a merchant centre, and that it was a crowded and wealthy city. It is observed in Shiraz that the development activities enriched the economy and the culture in parallel with the increasing welfare level of the economy. Especially in the 16th century, Shiraz, where the miniatures named after the city lived its peak, also became famous for the statesmen, scholars, poets, writers, and artists it raised. Iranian philosopher and scholar Mulla Sadra, who combined Ishrāqi, Akbari, and Peripatetic schools of thought, Hafez-e Shirazi, one of Iran's leading lyric poets, and the famous sufi Ruzbihan Baqli are just a few of these names who played an important role in the development of Iranian culture and civilisation. Shiraz, located in the central city of Fars, one of the 24 administrative units that make up Iran, maintains its importance today. Although an attractive city with its modern identity, Shiraz still attracts its visitors with its historical background. The grand bazaar, which hosts almost 200 craftsmen, will be a good location to start visiting without worrying about how fast time flies. Karim Khan is definitely worth mentioning, with the towers on every corner, metres high, as well as the works built by the Zand dynasty that ruled the country in the 18th century. And of course, the Vakil Mosque, which is the image that comes to mind when Shiraz is mentioned today... It would be a good choice to enjoy the day with delicious Shiraz tea in an authentic coffee house in the evening in Shiraz, where the monumental tomb of Hafez, where the Persian couplets are never silent, should not be neglected.



Şiddetin Ozanı: Sam Peckinpah

The Bard of Violence: Sam Peckinpah

ŞAHKURT EMİRDAĞLI



David Samuel Peckinpah. Amerikan sinemasının meşhur kötü çocukları arasında adı her zaman en üstlere yazılacak kadar "arızalı" aslında. Ama aynı zamanda yenilikçiler sınıfının da en daimî üyesi. 60'ların sonundaki Hollywood'un ruhuna yeni bir soluk üfleyen nam-ı diğer *Kanlı Sam*. Filmleri ve yaptıklarıyla neredeyse bir milat. Aksiyon sinemasının temellerini attığı filmleriyle "şiddet"in bir ifade biçimi olarak sinemaya (ana akım) giriş kaydını yapan deli-dahi. Evet sistemin (stüdyo) içinden, sınırlara dahil, sinemanın merkeziyetine bağlı. Her şeye rağmen sınırları ihlâl ederek, "bağımsız" filmlere imza atmayı başaracak kadar sınırsız bir alan aramış bir adam.

David Samuel Peckinpah. Among the famous bad boys of American cinema, he was always "broken" enough to be written on the top. But he was also the most permanent member of the innovators class. The actor is known as *Bloody Sam*, who brought into being the soul of Hollywood in the late 60s. He is almost a milestone with his films and actions. He was the mad genius who made the entrance to the cinema (mainstream) as a form of expression of "violence" with his films that laid the foundations of action cinema. Yes, it depends on the centrality of the cinema, including the borders, from within the system (studio). Nevertheless, he was a man who violated the boundaries and sought enough limitless space to be able to make "independent" films.

2

Klasik westernin iki John'una (Ford-Wayne) karşı, daha estetik bir anlatıyı benimseyen iki yeni şövalyeden (Leone-Peckinpah) biri olan *Kanlı Sam*, aynı Leone gibi "vahşi Kızılderililer" imgesini merkezine almadan oldukça modern bir yaklaşımla ele alır meselelerini. İktidar alanlarını korumaya çalışan anti-kahramanlarıyla, kan dökmenin sıradanlaştığı, acımasız, merhametsiz, sert ve kanlı bir hayatı resmeder. Elbette silahların gölgesinde. Bir temsil biçimi olarak erkeklerin dünyasını odağına alan, şiddetin kökenlerine doğru hamlesini yapan ve nihayetinde insan adlı o koca muammaya bir düğüm daha atan Peckinpah, filmlerine erk ve tahakküm hakkında güçlü alt metinleri ustalıkla giydirir.

Against the two John of the classical western (Ford-Wayne), one of the two new knights (Leone-Peckinpah) who adopted a more aesthetic narrative, *Bloody Sam*, like Leone, dealt with his issues in a very modern approach without taking the image of "wild Indians" to the centre. He portrayed a cruel, merciless, harsh, and bloody life where bloodshed became commonplace with his anti-heroes trying to protect their domains of power. Of course, under the shadow of the guns. Peckinpah, who focused on the world of men as a form of representation, moved towards the origins of violence, and ultimately tied another knot to that huge mystery called human, skillfully clothed his films with powerful sub-texts about power and domination.

3

Çağrı filmiyle çığır açan Mustafa Akkad'ın yetişmesindeki rolü yadsınamayacak kadar büyüktür. UCLA'daki eğitimini tamamlamasının ardından USC'de (Güney Kaliforniya Üniversitesi) master yapan Akkad, hayatını bütünüyle değiştirecek olan Peckinpah'la bu okulda tanışarak, huysuz yönetmenle iyi bir dostluk kurar. Peckinpah'ın Cezayir devrimi üzerine yapacağı ancak Cezayir'in bağımsızlığını kazanmasıyla iptal olan projesindeki Arapça bilen asistanı Akkad'dır mesela. Akkad'ın henüz öğrenciyken ufkunu açan ilk ustası olmuştur Peckinpah. Onun bu parlak Müslüman öğrencisine desteği, Akkad sektörde kendi kanatlarıyla uçuncaya değin sürecektir üstelik. Peckinpah ve Akkad, dünya sinema tarihinde yolları *usta-öğrenci* olarak kesişen en garip ikililer arasında yer alırlar. Peckinpah'ın, dolaylı yoldan *Çağrı* filminin çekilmesine katkısı vardır bu sebeple.

His role in the upbringing of Moustapha Akkad, who made a breakthrough with the film The Message, is undeniable. After completing his education at UCLA, Akkad, who graduated from USC (University of Southern California), met Peckinpah in this school, who would change his life completely, and formed a good friendship with the grumpy director. For example, Peckinpah's Arabic-speaking assistant in his project on the Algerian revolution, which was cancelled after Algeria gained independence, was Akkad. Peckinpah was the first master of Akkad to open his horizons when he was still a student. Moreover, his support for this brilliant Muslim student continued until Akkad flew with his own wings in the sector. Peckinpah and Akkad are among the strangest duos whose paths cross as *master-students* in world cinema history. For this reason, Peckinpah indirectly contributed to the shooting of *The Message*.

Çok ağır eğitimlerden geçeceği deniz kuvvetlerine asker olarak katıldığında yalnızca 18 yaşındaydı. Fiziksel zorluğu ve baskıcı atmosferi erken yaşta tanımıştı. II. Dünya Savaşı bitiminde Çin'de görev yapan, Japon askerlerinin çaresizliğini, tahakkümün anlamını ve savaşın yıkıcılığını yerinde tecrübe eden Peckinpah, savaş sonrasında döndüğü Amerika'da önce tiyatro eğitimi almış, ardından ailesinin desteğiyle ünlü yönetmen Don Siegel'in yanında sinemaya ilk adımını atmış ve beyaz perdeye yansıtacağı hikâyelerini düşlemeye başlamıştır. Sinema kariyeri çalkantılarla dolu, inişli-çıkışlı ve çok tartışmalıdır. Gişede beklentileri karşılayamayan, tuhaf, renkli, sert, acımasız ve çok konuşulacak filmlerin yönetmeni olarak kayıtlara geçer.

He was only 18 years old when he joined the naval forces, where he would undergo very heavy training. He recognized the physical challenge and oppressive atmosphere at an early age. Peckinpah, who worked in China at the end of World War II, experienced the desperation of Japanese soldiers, the meaning of domination and the destructiveness of the war, first received theatre education in America, where he returned after the war, and then, with the support of his family, took his first steps in the cinema with the famous director Don Siegel so he started dreaming of the stories he would reflect on the big screen. His cinema career is full of turmoil, ups and downs, and much controversy. He was recorded as the director of strange, colourful, harsh, brutal, and widely talked about films that could not meet the expectations at the box office.

Peckinpah'ın sineması sert bir gerçekçiliğe yaslanır. Kadın düşmanlığına değil, yaralı erkeklerin dünyasına aittir söyledikleri. Stilize şiddet tasvirleri, kör bir pornografik acıyı değil, daha olgusal bir düzlemdeki şiddet'i içerir. Etki alanıyla Tarantino'dan başlayarak, Robert Rodriguez, Guy Ritchie, John Woo ve Coen Kardeşler'e kadar uzanan epik bir yelpazenin asıl sahibi ve şiddetin ilk ozanıdır. Sinemada bu olguya şiirsel bir özgünlükle yaklaşan, söz gelimi ağır çekim teknikleriyle görüntünün estetik anlamını değiştiren ilk yönetmen değilse bile kullanma sıklığıyla akla gelen ilk yönetmendir. Bu bağlamda kendisinden sonraki kuşağı etkileyen bir anlatıcıdır. Önce Scorsese ve Coppola, ardından 1980'lerle birlikte Spielberg ile Lucas'ın yükselişi Peckinpah'ı unutturur. Yine de savaş sonrası Amerikan sinemasının altın döneminin aykırı yönetmenlerinden biri olarak ana akım yönetmenlerle birlikte adı anılmasa da kendi türünün yıldızları arasında bir öncüdür Peckinpah.

Peckinpah's cinema leans on a harsh realism. What they say belongs to the world of wounded men, not misogyny. Stylised depictions of violence include not blind pornographic pain, but violence on a more factual level. He is the principal owner of an epic spectrum from Tarantino to Robert Rodriguez, Guy Ritchie, John Woo, and the Coen Brothers, and he is the first bard of violence. He is the first director to come to mind with his frequency of use, if not the first director to approach this phenomenon with poetic originality in cinema and to change the aesthetic meaning of the image with slow-motion techniques, for example. In this context, he is a narrator who influences the next generation. First, the rise of Scorsese and Coppola, then Spielberg and Lucas in the 1980s, makes Peckinpah forget. Still, Peckinpah is a pioneer among the stars of his genre, although he isn't mentioned with mainstream directors as one of the contrary directors of the golden era of post-war American cinema.

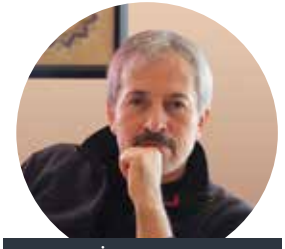
Hafiften anarşist, çoğu zaman huysuz, sette geçimsiz, disiplinsiz, dağınık ve aksi. Hollywood'da pek seveni olmasa da kapalı devre güçlü bir dostlar grubuna sahip olmuş her zaman. Yönetmenliğini yaptığı (1925-1984) toplam 14 filmle (televizyon dizileri hariç) kendisini tam olarak ortaya koyarak bütüncül bir yönetmen portresi çizebildiğini söyleyebilmek zor elbette. Bu durumun oluşmasında hayat tarzının payı büyük. Peckinpah Vahşi Batı'nın son silahşorlarından biri. Yalnızca şu 3 filmiyle bile önemli; 1969 yapımı Vahşi Belde, 1971 yapımı Kötpekler ve 1972 yapımı Sonsuz Kaçış. Son olarak, hakkında; "Alfredo Garcia'yı çektim ve tam olarak nasıl çekmek istediysem öyle çektim. İster iyi ister kötü deyin, beğenin ya da beğenmeyin, o her şeyiyle benim filmim" dediği, yaptığı en bağımsız iş olan 1974 tarihli Bana Onun Kellesini Getirin filmi de izleme listesindeki yerini almalıdır.

Slightly anarchist, often grumpy, discord at the set, undisciplined, disorganised, and grumpy. Although people didn't like him very much in Hollywood, he always had a strong closed-circuit group of friends. Of course, it is difficult to say that he was able to draw a holistic director portrait by fully revealing himself with a total of 14 films he directed (1925-1984) (excluding television series). His lifestyle had a big share in the development of this situation. Peckinpah is one of the last gunslingers of the Wild West. He is important even only with these three films; The Wild Bunch (1969), Straw Dogs (1971), and The Gateway (1972). Finally, his film Bring Me the Head of Alfredo Garcia (1974) about which he said; "I did Alfredo Garcia and I did it exactly the way I wanted to. Good or bad, like it or not, that was my film." should be on your watchlist.

Marjinal kişilikleri seviyorum. Eğer bir sürüye dahil değilseniz, kaderiniz hep yalnız ve ayrıksı olmaktır. Eğer herkese uyar ve sürüye katılırsanız, kişisel özgürlüğünüz yitip gider -ki bu özgürlük aslında insan olmanın koşuludur. Ben hep kaybetmeye mahkûm olduklarını bildikleri hâlde, kişisel kaderlerini tek başlarına izleyenlere böylesine ilgi duyduğum için, herhâlde onulmaz bir romantik olmalıyım.

"I love marginal personalities. If you are not part of a herd, your destiny is to always be alone and apart. If you fit everyone and join the herd, your freedom will be lost – which is essentially the condition of being human. I guess I must be an irreparably romantic person because I am so attracted to those who watch their destinies alone, even though they know they are always doomed to lose."





BAHTİYAR ASLAN

Seyahat için bahaneye ihtiyacı olanlardanım. Canı istediği için şehir şehir, ülke ülke dolaşanlara imrendim, imrenmeye devam ediyorum. Ne yalan söyleyeyim, televizyonlardaki gezi programlarını izlerken bu imrenmenin yerini haset ve öfke alıyor biraz. Elin oğlu bizim hayal bile edemeyeceğimiz ülkeleri, şehirleri dolaşıyor, iki çift laf ediyor, turizm rehberliği kokan bilgi ucuz bilgilerle milleti ekran başında oyalıyor, üstüne de para kazanıyor. Elbette fırsat verseler dik âlâsını yaparım. (Bu cümleyi cümlemiz adına söylüyorum ey yârân). Serde mürekkep yalamışlık da var ya, adamın bozuk Türkçesine, cümlelerinin sıradanlığına filan takıyorum tabii. Hâlbuki adamlar doğrusunu yapıyor; televizyon seyircisini esas alıyor, kitap okuyucusunu değil.

Benim gezmelerim çok başka. “Bambaşka” ya da “harika” demiyorum, yanlış anlaşılmasın. Başka işte, gereksiz bir başkalık doğrusu. Kaç ülkeye seyahat ettiğimi bilmiyorum. Çok olduğundan değil, öyle oturup saymaya gerek görülmeyecek kadar az olduğundandır belki de.

BÖYLE GEZM

> ***Gittiğim ülkelerde gezmenin, şehri yaşamanın, yaşanan anın tadını çıkarmanın ustası olamadım hiçbir zaman.***
>
> ***I have never been able to be a master of travelling the countries I have been, living the cities, enjoying the present.***

CAN ONE TRAVEL LIKE THAT?

I am one of those who needs an excuse to travel. I envied and still envy the ones who travel city to city, country to country just because they long for. Why should I lie while I am watching the travel shows on TV, jealousy and anger take the place of envy. Someone unrelated travels the countries, cities we cannot even dream of, has a word or two, amusing people from the screen with cheap words that smell like tourism guiding and on top of these he earns money from it. Of course, if I have a chance, I would do this so much better. (I am saying this for all of us, friend!) Because I am educated, no wonder I get the hump from his bad Turkish, ordinariness of the sentences. However, they do the right thing, they ground on the TV watchers not the book readers.

My travels are a lot different. I am not saying ‘utterly different’ or ‘marvelous,’ do not misapprehend me. It is just different, it is an unnecessary difference, indeed.

I do not know how many countries I have travelled to. Not because it is too many, maybe but because it is not necessary to count for it being too few. I don’t remember the first country I have been to. However, it is an important



EK Mİ OLUR?

İlk hangi ülkeye gittiğimi de hatırlamıyorum. Hâlbuki insan hayatından önemli bir tecrübedir, bizim gibiler için bir eşiktir, unutulmamalıdır. İlk uçağa bindiğim günü bütün ayrıntılarıyla hatırlıyorum mesela. Otuz yaşında aşılmış bir eşikti benim için. Belki de ondandır.

Mesele tam olarak şu aslında; gittiğim ülkelerde gezmenin, şehri yaşamanın, yaşanan anın tadını çıkarmanın ustası olamadım hiçbir zaman. O şehirde ya da o ülkede zamanın geri döndürülemez bir şekilde geçip gittiğinin şuuruna varamadım. İstanbul'da, Erzurum'da, Maraş'ta, Elazığ'da, Antep'te farklı mıdır zaman? Geri döndürülebilir mi?

Yakınlık, tekrarlanabilirlik hissini destekliyor galiba, bizi buna ikna ediyor. Ama mesela beş yıl önce gittiğim Güney Kore'ye elli sene daha yaşasam muhtemelen bir daha gidemeyeceğim. Tam olarak şunu söylemek istiyorum; kaplumbağa misali bir şekilde kabuğumuzun dışına çıktığımızda bilimsel, kültürel ya da "bilmem ne"sel endişelerimizi ve dahi kimliklerimizi bir yana bırakarak sadece ve sade bir insan olarak yaşamaya, bulunduğumuz ülkenin, şehrin havasını teneffüs etmeye, insanını tanımaya, güzelliklerini görmeye odaklanmak, hatıra biriktirmek yerine... Ne mi yapıyorum?

experience in human life, it is a step for people like us, it shouldn't be forgotten. I remember the day I got on a plane for the first time for example. It was crossing a threshold at the age of thirty. Maybe it is because of that.

The point is; I have never been able to be a master of travelling the countries I have been, living the cities, enjoying the present. I couldn't be aware of time's passing by irreversibly in that city or in that country. Is the time different in İstanbul, Erzurum, Maraş, Elazığ, Antep?

Can it be turned back? I think closeness supports the feel of repeatability, it convinces us. However South Korea for example, I went there five years ago probably I won't be able to go again even if I live fifty more years. All I want to say, exactly; when we go out from our shells like turtles as we leave our scientific, cultural and whatsoever concerns us and even our genius identities behind, instead of living just as a simple man, breathing the air of the country or city which we are present, distinguishing the people in there, focusing to see the beauties of it, collecting memories...

What am I doing?

Çektiğim fotoğraflara baktığımda ne yaptığımı görüyor ve hayıflanıyorum. Yine de bir sonraki seyahatimde, bir başka ülke ya da şehirde de aynısını yapıyorum. Fotoğraflar bana mesela Güney Kore'de (belki bir başka yazıda bu seyahati yazmalıyım) anıtlara, mabetlere odaklandığımı, zamanımın büyük kısmını toplantılarda geçirdiğimi, Seul'ü doğru dürüst göremediğimi, hayata dokunamadığımı, yolumu müzelere ve üniversitelere düşürdüğümü söylüyor. Bir gezgin bilinci yok bende. Gezmenin (seyahat demeyi daha çok seviyorum) bir ontolojik tutum olduğunu (seyahat ontolojisi diye bir şey yazmak var uzun zamandır aklımda) düşünmeme rağmen bu bilinçten mahrumum. Yazmak biraz da böyle bir şey; başkalarının yaşadıklarını anlamak, açıklamak yaşamaktan önce geliyor. Ve galiba yazmayı kutsarken böyle büyük bir yanlışa düşüyoruz.

> ***Gittiğim ülkelerde gezmenin, şehri yaşamanın, yaşanan anın tadını çıkarmanın ustası olamadım hiçbir zaman.***
>
> ***I have never been able to be a master of travelling the countries I have been, living the cities, enjoying the present.***

When I look at the photographs I have taken, I see what I have done and I regret it. Even so I do the same on my next trip, in another country or in another city. Photographs tell me that in South Korea I had focused on monuments, sanctuaries (maybe in another article I should write about this travel) I had spent most of my time on meetings, had not been able to see Seoul thoroughly, hadn't been able to touch life, set out my way to museums and universities. I don't have a traveller's awareness. Even though I think of voyaging (I like saying travelling more) as an ontological attitude (writing a travel ontology has been on my mind for a long time) I am deprived of this consciousness. Writing is a little like this; understanding people's experiences, explaining these come before living itself. And I think we make this mistake while we are honouring writing.

Seyahatlerimde beni hayıflandıran şeylerden biri de sürekli "fotoğraf çeken adam" konumunda olmamdır. Beraber seyahat ettiğim dostlar benden hep fotoğraflarını çekmemi istemişler belli ki. Kore'de, Almanya'da, Bosna'da, Kazakistan'da, Kırgızistan'da hatta defalarca gittiğim Azerbaycan'da bile doğru dürüst fotoğrafım yok. Seyahatlerde yol arkadaşlarımın fotoğrafını çekmekten hiç hazzetmem aslında. Makinemi yanımda başka şeyler için taşıdığım fikrinden kurtulamam. Müzeler, heykeller, kütüphaneler çekilmelidir hep. Neden?

Zaman zaman bu soruyu sorarım kendime ve kendimi tatmin eden bir cevap bulamam asla.



One of the things that makes me regret my travels is that I am constantly 'the man who takes photographs'. Apparently, the friends I have travelled with always ask me to take their photographs. I don't have a proper photograph in Korea, Germany, Bosnia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, even in Azerbaijan I have been to several times. I don't actually like taking photographs of my travel companions on our journeys. I cannot get rid of the feeling that I carry my camera for other purposes. Museums, sculptures, libraries should be shot. Why?

I ask this question to myself from time to time and I can never find a satisfying answer. I should shoot the museums, libraries, monuments, squa-



Müzeleri, kütüphaneleri, anıtları, meydanları çekmeliyim çünkü döndüğümde bunlardan bir yazı çıkarmam gerekebilir. Hep bu şuur, bu kör olasıca tutum... Yazarken falan ülkenin, falan şehrinin kültürel hayatını anlatacağım ya! "Sana ne?" öfkeyle söylediğim, sorudan çok bir azar içeren cümledir. Kim bilir kaç kere kurdum, kaç kere kızdım kendime de yine hiçbir şey değişmedi.

Bu müze ne zaman kuruldu, bu heykel kime ait, bu mabet hangi yüzyıldan kalma, bu topraklarda eskiden hangi kavimler yaşadı? Sadece iki ya da üç günlüğüne geldiğin bir yerde bu soruların peşine düşmek ne kadar anlamsızdır oysa. Bu soruların cevabı orada birkaç yıl yaşanarak, yavaş yavaş, sindire sindire alınabilecek cevaplardır oysa. Hiçbir eserini okumadığın bir yazarın hayat hikâyesini, yaşadığı aşkları merak etmek kadar anlamsız bir şey.

Gene de dönüp baktığımda seyahatlerimden kalan anlamlı şeyler gelip bir yerde buluşuyor. Güney Kore seyahatinden sadece Pusan'daki Türk Şehitliği kaldı zihnimde. Bosna'dan şehitliğe giderken parklarda gördüğüm dağınık, mahzun, terk edilmiş Osmanlı mezar taşları... Bir de Bosna şehitlerinin bir kısmının Kurtoviç, Begoviç, Subaşiç gibi soyadları. Bunlar belli ki evlad-ı fatihandı. Arnavutluk'tan, Tiran'ın merkezinde tek başına tarihi terennüm eden bir Osmanlı camisi ve Tiran'a bir buçuk iki saat mesafedeki, yüksekçe bir yerdeki kale... Atalarımızın bir geçidi, bir ticaret yolunu kontrol emek için inşa ettikleri bir kale...

Gittiğim yerlerden bize dair bir şeyler biriktiren birisiyim ben. Bir seyyah bilincine sahip değilim belli ki. Gezerken bile hep yolum bize, kendi içimize doğru velhasıl.

> ***Sadece iki ya da üç günlüğüne geldiğin bir yerde bu soruların peşine düşmek ne kadar anlamsızdır oysa.***
>
> ***However, it is so nonsense to chase answers of these questions in a place you have come just for two or three days.***

res because I will maybe need to write an article about these. Always this conscious, this cursed attitude... While writing I am going to narrate the cultural life of some country's some city. 'It is none of your business!' is a sentence I tell by rage. No one knows how many times I have made this sentence, how many times I have gotten angry with myself but nothing has changed.

When was this museum established, who does this sculpture belong to, from which century is this sanctuary, which tribes did live in these lands before? However, it is so nonsense to chase answers of these questions in a place you have come just for two or three days. The answers of these questions are the answers you can only slowly receive by living there for a few years. It is as nonsense as wondering about a writers', whose books you have never read, life story, love life.

At the same time, when I look back, the meaningful things left from my travels come and meet somewhere. Only the Turkish Martyrdom in Pusan remained in my mind from South Korea travel. The scattered, gloomy, abandoned Ottoman tombstones that I saw in the parks on my way from Bosnia to martyrdom... Also, the surnames of some of the Bosnian martyrs such as Kurtovic, Begovic, Subaşiç. These may be Balkan Turks. An Ottoman mosque singing the history alone in the centre of Tirana from Albania and a castle on a high place, one and a half hours away from Tirana. A castle built by our ancestors to control a gateway, a trade route...

I am a collector of things that belong to us from the places I have been to. Apparently, I don't have a traveller's awareness. Even when I travel my way is to us, to our within in brief.

BİR BURAK YILMAZ HİKÂYESİ

A BURAK YILMAZ STORY



ERDAL HOŞ

2009-2010 Sezonu devre arası... Trabzonspor şampiyonluk yarışından erken kopmuş Türkiye Kupası'na asılıyor ve bir yandan da sonraki sezonun kadrosunu inşa etmeye çalışıyor. Şenol Güneş yıllar sonra tekrar gelmiş ve bu sefer daha hakim kulübe, eli de daha güçlü. Gökhan Ünal'dan memnun değil oyuncuyu da Fenerbahçe istiyor. Trabzonspor'un derdi Gökhan Ünal'ı satmak ve kasaya nakit girişi sağlamak ama Fenerbahçe'nin 3.5 milyon avro artı Burak Yılmaz teklifini de geri çevirmiyor. Burak Yılmaz o sezon Fenerbahçe'nin futbolcusu olsa da Eskişehirspor'da kiralık.... Transfer gerçekleşiyor biz de sene sonu gelecek olan Burak Yılmaz'ın tekrar başka bir kulübe kiralanacağını bekliyoruz. Tutunamayan adam Burak...Zihinlerimizde "olsa da olur olmasa daha iyi" mertebesinde... Ama Şenol Hoca tutturuyor Burak'ı sene sonunu beklemeden hemen isterim diye. Yöneticiler şaşırıyor bu aceleye, üstelik bu acelenin Trabzonspor'a bir maliyeti de var. Ama ısrarcı hoca, eli de güçlü ve aldırıyor Burak'ı. İçten içe kızıyoruz hocaya nerden takıldı şimdi diye...

Hikâyenin sonrasını hepimiz hatta futbolla çok az ilgisi olan herkes biliyor. O Burak Yılmaz, o tutunamayan adam, Şenol Hoca ile başlayıp uzun bir hikâye yazıyor. Şimdilik Fransa'ya kadar uzanan bir hikâye. Tanıyabildiğim kadarıyla üç aşağı beş yukarı Türk futbolcu modelinin tipik bir örneği Burak. Sevdiği oyuncularla, sevdiği teknik heyet hatta sevdiği başkanla çalıştığında mutlu olan ve verimi artan ve bu anlamda en büyük problemlerimizi barındıran biri. Ama tek ve en önemli farkı var. Bütün bunları yaparken ihmâl etmediği bir şey var. Kendisi ile yarışmak... Dünyaya gelmekten maksat insanın kendisini bulması ise bu buluş sürecinin bir parçası "kendisi ile yarışmak". Diğer



2009-2010 Season winter break... Trabzonspor lost its hopes on the championship early so it aimed to win Turkish Cup so badly. On the other hand, it was trying to build its team for the next season. Şenol Güneş came again years after and this time he was more dominant on the team. He wasn't content with the player Gökhan Ünal and Fenerbahçe wanted him anyway. Trabzonspor wanted to sell Gökhan Ünal and gain some cash. But it didn't return Fenerbahçe's offer of 3,5 million euros plus Burak Yılmaz. During that season Burak Yılmaz was the player of Fenerbahçe but he was loaned to Eskişehirspor... The transfer took place, and we expected Burak Yılmaz, who would arrive at the end of the year, to be loaned to another club. Disconnected man Burak... He was in the level of "better if not" in our minds... But the coach Şenol insisted that he wanted Burak right away, without waiting for the end of the year. Managers are surprised by this rush, moreover, this rush had a cost for Trabzonspor. But the coach was insisting and he had the power so he got Burak. We got mad at him secretly because he insisted that badly...

We all know the rest of the story, even everyone who has little to do with football. Burak Yılmaz, that disconnected man, wrote a long story starting with the coach Şenol. A story about going to France for now. As far as I can tell, Burak is more or less a

Türk futbolcu modelinin tipik bir örneği Burak. Sevdiği futbolcular ve teknik heyetle çalıştığında mutlu olan ve bu anlamda en büyük problemlerimizi barındıran biri. Ama tek ve en önemli farkı var. Bütün bunları yaparken ihmâl etmediği bir şey var. Kendisi ile yarışmak...

Burak is a typical example of the Turkish football player model. He is happy when he works with people he loves, and he is someone who has our biggest problems in this sense. But he has an important difference. The only thing he doesn't neglect doing all these is to compete with himself.



tüm kötü huylarımızı taşısa da Burak'ı başka ve biricik yapan, 35 yaşından sonra Fransa'da dünyanın en iyileri ile yarıştıran tarafı bu... Kendisi ile yarışmak. Kendine kendini ispat etmek. Bunun için de öğrenmeye, denemeye açık olmak.

Tam "olmayacak bu çocuktan" denildiği anda bir yol bulup oradan yürümek özetli Burak Yılmaz hikâyesi futbolun ilham verici tarafını bir kere daha gösteriyor bize. Belki dili hiç söylemedi ama Burak Yılmaz'ın "seyri sülük" macerası bize şunu diyor: Bana yeteneklerini gösterme, onlarda senin payın yok Allah vergisi. Bana sen ne kattın, ne ekledin, ne öğrendin onu göster. Burak Yılmaz gösterdi, darısı sonrakilerin başına...

typical example of the Turkish football player model. He is happy when he works with the players, the technical staff, and even the president he loves, and he is someone who has our biggest problems in this sense. But he has an important difference. The only thing he doesn't neglect doing all these is to compete with himself. The purpose of coming to the world is to find oneself, which is a part of this discovery process "to compete with himself." Although he has all our other bad habits, this is the part that makes Burak another and unique, and after the age of 35, he competes with the best in the world in France... Competing with himself. Proving himself to himself. And being open to learning and experimenting for that. The story of Burak Yılmaz, which is summarized to find a way and walk from there, shows us once again the inspiring side of football when it is said "this kid can't succeed." Maybe Burak has never told that but his adventure tells us: "Don't show me your talents, you don't have a share in them, they are God given. What is your contribution? What did you add? Show me." Burak Yılmaz showed, same to the others...

SERKAN AKKOYUN:

ÇOCUKLUĞUMDA TÜM KEŞİFLERİMİN MERKEZİNDE FUTBOL VARDI

SERKAN AKKOYUN: WHEN I WAS A KID, FOOTBALL WAS AT THE HEART OF ALL MY DISCOVERIES

SÖYLEŞİ: RIDVAN TULUM



Futbol yorumcusu ve yazarı Serkan Akkoyun ile futbol düşünürken aslında neyi düşündüğümüzü, futbolda hikâyenin geri çekilip çekilmediğini, futbol ve finans ilişkisini ve diğer meseleleri konuştuk.

We talked to football commentator and author Serkan Akkoyun about what we actually think when we think about football, whether the story is withdrawn in football, the relationship between football and finance and other issues.

İlk soru, Türkçeye de çevrilmiş bir kitap isminden hareketle gelsin: Futbol düşünürken aslında neyi düşünürüz?

Simon Critchley'in çok da beğenmediğim bir kitabıdır. Bana fazla öznel gelmişti okurken ve bazı tespitlerini zorlama bulmuştum. Yine de içeriği çok az olan Türkçe futbol kitaplığının bir parçası olarak değerli buluyorum. Yanıtıma da ondan bir alıntı ile başlayayım o zaman: "Mekân, zaman, tutku, akıl, estetik, ahlak, siyaset gibi genel konularda felsefi açıdan doğru olduğuna inandığım şeyler en çok da futbolda, hatta ancak futbolda doğruydu." Yazar kitabı yazarken yaptığı keşfi bu cümlelere anlatmıştı. Ben de hatırlamıyorum tabii annem anlatıyor, 5-6 yaşlarımda tuttuğum takım maç kaybedince sinirden ağlayıp ortalığı dağıtırmışım. Bugünden bakınca bu durumu kendimi ilk keşfedişlerimden biri olarak yorumluyorum. 10'lu yaşlarımda ilk hediyem bir formaydı. Ergenlik dönemimde güven bölgesinden ilk çıkışlarım maç içindi.

The first question is from the name of a book also translated into Turkish: What do we think when we think about football?

It's a book I don't like very much by Simon Critchley. It seemed too subjective to me, and I found some of his findings coercive. Nevertheless, I find it valuable as part of the Turkish football library, which has very little content. Let me start with a quote from him: "That much of what I believe to be true philosophically — about matters as general as space, time, passion, reason, aesthetics, morals and politics — turns out to be most true of football." The author explained his discovery in these sentences while writing the book. I don't remember but my mother tells me; when I was 5 or 6 when the team I supported lost a game, I used to cry and make a mess. Looking back today, I interpret this as one of my first discoveries. My first gift in my 10s was a jersey. My first outings from the trust zone as a teenager were for the game.

Hayatımda ilk defa okul dışında maç bileti sırasına girmek için erken uyanmıştım. İlk defa mahalle maçından sonra kavga etmiştim. Tüm keşiflerimin merkezinde futbol vardı yani. İnanıyorum ki birçok kişi benimle aynı durumdadır. Örnekleri çoğaltabiliriz. Şunu söylemek istiyorum; benim gibi insanların hayatla tanışmasını sağlıyor futbol. Bu sayede de hayata dair düşüncelerimiz gelişiyor. Kaybetmeye olan duruş, topluluk bilinci, dayanışma, bir amaç uğruna bir araya gelme, tutku, hüzün vesaire. Bugünden bakınca da kişiliğimizi oluşturuyor. Felsefi açıdan değerlerimizle kıyaslayınca da hepsinin futbolda bir karşılığı olduğunu görüyoruz. Hatta ona göre takım tutanlar bile var. Hayatta karşımıza çıkabilecek her şeyi futbol bize yaşatıyor. Bu durumda futbol düşünürken aslında hayatın ta kendisini düşünüyoruz. Bu durumun içsel olarak arkına varanlara da futbol romantiği diyorlar.

Sporun siyasi ve sosyolojik bir kaldı mı? Yani Fransa'da futbol oynayan Cezayirli R. Meklufi ve arkadaşlarının Cezayir Milli takımının temelini attığı o büyük özveri ve cesarete ya da DR. Socrates'in VOTE 15 çıkışına yer var mı futbolda?

Bu durumu toplumların kendi iç dinamikleri ve dünya dinamikleriyle ilişkisinden bağımsız değerlendirmek zor. Günümüzde benzer durumlar var. Mesela Şili'de Filistinlilerin kurduğu Palestino adlı bir takım var ve her türlü baskıya, cezaya, lobiye karşın Filistin konusunda taviz vermeyen tavırları var. Benzer bir şekilde İngiltere'de Marcus Rashford hükümete yasa değiştirtti. İngiliz hükümeti geçen yaz okullardaki ücretsiz yemek kuponu uygulamasının tatillerde yapılmayacağını açıklamıştı ancak Rashford buna itiraz etti ve başlattığı kampanya sonucunda hükümet yasayı değiştirip, yardımların tatillerde de devam edeceğini duyurdu. Bunu yapan Rashford henüz 22 yaşındaydı. Belki değişen dünyada eskisi kadar büyük hamleler yapmaya gerek yoktur. İşte Rashford gibi sosyal medyayı etkili kullanmak yeterli gelebilir ya da dünyanın en ünlü teknik direktörü

For the first time in my life, I woke up early to get in line for a game ticket outside of school. It was the first time I had a fight after a neighbourhood game. Football was at the heart of all my discoveries, so I believe a lot of people are in the same situation as me. We can give more examples. I just want to say that; football makes people like me meet life. That's how we develop our thoughts on life. The stance on loss, community awareness, solidarity, coming together for a cause, passion, sadness, etc. And from today, it's who we are. Philosophically, compared to our values, we see that they all have a counterpart in football. There are even those who support teams accordingly. Football gives us everything we can come across in life. In this case, when we think about football, we think of life itself. Those who realise it internally are called football romantics.

Is there a political and sociological side left in sport? Is there room in football for dedication and courage of R. Meklufi and his friends from Algeria, who played in France, laid the foundation for the Algerian national team, or DR. Socrates' VOTE 15 act?

It is difficult to evaluate this situation independently of the relationship of societies with their internal dynamics and world dynamics. There are similar situations today. In Chile, for example, there is a team called Palestino, founded by Palestinians, and they have an uncompromising attitude towards Palestine, despite all kinds of pressure, punishment, and lobbying. Similarly, in England, Marcus Rashford had the government change the law. The British government announced last summer that free food vouchers in schools wouldn't be available during the holidays, but Rashford objected, and as a result of his campaign, the government changed the law and announced that aid would continue during the holidays. Rashford was only 22. Maybe there's no need to make as big a move in a changing world as it used to. It may be enough to use social media effectively, like



Marcus Rashford

Guardiola'nın ayrılıkçı Katalanlara destek vermek için sadece yakasına sarı bir kurdela takması mesajının dünyanın her yerine ulaşması için yeterlidir. Çünkü o sırada yüzlerce kamera onu çekiyordur. Oysa Socrates "demokrasi" bağırışını duyurmak için çok daha fazla çaba sarf etmek zorundaydı ve bugünden o zamanı okuyunca destansı tarafı daha ağır basıyor. Futbol hâlâ siyasi ve sosyolojik konularla ilintili. Tabii şu da var; bir tweetle hükümete yasa değiştirtiyor futbolcu ama aynı mecrada saçmalıklar da olunca 'tweet' denen şey önemsizleşiyor, bu da futbolcunun yaptığının etkisini zayıflatıyor belki de.

Rashford, or the message that Guardiola, the world's most famous coach, only wears a yellow ribbon on his collar to support the separatist Catalans is enough to reach all over the world. Because by then, hundreds of cameras must have been filming him. However, Socrates had to do much more to announce the shout of "democracy," and when you read that period from today, his epic side outweighs. Football is still about political and sociological issues. Of course, here's the thing; a football player makes the government change the law with a tweet, but when there's nonsense in the same medium, the so-called 'tweet' be-

Futbolun hayata dair yönlerinin diri kaldığını düşünüyorum.

I think the aspects of football about life remain alive.



Sócrates

Yani bir yandan mücadelesi için yürüyüşler, grevler yapan, masa üzerinde konuşmalar yapan Metin Kurt'la kıyaslayınca "Ee ne var bunda bir tweet atmış" diyor insan ama işte bugünün mücadele alanları da farklı. O yüzden dönemin dinamikleriyle okumak önemli. Ben böyle okuyunca hâlâ futbolun hayata dair yönlerinin diri kaldığını düşünüyorum.

Ve yine benzer bir soru aslında, bu sefer sanırım konumuz kapitalizm: Artık o büyük hikâyeler, o büyük ve sürpriz başarılar yok... Bir daha N. Forest'ın yakaladığı başarıyı görmemiz mümkün değil. Futbolcu ve takım birlikteliği açısından da son büyük hikâye belki de Roma ve Totti ilişkisiydi... Futbolda, hatta sporun tamamında anladığımız anlamıyla hikâye geri mi çekiliyor?

Geri çekiliyor diyemem ama değişiyor, dönüşüyor. Futbolu hayattan bağımsız düşünemeyeceğimiz için hayat ne yönde ilerlerse, futbol da onu takip ediyor. Eskiden büyük şehirlerde okulunu bitiren memleketine döner orada işini kurardı. Şimdi kimsenin böyle bir hayali olduğunu sanmıyorum. Bir iş yerinde çalışmaya başlayan oradan da emekli olurdu eskiden. Şimdi herhangi bir iş yerinde çalışmayı bırakın, gençlerin bilinen sabit bir meslek sahibi olmak dahi hedefleri arasında değil. Bu dönüşüm içerisinde bizi en fazla etkileyecek hikâyeler Leicester'ın şampiyon olması, ki Asyalı yatırımcıları vardı, veyahut yıldız bir futbolcunun emekli olmadan önce futbola başladığı takıma dönüp son bir senesini orada geçirmesidir. Size bir hikâye anlatayım; Trabzonspor'un eski bir kaptanı vardır; Dozer Cemil derler, Cemil Usta. Trabzonspor onu artık kadrosuna düşünmez. Bunu duyan Rizespor hemen teklif yapar. Kulübe yardım etmek için eşinin bileziklerini satıp, parasını kulüp kasasına koyacak kadar Trabzonsporludur Dozer Cemil. Rizespor'un teklifine, "Ben Trabzonspor kaptanıyım, başka bir takım kaptanının arkasında yürüyemem." diye cevap verir ve futbolu bırakır. Bıraktığında 27 yaşındadır, profesyonel kariyeri de

comes irrelevant, which perhaps weakens the impact of what the footballer is doing. On the one hand, when you compare it to Metin Kurt, who gave speeches on the table, marched, and went on strike for his struggle, you say, "Well, he tweeted about it." but today's struggle areas are different. That's why it's important to read the dynamics of the period. When I read it like this, I think the aspects of football about life remain alive.

A similar question, I think it's about capitalism: Those great stories, big surprise successes don't exist anymore... We can't see N. Forest's success again. Perhaps the last big story in terms of the football and team togetherness was Roma and Totti relationship... Is the story retreating in the sense that we understand in football, even throughout the sport?

I wouldn't say it's retreating. Since we cannot think of football independently of life, football follows in whatever direction life moves. People used to go back to their hometown where they started ther business after finishing school in big cities. Now I don't think anyone has that kind of dream. They used to start working at a business and retire from there. Now, putting aside working in any workplace, even having a known fixed profession is not among the goals of young people. The stories that affect us the most in this transformation are Leicester's championship; they had Asian investors, or that a star footballer returned to the team where he started playing football before retiring and spent the last year there. Let me tell you a story. Trabzonspor has a former captain, they call him Dozer Cemil, Cemil Usta. Trabzonspor no longer considered him in the team. Upon hearing this, Rizespor made an offer immediately. Dozer Cemil was a Trabzonspor fan enough to sell his wife's bracelets and put his money in the club vault to help the club. "I am the captain of Trabzonspor, I cannot walk behind another team captain," he replied to Rizespor's offer and quit football. He was 27 when he

sadece 8 senedir. Onu efsane yapan oynadığı futbol kadar bu bağlılığıdır tabii ki. Günümüzde bunu görebilir miyiz? Hiç sanmıyorum. Bunu "gidişat çok kötü, bakın ne hâldeyiz" diye yakınarak falan söylemiyorum yanlış anlaşılmasın. Durum tespiti yapıyorum sadece. Hayatın çok az yerinde bu hikâyeler var artık. Toplumlar değişiyor, insanlar değişiyor o zaman futbol ve onun hikâyeleri de değişecektir.

left, and his professional career had only been eight years. What made him a legend, of course, is his commitment as much as the football he played. Can we see that nowadays? I don't think so. I'm not saying this by complaining, "It's too bad, look how we're doing." I just determine the situation. These kinds of stories are very few parts of life now. Societies change, people change, then football and its stories will change.

2000'ler ve sonrası. Yapay Zekâ ve diğer meseleler... Futbol ve yapay zekâ ilişkisinin geleceğini nasıl görüyorsunuz? VAR teknoloji ve sonrası...

Teknolojiye direnmek ya da ondan kaçmaya çalışmak bana çok komik geliyor. Eminim ilk çağlarda tekerleği bulan ve kullananlara karşı "toplum çok bozuldu, nerede o eski mamut avladığımız günler" diye hayıflananlar da olmuştur. Nedense bizde teknolojik gelişmeler hep kötü algılanıyor. Futbolda da böyle. Oyunun ruhuna düşman, geleceğini öldürecek şeylermiş gibi. Teknoloji tek başına size ne yapabilir ki? Üniversitede bir hocam "kumandası olanın kötüsü olmaz" demişti. Hoşuma gitmişti bu yaklaşım. Yapay zekânın insanlığı ele geçireceği korkusu sanırım, Amerikan sinema anlayışının beyinlere yerleştirdiği bir şey. Bu tarafından teknolojiden korkanları komik buluyorum ama şu bakış açısına da katılmaktan kendini alamıyorum; eğer eskiden bu teknoloji olsaydı Maradona'nın hikâyesi bambaşka olacaktı. İngiltere'ye elle attığı gol iptal edilecekti. Evet, hak açısından iyi bir şey olacaktı ama bugünkü hikâye de yazılmayacaktı. Ben neresindeyim bu işin, dürüst olmak gerekirse tam bilmiyorum. Maradona'nın o hikâyesi de olsun istiyorum ama haksızlıktan yana da olamıyorum. Tabii günümüzde VAR'ın tüm haksızlıkları ortadan kaldırma iddiasıyla gelip, insan eliyle ortalığı daha fazla karıştırması da ayrı bir gerçek. Futbolcunun ayak serçe parmağı önde diye nice golleri iptal ettiler. "Kural böyle diyor"muş. O zaman o kuralı değiştirmek lazım çünkü böyle oyun oynanmaz. Ama insanlar bunun sebebinin teknoloji olduğunu düşünüyor.

The 2000s and after. Artificial Intelligence and others... How do you see the future of the football and artificial intelligence relationship? VAR technology and after...

It's funny to me to resist technology or try to escape it. I'm sure there were some who criticised who found the wheel and used it in the early ages saying, "Society is broken, where are those days when we hunted old mammoths?" For some reason, technological advances are always perceived as bad. It's the way it is in football. It's like the enemy of the spirit of the game, like it is going to kill your future. What can technology do to you on its own? A teacher at university said, "The one with the remote isn't bad." I liked that approach. The fear that artificial intelligence will take over humanity, I think, is something that American cinema has placed in the brains. I find those who are afraid of technology on this side funny, but I can't help but agree with that point of view; if this technology used to be, Maradona's story would have been different. His hand goal against England was to be cancelled out. Yes, it would have been a good thing in terms of rights, but today's story would not have been written. I don't know where I am, to be honest. I want Maradona to have that story but I can't be unfair. Of course, it is also true that today the VAR comes in claiming to eliminate all injustices and makes more of a mess with human hands. They cancelled out a lot of goals because the footballer's toe was in front. "That's the rule." Then you have to change that rule because that's no way to play the game. But people think it's because of technology. They say, "Look, VAR's here, the spirit of

> ***Toplumlar değişiyor, insanlar değişiyor o zaman futbol ve onun hikâyeleri de değişecektir.***
>
> ***Societies change, people change, then football and its stories will change.***



Marcelo Bielsa

"Bakın VAR geldi, oyunun ruhu öldü" diyorlar. Yok yahu, sorun teknolojide değil ki, kuralı koyan insanda. Teknoloji işini yapıyor. Çizgiyi çiziyor, fotoğrafı çekiyor, sinyalini öttürüyor. Sen buna bakıp diyeceksin ki, "bu kural saçmaymış, bunu düzenleyelim biraz" teknoloji de sonra ona göre işini yapacak. VAR'ın geldiği ilk günden bu yana şunu söyledim: VAR adalet getirmez ama hukuk getirir. VAR'la adaleti sağlayamazsınız ama kanunu uygularsınız. Çünkü adalet ile hukuk farklı şeylerdir. Futbol ve yapay zekâ ilişkisine gelirsek de; Transfer olacağı takımı veri analizine göre belirleyen futbolcular var artık ya da Manchester City'nin en önemli oyuncusu Kevin de Bruyne, yeni sözleşme öncesi performans analizini yaptırıp ona göre maaş isteyebiliyor. Manchester City, 2021'in Ocak ayında futbol sektörünün en önemli işe alımlarından birini yaptı ve Harvard öğretim görevlisi, Yale'de astrofizikçi aynı zamanda da İngiltere Hazine Politikaları danışmanı olan Laurie Shaw'ı "Yapay Zekâ ve Veri Uzmanı" olarak işe aldı. Liverpool'un analiz ekibinde de benzer isimleri görüyoruz: Harvard'lı Dr. Ian Graham, istatistik uzmanı Dafydd Steele ve astrofizikçi Tim Warkett... Daha önce TRT Spor için hazırladığım bir dosyada durumu şöyle anlatmıştım: Veri analiz şirketleri artık geleceği tahmin edebilecek yapay zekâlar üzerine çalışıyorlar. Yani takımınızın ve rakibinizin sahaya çıkacağı 11'den, maç sırasında muhtemel taktik hamlelerine kadar her şey veriye dayanarak önümüze sunulabilecek. Yine de son karar her zaman insanda. Futbol kulüplerinin verileri analiz edebilecek ve bunlara insani durumları da dahil ederek tahminler yapabilecek çalışanlar istihdam etmesi çok uzak bir gelecek değil.

80'ler ve 90'larda liglerin kendilerine yönelik karakteristik oyun yapıları vardı. Artık bundan söz etmemiz pek mümkün görünmüyor, İtalya ve İngiltere'de birçok takım benzer oyunları deniyorlar... Bu karakteristik oyunlarla artık ligleri neden tanımlayamıyoruz?

Bence bu bilginin ulaşılabilirliği ile doğrudan alâkalı. Mesela benim kütüphanemde de Guardiola, Klopp, Bielsa ve Pochettino'ya ait antrenman metotlarını anlatan kitaplar var. Bana 3. Lig'den bir takım verseler, o kitaplardan derlediklerimle gayet modern antrenmanlar yaptırabilirim. Oyuncular da çabalarsa onlara benzer bir şekilde oynayabiliriz. Tabii ki abartarak söylüyorum. Gerçek hayatta karşılığı var diye değil, durum tespiti için. Artık takımlar bu bilgilere ve daha fazlasına sahipler. Kendilerini geliştirmeleri ve 'büyük' takımlar gibi oynamaları için malzemeleri bol. Bu da oyunları ortak ya da en azından benzer noktalara çekiyor.

the game is dead." No, the problem's not the technology, it's the person who makes the rules. Technology is doing its job. It draws the line, takes the picture, makes its signal. You're going to look at it and say, "This rule is ridiculous, let's regulate it" and technology will do its job accordingly. From the first day VAR arrived, I've said that VAR doesn't bring justice, but it does bring the rule. You can't get justice with VAR, but you enforce the rule. Because justice and law are different things. As for the relationship between football and artificial intelligence, now there are players who determine the team they will be transferring according to the data analysis, or Manchester City's most important player Kevin de Bruyne – who can have his new pre-contract performance analysis done and ask for a salary accordingly. Manchester City made one of the most important recruitments in the football industry in January 2021 and hired Laurie Shaw, a Harvard lecturer and astrophysicist at Yale and also a UK Treasury Policy adviser, as an 'Artificial Intelligence and Data Specialist.' We see similar names in Liverpool's analysis team: Harvard's Dr. Ian Graham, statistician Dafydd Steele and astrophysicist Tim Warkett... In a previous feature I prepared for TRT Spor, I explained the situation as follows: Data analytics companies are now working on artificial intelligence that can predict the future. This means that everything from the starting eleven to where your team and opponent will take the field, to possible tactical moves during the match will be available based on the data. Still, the final decision is always up to humans. It is not far away for football clubs to employ people who can analyse data and make predictions, including humanitarian situations.

In the 80s and 90s, the leagues had characteristic game structures. It seems unlikely that we will talk about it anymore, many teams in Italy and England try similar games... Why can't we define leagues anymore with these characteristic games?

I think it's directly related to the availability of information. In my library, for example, there are books about Guardiola, Klopp, Bielsa and Pochettino's training methods. If they gave me a team from the third league, I could do some very modern training with what I've learned from them. If the players try, we can play in a similar way to them. Of course, I'm exaggerating. Not because it can be in real-life, but to determine the situation. Now teams have that information and more. They have plenty of materials to improve and play like 'big' teams. This draws games to common, or at least similar points. Still, it's fair to say that the English

Yine de İngilizlerin daha akışkan, İtalyanların daha kompakt, Almanların daha tempolu oynadıklarını söylemek lazım. Farklar biraz daha detaylara iniyor ve bu da gelişim göstergesi bence. Çünkü birçok büyük futbol ülkesinin felsefesi şu: Orta sıralardaki takımların ne kadar iyiyse senin ligin de o kadar iyidir.

Avrupa Süper Ligi denemesi gerçekleşti. Olur ya da olmaz ileride... Bu "ayrıcalıklar sınıfı"nın daha da ayrıcalıklı olmak için bir denemesiydi; bu ayrıcalıklar sonsuza kadar devam edecek mi futbolda?

Son yıllarda yapılan çalışmalara göre 5 büyük lig dediğimiz İngiltere, İspanya, Almanya, Fransa ve İtalya dünya futbol ekonomisinin %77'sini elinde bulunduruyor. Bunun %30'u sadece İngiltere Premier Lig'e ait. Dünyanın en zengin 4 kulübünden 3'ü Süper Lig'in kurucuları arasındaydı. İngiliz, İspanyol ve İtalyan kulüplerinin varlıkları, gelirlerinin 3 katına ulaştı. Dünya futbol ekonomisini elinde bulunduran 20 kulüpten 11 tanesi Avrupa Süper Ligi'nin kurucusuydu. "Para bizim, bölüşmüyoruz artık" resti çektiler özetle. Tek çarenin ekonomik taleplerinin karşılanması olduğunu düşündüler. Avrupa Süper Ligi aslında bir ABD formülüydü. Ligin finansörü ABD yatırım bankası JP Morgan'dı. Bu şirket, Glazer Ailesi'ne Manchester United'ı satın aldırdı. Kendi çalışanı Ed Woodward'ı da başkanlığa getirdi. Milan, Inter ve Roma'ya danışmanlık hizmetleri verdi. Real Madrid'in devasa stat inşaatına fon sağladı. Avrupa Süper Lig kurucularından 4'ünün sahibi ABD'liydi. Avrupa'ya Amerikan yönetimini getirmek istiyorlardı. Amerikan Futbolu Ligi NFL'in bir sloganı vardır: "Herhangi bir pazar günü, ligimizdeki herhangi bir takım, diğerini yenebilir..." Bunu eşitlik ve tahmin edilemezliğin cezbediciliği olarak sunuyorlardı. Birkaç yıl önce Salford Business School'dan David Forrest ve Lancaster Üniversitesi'nden Robert Simmons yaptıkları araştırmayla; tribünlere giden seyircilerin genellikle güçlü takımın kazanmasını istediklerini ortaya koydular.

play more fluidly, the Italians more compactly, and the Germans play more briskly. The differences are in details, and I think that's a sign of progress. Because the philosophy of many great football countries is that the better your teams are in the middle ranks, the better your league is.

The European Super League trial has taken place. It will happen or not in the future... This was an attempt by the "privileges class" to become even more privileged. Will these privileges last forever in football?

According to recent studies, England, Spain, Germany, France, and Italy, which we call the 5 major leagues, hold 77% of the world football economy. 30% of that belongs to the English Premier League alone. Three of the world's four richest clubs were among the founders of the Super League. The assets of English, Spanish, and Italian clubs have tripled in revenue. 11 of the 20 clubs that hold the world football economy were the founders of the European Super League. In summary, they said; 'The money is ours, we don't divide it anymore.' They thought the only way was to meet their economic demands. The European Super League was a US formula. The league's financier was JP Morgan, the US investment bank. This company had the Glazer family buy Manchester United. He also appointed his employee, Ed Woodward, as chairman. He provided consultancy services to Milan, Inter, and Roma. He funded the construction of Real Madrid's massive stadium. Four of the founders of the European Super League were from the United States. They wanted to bring American rule to Europe. The American Football League NFL has a motto: "On Any Given Sunday, any team can beat any other team..." They presented it as a lure of equality and unpredictability. A few years ago, David Forrest of Salford Business School and Robert Simmons of Lancaster University conducted research; they found that spectators who went to

> ***Avrupa Süper Lig kurucuları futbolun artık tamamen televizyona hizmet edeceğini düşünüyorlardı.***
>
> ***The founders of the European Super League thought football would serve television entirely.***

Türkiye, tarihindeki en iddialı kadroya sahip bana göre.

Turkey has the most ambitious team in its history, I think.



Daha dengeli bir maç izlemek isteyen grup ise televizyon izleyicisiydi. Sky ile yürüttükleri çalışmaya göre iki takımdan bir tanesi diğerinden bariz şekilde üstünse izleyici kanalı kapatıyordu. Avrupa Süper Lig kurucuları futbolun artık tamamen televizyona hizmet edeceğini düşünüyorlardı. Bu Süper Lig meselesi aslında Amerika sistemi ile Avrupa yani aslında onu temsil eden İngilizler arasında bir mücadeleydi. ABD'liler, Avrupalıların önce kulüplerine sonra da oyunlarına sahip olmak istiyordu. Çünkü kendi pazarları yetmiyordu. Asla zarar etmeyecekleri sadık futbol oyunu onlar için çekiciydi. Taraftarlar başta olmak üzere sistemin dışında kalanların tepkisiyle şimdilik bertaraf edildi. Ama onların sisteminde taraftar yok, müşteri var. Bir gün o müşterilere sahip olmak için yeniden geleceklerdir. Çünkü yukarıda saydığım parametrelerin hiçbiri değişmedi. Yani hâlâ en güçlü onlar ve pastadan en büyük payı onlar alıyor.

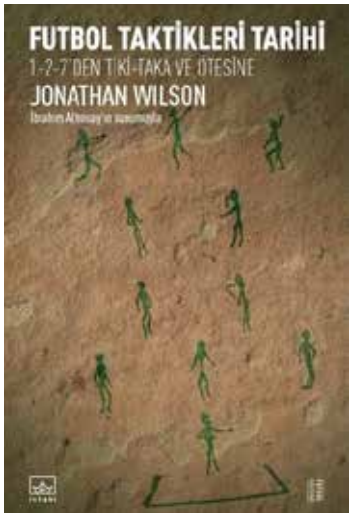
the stadiums often wanted the strong team to win. The group that wanted to watch a more balanced match was the television audience. According to their study with Sky, if one of the two teams was noticeably superior to the other, the viewer would change the channel. The founders of the European Super League thought football would serve television entirely. This was a struggle between the American system and Europe, the English who represented it. The US wanted to have Europeans clubs and then their game. Because their markets weren't enough. The loyal football game they would never lose was attractive to them. It has been eliminated for now by the reaction of those outside the system, especially the fans. But they don't have fans in their system, they have customers. One day they'll come back to have those customers. Because none of the parameters I mentioned above have changed. So, the strongest ones still get the biggest share from the pie.

2021'de düzenlenecek 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'ndan açalım konuyu... Hem Türkiye hem de diğer ülkeler... Nasıl bir turnuva bekliyorsunuz? Favorileriniz ve sürprizleriniz...

Türkiye, tarihindeki en iddialı kadroya sahip bana göre. FA Cup şampiyonu Çağlar ve Cengiz, Fransa şampiyonu Zeki, Yusuf, Burak, Liverpool'dan Ozan, Juventus'tan Merih, Milan'dan Hakan... Kadro kendinden iddialı. O yüzden turnuvanın rakipler için can sıkıcı takımlarından biri olabiliriz. Tabii geçmişimizde bu başarılar az olduğu için sürpriz adaylarından biri de biziz. Benim favorim grubumuzda da yer alan İtalya. Ayrıca Belçika ve Portekiz de kâğıt üstünde çok iyi kadrolara sahipler. Fransa yine doğal favori. Maçlar farklı şehirlerde oynanacak. Takımlar maçlar için uzun mesafeli uçuşlar yapacaklar. Bunun fiziki ve mental etkisiyle birlikte ilginç sonuçlar görebiliriz. Ofansif futbolun öne çıktığı, bol gollü maçlar izleyeceğimizi düşünüyorum.

Let's talk about the 2020 European Football Championship in 2021... Both Turkey and other countries... What kind of tournament do you expect? Your favourites and surprises...

Turkey has the most ambitious team in its history, I think. FA Cup winners Çağlar and Cengiz, French champions Zeki, Yusuf, Burak; Ozan from Liverpool, Merih from Juventus, Hakan from Milan... The team is assertive. So, we can be one of the annoying teams in the tournament for opponents. Of course, since these achievements are few in our past, we are one of the surprise candidates. My favourite is Italy, which is also in our group. Belgium and Portugal also have very good teams on paper. France is the natural favourite again. Matches will be played in different cities. Teams will have long flights. With the physical and mental effects of this, we can see interesting results. I think we're going to see a lot of goals where offensive football stands out.





Futbol üzerine çeşitli okumalar yaptığınızı biliyoruz; o meşhur klişe soruyu sorarak: o üç kitap ismini istesek sizden nedenleriyle birlikte...

En zor soru... Tamamen subjektif tercihler olacağı için benim tavsiyemle okuyup beğenmeyen olursa lütfen kızmasın... Futbol okuması yapmak isteyen herkesin mutlaka Jonathan Wilson'un *Futbol Taktikleri Tarihi* kitabını okuması gerekli bence. Okuması zor, ilk başlarda oldukça sıkıcı ancak futbol üzerine konuşmak için temel kitap gibi bir şey. Daha hafif ve hikâyelere yönelik bir şeyler arayanlar için klasiklerden gidelim; Eduardo Galeano'nun *Gölgede ve Güneşte Futbol*'u diyelim. Meraklıları bilir ancak kaçıranlar ve genç arkadaşlar için hatırlatma olsun. Üçüncü olarak da kendi kitaplarımı öneriyorum madem öyle... *Bi Dünya Futbol* ve bu röportajımız yayına girdiğinde büyük ihtimâlle yayınlanmış olacak *Bi Memleket Futbol*. Adlarından da anlaşılacağı üzere bir tanesi dünyadan diğeri de bizim memleketten futbol hikâyeleri.

Son olarak; Futbol tarihini, evet son yüzyıl belki de... Değiştiren beş hadise... Büyük kırılmalar... Onlar neler sizce?

Maradona'nın doğması... Rinus Michels ve Cruyff'un bir araya gelmesi... Berlin Duvarı'nın yıkılıp Almanya'nın birleşmesi... SSCB'nin dağılması... Messi ve Ronaldo'nun aynı dönemde futbolcu olması...

We know that you read a lot about football. So we ask that famous cliché question; what are the top three books with the reason?

It is the hardest question... Please don't get angry if anyone reads and dislikes it on my advice as there will be subjective choices... I think anyone who wants to study football should read Jonathan Wilson's History of Football Tactics. It's hard to read and pretty boring at first, but it's like a basic book to talk about football. For those looking for something lighter and more story-oriented, let's go with the classics; Eduardo Galeano's Football in Sun and Shadow. Enthusiasts know, but let it be a reminder for young friends. Thirdly, I recommend my books... A World Football and A Hometown Football that will probably be released when this interview is published. As their name suggests, one is with football stories from around the world and the other is from our hometown.

Finally, the history of football, the last century maybe... Five events that changed it... Big breaks... What do you think they are?

The birth of Maradona... Rinus Michels and Cruyff's reunion... The fall of the Berlin Wall and the unification of Germany... The disintegration of the USSR... Messi and Ronaldo being footballers at the same time...

> ***Futbol okuması yapmak isteyen herkesin Jonathan Wilson'un Futbol Taktikleri Tarihi kitabını okuması gerekli.***
>
> ***I think anyone who wants to study football should read Jonathan Wilson's History of Football Tactics.***

FANTASTİK KENTLER 6
FANTASTIC CITIES

ASOS

ARDA AREL

Asos'a asla kış gelmez. Orası daima yazdır. Donmuş çöllerin, kavrulmuş toprakların ve yağmurlu tepelerin arasında bildik tanrılardan gizlenmiş bu şehri, Anor'un soyundan gelen insanoğlu kurmuştur.

İlk Anorlu buraya ulaştığında derler ki on yedi tepeli dağları aşmış on yedi kralın on yedi sınır muhafızından kaçmış, Ölüm Vadisi'ni geçmiş, hazreti görmüş, Rhû'da avcıyı, rüyalarında mevlasını bulmuş. Artık yaşamaya ne hacet dediği anda çölde yanmış ayaklarını sokacak bir ummana varmış.

Derler ki ayaklarını kızgın kumlardan soğuk sulara soktuğunda oracıkta bayılıvermiş. Uyandığında hemen başının yanında bir kara böcek. Adam nasıl koştuysa suya, o da öyle koşuyor. Gülmüş insanoğlu.

İşte tam burada bu hikâye dallanıyor. Her bir dalda ayrı çiçek açsa da hepsi bir kokuyor. Tahkiye anlatana göre değişiyor. Olup biten nedir, ne yaşandı, esas olanı kimse bilmiyor. Ama nihayetinde, orada böcek ile adam arasında her ne olduysa, cin kralı tüm tebaasıyla o insanoğlunun hizmetine giriyor. Yeminler edip kendinin ve soyunun kaderini efsunluyor. O adamın şerefine bir şehir kurup hemen oracığa, adına Asos diyorlar. Bin bir yıl geçse de üzerinden Asos'ta cin tebaası insanoğluna hâlâ hizmetkâr.

Zengin adamın cebi diyorlar Asos'un bulunduğu koya. Kuzeyden kervanlarla gelen ticaret yolu Asos'ta düğümleniyor. Güneyden gemilerle gelen bir diğer ticaret yolu da yine Asos'ta düğümleniyor. Kum taşından, sarı ve yüksek surları, güneşin zorlasa da giremeyeceği dar sokaklarıyla Rhu'ya komşu bu şehirde, baharat da bulunuyor şeker de. İkisi de Asos'ta yetişmese bile, Asos'un baharatı da meşhur şekeri de.

Denizden gelen sıcak rüzgârlar, Asos'ta yazın bittiğinin habercisidir, derler. Bu rüzgâr doğudaki çöl ikliminin aksine olabildiğince nemlidir. Biri kum taşır biri su. Sonra güz gelir gelmesine fakat kimse bilmez Asos'ta güz nedir. Çünkü yine güz de sıcaktır yaz gibi. Ardından bir de bakmışsın bahar gelmiş. Ne de olsa kış gelmez Asos'a. Tüm diyara düşer soğuk ona düşmez. Kuzey sıradağlar, bir perde gibi keser soğuk rüzgarları. Baharın ulaştığını ise güneyden gelen ticaret gemilerinin doluluğundan ve şehrin sokaklarını sarıp

Winter never comes to Asos. It's always summer there. Among the frozen desert, scorched lands, and rainy hills, this city hidden from the known gods was founded by mankind, descended from Anor.

It is said that when the first Anorian reached here, he had crossed the seventeen hill mountains and escaped from the seventeen border guards of the seventeen kings, crossed the Valley of Death, saw the majesty, found the hunter in Rhû, his master in his dreams. As soon as he said what's the point of living, he reached a sea where he could put in his burnt feet.

It is said that when he put his feet in cold water from hot sand, he passed out right there. When he woke up, there was a black bug right next to his head. It was running to the water just like the man. Humankind laughed.

This is where the story branches out. Although it blooms separately on each branch, they all smell the same. It changes according to the narrator. No one really knows what happened, what the truth is. But eventually, whatever happened between the man and the bug there, the gin king entered the humankinds' service with his people. He swore and enchanted his and his lineage's destiny. They founded a city in the honour of that man and immediately called it Asos. Even after a thousand and one years, gin people are still servants to humankinds in Asos.

They call the rich man's pocket, the bay where Asos is located. The trade route from the north with caravans is knotted in Asos. Another trade route coming from the south with ships is also knotted in Asos. In this city, neighbouring Rhu, with its sandstone, yellow and high walls, narrow streets that cannot be entered even if the sun is forced, there are spices and sugar. Even though neither of them grows in Asos, the spice of Asos is also its famous sugar.

It is said that the hot winds coming from the sea are the harbinger of the end of summer in Asos. This wind is as humid as possible, unlike the desert climate in the east. One carries sand, one carries water. Then autumn comes, but nobody knows what autumn is in Asos. Because autumn is also hot, like summer. Then you saw that spring has come. After all, winter doesn't come to Asos. The cold falls on the whole land but doesn't

> ***Zengin adamın cebi diyorlar Asos'un bulunduğu koya. Kuzeyden kervanlarla gelen ticaret yolu Asos'ta düğümleniyor. Güneyden gemilerle gelen bir diğer ticaret yolu da yine Asos'ta düğümleniyor.***
>
> ***They call the rich man's pocket, the bay where Asos is located. The trade route from the north with caravans is knotted in Asos. Another trade route coming from the south with ships is also knotted in Asos.***

sarmalayan rayihalardan anlar Asos'lu. Çünkü yine bahar da sıcaktır Asos'ta güz gibi.

Asos'ta sultana, tüccar sultan derler. Şehrin en zengini odur. Top top ipeklerini açmaya kalksa şehri üstünü boydan boya kapatır. Parça şekerlerini denize dökse, ummanı tatlandırır. Baharatları yedi cihana yedi yıl yeter ve derler ki cinlere efsunlattığı parasını sarayında sergiler. Altın, gümüş sikkeler, kıymetli madenler ve türlü ziynet eşyaları... Her kim ki ondan zengin olursa Asos'un yeni kralı olur. Bu Asoslu yağız delikanlıların her gece yatağında düşlediği bir rüyadır.

fall on it. The northern mountain range cuts cold winds like a curtain. People from Asos understand that the spring has arrived, from the abundance of the merchant ships from the south and the fragrances that spread around the streets of the city. Because spring is also hot, like autumn in Asos.

In Asos, they call the sultan the merchant sultan. He is the richest person in the city. If he tries to open his silk batches, they would cover the whole city. If he pours lumps of sugar into the sea, it sweetens the sea. His spices are enough for seven worlds for seven years, and it is said that he displays his money, which he had gins to enchant, in his palace. Gold, silver coins, precious metals, and various jewellery items... Whoever gets richer than him becomes the new king of Asos. This is a dream that every young men from Asos dream of in bed every night.



BİR ŞEHRİ TANIMAYA NEREDEN BAŞLANIR?

WHERE SHALL WE START TO KNOW A CITY?



MEHMET ÖNDER

Beş Şehir

Yıkık köyler ve dümdüz ovalar, nereye ait olduğu kestirilemeyen evler, yol üstündeki ayçiçeği tarlaları, yalnız minaresi görülen camiler, hızla geçip giderken bir çırpıda okunan tabelalar... Sizi birazdan kucaklayacak olan o tanımadığınız şehre doğru yol alırken göreceğiniz muhtemel manzaralardır bun-lar. Aklımızda yer edinen bu kareler yol ya da yolculuk denildiğinde bir albüm içerisindeki fotoğraflar gibi zihnimize dizilerek bizi aniden o küçük solucan deliğinden geçirir ve yeniden yolda olma isteğimiz canlanıverir.

Seyahat ya da yolculuğun kelime manası "ülkeden ülkeye veya bir ülke içinde bir yerden bir yere gidiş veya geliş, gezi, sefer." Bana sorarsanız yolculuk; varlığınızın yüklerini bir süreliğine kenara bırakarak, maddenizin kapısını kilitledikten sonra anahtarını da bavulunuzun en derinine atıp coşkuyla çıktığınız ruhsal bir deneyimin adıdır. Bu deneyim elbette doğadan ve insandan koparak gerçekleşemez. Bu da seyahat etmeyi tatile gitmekten ayıran en önemli farktır. Kendinizden uzaklaşmaya değil bilakis yakın olmaya niyet ettiğiniz bir yolculuk elbetteki yüklerinize yenilerini ekleyebilir ama buna değmez mi?

Bir şehre gitmek, orayı tanımak denildiğinde aklıma önce memur bir babanın çocuğu olmak, gurbet ve o dönem şehirler arası yolculuklar için memurların en çok kullandığı vasıta tren ve tren yolculukları gelir. Bu yolculuklar bana bir şehirden bir başka şehre gitmenin A noktasından B noktasına varmak gibi matematiksel bir ifadeye indirgenemeyeceğini öğretti. Çıktığımız bu yolculuklarda ne çok istasyona, hikâyeye ve insana şahit olduğumu zamanla daha iyi anlıyorum. İşte benim de Cansever'in "o zamanlar Malatya kokardı istasyonlar Nazilli kokardı" dizelerinde bahsettiği kokuyu alarak çıktığım yolculuklar hayatımın da rotası sayılan Ankara'dan Kars'a, Kars'tan Adana'ya, Adana'dan Eskişehir'e uzanmıştı. Bu bir anlamda o dönem için en modernden en mahrumiyete, en soğuktan en sıcağa, konforlu baba ocağından yine soğuk ama sanatın ısıttığı bir şehre doğru seyrüseferdi.

Tanpınar'ın *Beş Şehri* gibi benim de beş şehrim oldu böylece, peki bu şehirlerle karşılaşmalarımda beni neler etkiledi, böyle düşününce bir şehri tanımaya nerelerden başlıyoruz bunu da anlamış oluyorum kendimce.

Five Cities

Destroyed villages, quite smooth lowlands, houses that can't be predicted where they belong, sunflower fields on the road, mosques where you can only see their minarets, signboards that are read in a trice while passing by swiftly... These are the sceneries that will hug you going to a city that you don't know. When road or travel is said these frames that take a place in our memories by aligning on our minds like photographs on albums pass us through the small wormhole and our desire to be on the roads comes to life.

The meaning of travel or journey 'from country to country, going to or returning from a place in a country, trip, voyage.' If you ask me, travelling is a spiritual experience that you go with enthusiasm by leaving the burdens of your existence aside, throwing the key to the deepest end of your luggage after you lock your matter. This experience of course cannot happen by alienating from nature and humans. This is the most important difference that spares the travel from the holiday. A journey that you don't move away from yourself but you intend to get closer may add new burdens on your present ones but isn't it worth it?

When it is said going to a town, getting to know it, the first things that come to my mind are; being a child of a father who was a government employee, foreign lands, trains that were used by government employees most. These travels taught me that going to a town from another town cannot be degraded to a mathematical expression like reaching from A point to B point. I understand better with time, on those travels we had been to, I had witnessed how many stations, stories, and people. The travels I went to by smelling the same smell that Cansever mentioned in his verses 'In those times stations used to smell Malatya, used to smell Nazilli' reached out as my life's route- from Ankara to Kars, from Kars to Adana, from Adana to Eskişehir. In a sense, it was a route from the most modern for that era to the most deprived, from the coldest to the hottest, from a comfortable family home to again a cold but warmed-up city by art.

Like Tanpınar's Five Cities, I do have Five Cities too, which influenced me in my encounters with these cities. When I think likewise, I understand where we start getting to know a city.

Ankara

Çocukluğumun Ankara'sı sadece binalarıyla değil bir adım ötenizdeki insanı görmenizi imkânsız hale getiren sisiyle de gri bir şehirdi. O zamanlar yağan karın başkentte de hayatımızı durdurduğu zamanlardı. Bu şehre dair hatırladığım bir diğer şey de bitmek bilmeyen kırkikindi yağmurlarıydı. Gençlik Park'ı memurların en büyük lüksüydü, biz çocuklar içinse Lunapark Park ve Hayvanat Bahçesi.

Ankara

My childhood's Ankara, not just with its buildings but also with its fog that blocked your vision including your next step was a grey city. It was the time snow used to stop our life in the capital city too. The other thing I remember about this town was the nonstop convectional rain. Youth Park was the biggest luxury for government employees, for us children it was the amusement park and the zoo.



Kars

Sonra uzun çok uzun bir yolculuk sonrası üstü toprakla örtülü evlerde, kazları ile yaşayan ayaz kavruğu garip ama iyi insanlar tanıdım serhat şehrimizde. Lojmanın sıkışmışlığından kurtulabildiğimiz nadir sıcak günlerde kendimizi içine attığımız çayırlar ve o güzel doğanın içinde cılız ama sağlıklı inekler ve onları korumakla görevli koyun gibi tüylü, aslan kadar kocaman kafalı çoban köpekleri hâlâ gözümün önünde. Şehre geldiğini duyduğunda annemin yüzünü güldüren ama bir koşu gittiği bakkaldan eve getirinceye kadar donan meyve ve sebzelerin kursağımızda bıraktığı heves. Unutamadığım bir an; kahvehanenin içinde küçücük ben, kömür sobasının sıcağıyla mayışmışım, ellerinde sonradan adının divan bağlaması olduğunu öğreneceğim amcalar, ki onlara aşık denildiğini babamdan öğrendiğimde bu kocaman adamların kime âşık olduğunu merak ettiğimi hatırlıyorum. O kahvehane Aşık Çobanoğlu'nun mekânıydı ve babamı kırmayarak söylediği Kiziroğlu hâlâ kulaklarımda. Kalesi, Ani Harabeleri, Harakani Hazretleri ve kesme taşlardan oluşan ve beni o yaşlarda bile kendine hayran bırakan mimarisiyle Kars.

Kars

After a long, very long journey, I met strange but good people, dried up from frost, living with geese in the houses covered with soil, in our border city. In the rare hot days that we could escape from the congestion of the public housings, the meadows we threw ourselves down and thin but healthy cows in that beautiful nature, and the shepherd dogs that were hairy like sheep with enormous heads like lions were in charge of guarding them, are still under my eyes. When she heard that they came to the city it used to put a smile on my mother's face. The wind that was taken from our sails because of the fruits and vegetables that froze until she brought them home from the grocery store she ran down... A moment I cannot forget; tiny me in a coffee house, I got drowsy with heat of the coal-burning stove, some men a stringed divan music instrument on their hands, that I learned its name later, when I heard the men were called amorous from my father, I remember I had wondered with whom these old men fell in love. That coffee house was Amorous Çobanoğlu's place and the Kiziroğlu that he sang without offending my father is still in my ears. Its fortress, Ani Ruins, Harakani Highness, and its architecture, which impressed even me at that age, was formed with cut stones, Kars.

Adana

Kırk saate yakın bir yolculuğun ardından otobüsten inişimde aldığım ilk nefes nemli ve kebap kokuluydu, kulağıma çarpan da Tatlıses'in bol acılı sesiydi ki o dönem bu şehre özel bir türküsü bile vardı *Adana Köprü Başı*. Dedemler sıvasız kiremit duvarlı ve damlı evlerin, biriketten örülmüş duvarların oluşturduğu bir semtteydi. Çok yakınımızdan nehir gibi bir su akardı, o sıcakta deniz ve havuz bulamayan çocukların en büyük eğlencesiydi Çukurova'nın pamuk tarlalarına can suyu olan bu kanal. Adana Büyüksaati, Taşköprüsü, Ramazanoğlu Konağı ve bol küfürlü havasıyla çocuk zihnimde bu dünyadan ama başka bir âlemin adıydı.

Adana

After almost forty hours of travel, the first breath I took when I got off the bus was moist and smelled like Kebab, the voice was Tatlıses's bitter voice; he already had a folk song dedicated to that city at that time; Adana Köprübaşı. My grandfather was living in a neighbourhood that was formed by houses with unplastered tile walls and roofs, walls that were put up with briquet. Water flowed like a river very close to us, this channel that is the lifeblood of the cotton fields of Çukurova was the biggest fun of children who could not find a sea and a pool in that heat. Adana with its Büyüksaat, Taşköprü, Ramazanoğlu Mansion and its air filled with a lot of swear words was a name from this world but from a different universe in my childhood mind.

Eskişehir

Porsuk Nehri kıyıları bana Konservatuvar yıllarımı hatırlatır. Yazın dahi akşamları serin, geceleri soğuk, adı eski, nüfusu ise şehrin küçüklüğüne rağmen iki üniversite vesilesiyle yeniydi. Odunpazarı ilk keşfettiğim yerdi, eski balık pazarının yanında minicik atölyelerinde dünyanın en özel taşıyla en mütevazı sanatını icra eden Lüle Taşı ustaları. Haşhaşlı ekmek, şıra, çibörek. Otostop ile gittiğimiz ilçeleri, uzun yürüyüşlerimiz ve Yunus Emre Hazretleri'nin Anadolu'daki bilmem kaçıncı kabri. Eskişehir'in merkezi Köprübaşı'dır, orada sadece bir saat bekleyen bile tanıdıklarının yarısıyla karşılaşır ve ayaküstü sohbetle akşamı edebilir, bu aylaklık zamanını nihayete erdirmek için akşam ve yatsı vakitlerinde en iyi tercih Kurşunlu Medresesi'dir.

Eskişehir

Porsuk River's side reminds me of my conservatory years. It was chilly even on summer evenings, cold in the nights, its name was old, its population was new because of two universities while the city itself was small. Odunpazarı was the first place I discovered, near the old fish bazaar in their tiny ateliers meerschaum masters with the most special stone in the world by creating the world's most humble art. Bread with poppy seeds, fermented grape juice, chebureki... The districts we went hitchhiking, our long walks, one of the many tombs of Yunus Emre in Anatolia... Eskişehir's center is Köprübaşı. The one who waits just an hour there encounters half of the people he knows and can stay till evening with chitchats, to end this lazy time the best choice around evening and night time is Kurşunlu Madrasah.



İstanbul

Gözümü korkuttuğu için gelmeyi ertelediğim ama sonunda dönüp dolaşıp benim de geldiğim şimdilik son durağım yedi tepeli şehir. Napolyon'un dünyanın başkenti dediği, kutlu müjdenin gerçekleştiği bu şehir tek başına ciltler dolusu kitapların konusu.

Ne demiştim Tanpınar'ın beş şehri gibi benim de beş şehrim var.

İstanbul

I had postponed coming because it was intimidating but, in the end, I came to my last stop for now, to the city with seven hills. The one about Napoleon mentioned as the world's capital, the city in which blessed news happened is the subject of many books.

What did I say; like Tanpınar I have five cities too.



Bana sorarsanız yolculuk; varlığınızın yüklerini bir süreliğine kenara bırakarak, maddenizin kapısını kilitledikten sonra anahtarını da bavulunuzun en derinine atıp coşkuyla çıktığınız ruhsal bir deneyimin adıdır.

If you ask me, travelling is a spiritual experience that you go with enthusiasm by leaving the burdens of your existence aside, throwing the key to the deepest end of your luggage after you lock your matter.

SANATLA BESLENEN VAMPİRLERİN ÖYKÜSÜ:

SADECE AŞIKLAR HAYATTA KALIR

THE STORY OF VAMPIRES FEED WITH ART: ONLY LOVERS LEFT ALIVE

ALİ OTURAKLI

KİM YÖNETTİ?

Hiçbir şeyin orijinal olmadığını savunan, ilham alınan her yerden çalmayı meşru gören, eski veya yeni filmlerden, müzikten, kitaplardan, resimlerden, fotoğraflardan, şiirlerden, rüyalardan, rastgele sohbetlerden, mimariden, köprülerden, tabelalardan, ağaçlardan, bulutlardan, sulak havzalardan, ışık ve gölgelerden beslenen müzisyen-senarist- yönetmen Jim Jarmusch... Sadece ruha seslenen şeyleri malzeme alarak işinin veya hırsızlığının özgün olacağını ve özgünlüğün paha biçilmez, orijinalliğin ise safsata olduğuna inanan Amerikalı yönetmen ilk olarak, Hollywood anlatısını yıkan, bağımsız sinemanın dönüm noktalarından olan *Cennetten de Garip* (1984) filmiyle tanındı. Jarmusch, filmlerinde kullandığı uzun araba yolculukları, sigara, kahve, güneş gözlüğü, günlük hayatın çekiciliği, karakterlerinin yürüyüşleri, üç kişi arasında gerçekleşen bağlantılar gibi özgün öğeleriyle sinemadaki safsataları bertaraf etti. Kurduğu karakterler üzerine ördüğü senaryolarıyla ve müzik, kitap, mimari gibi besin kaynaklarıyla sinematografisini oluşturan Jarmusch, Amerikan Bağımsız Sineması'nın önemli temsilcilerinden biri oldu.

WHO DIRECTED IT?

Musician-screenwriter-director Jim Jarmusch who defends that nothing is original, legitimizes stealing from wherever inspired, from old or new films, music, books, pictures, photographs, poems, dreams, random conversations, architecture, bridges, signs, trees, clouds, wetlands, light and shadows. ... Believing that taking only the material that speaks to the soul, his work or theft will be authentic and that authenticity is priceless and originality is nonsense, the American director first broke down the Hollywood narrative and became known with Stranger than Paradise that is one of the turning points of independent cinema (1984). Jarmusch eliminated the nonsense in the cinema with his original elements such as long car rides, cigarettes, coffee, sunglasses, the charm of daily life, the walks of his characters, and the connections between three people. Jarmusch, who created his cinematography with the scripts he created on the characters and food sources such as music, books and architecture, became one of the important representatives of the American Independent Cinema.

NE YÖNETTİ?

Yüzlerce yıldır sürdürdükleri hayatlarını değerli kılmaya çalışan ve bu süre zarfında birbirine aşık kalmayı başaran iki vampirin anlatıldığı filmin; Albert Einstein'ın “kuantum dolanıklık teorisi” üzerine kurulduğunu söyleyebiliriz. “Uzay ve zamandan bağımsız değerlendirildiğinde, dolaşık iki nesneden birine yapılan etkinin, aralarındaki mesafe ne olursa olsun, diğeri tarafından eş zamanlı olarak hissedilebilmesi” diyebileceğimiz bu teori, Adam ve Eve karakterlerinin hikâyesini açıklıyor. Aralarındaki mesafe ne olursa olsun, doğaları gereği zamandan bağımsız gibi görünen bu iki vampirden herhangi birine yapılan etki, diğer aşık tarafından eş zamanlı olarak hissedebiliyor.

WHAT DID HE DIRECT?

The film, which is about two vampires who have been trying to make their lives valuable which they have been living for hundreds of years and in the meantime that they manage to stay in love with each other, is based upon the theory of Albert Einstein’s Quantum Entanglement Theory. This theory explains the story of the characters of Adam and Eve, which we can say, "When evaluated independently of space and time, the effect on one of the two entangled objects can be felt simultaneously by the other, regardless of the distance between them." Regardless of the distance between them, the impact on either of these two vampires, which, by their nature, seem timeless, can be synchronously felt by the other lover.



NASIL YÖNETTİ?

Permanent Vacation (1980) veya *Dead Man* (1995) filmlerindeki gibi karakter odaklı çalışan Jarmusch'un bu filmi için; kalıpları en iyi kıran film olmaktan çok, kalıpların kırıldığı filmlerin en iyisi diyebiliriz. Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye'ye aday olan ve "en iyi müzik" ödülünü kazanan, Sitges Film Festivali'nden de "Özel Jüri Ödülü" ile dönen 123 dakikalık yapımın kadrosunda Tom Hiddleston, Tilda Swinton, Mia Wasikowska, John Hurt, Anton Yelchin gibi isimler yer alıyor.

Yönetmenin yaptığı açıklamaya göre, gösterime girdiği güne kadar finansal sıkıntılar yaşayan yapımın, Alman "NRW Filmstiftung" şirketinin 7 milyon dolarlık bütçe bağışlaması sonucu seyirciyle buluşması ise filmin oluşum sürecinde bir başka ilginç nokta olarak görülüyor.





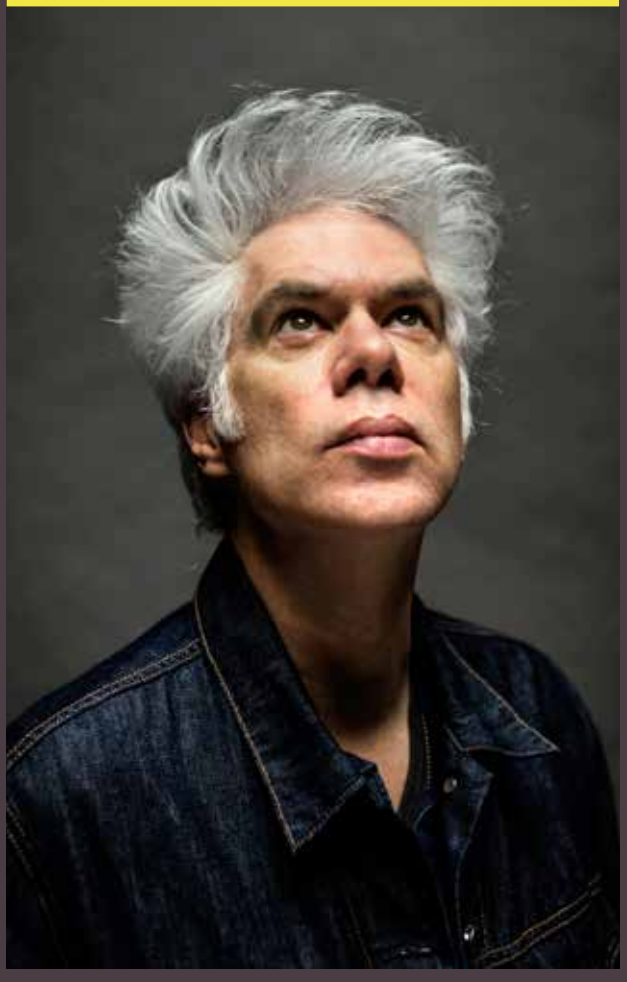
HOW DID HE DIRECT IT?

For this film of Jarmusch, who works character-oriented as in Permanent Vacation (1980) or *Dead Man* (1995) films; rather than being the best film that breaks the film patterns, we can say that it is the best film in which the pattern is broken. Nominated for the Palme d'or at the Cannes Film Festival and won 'the best music award', returned with ''jury's special award' from Sıtges Film Festival, in the 123-minute production; names such as Tom Hiddleston, Tilda Swinton, Mia Wasikowska, John Hurt, Anton Yelchin are included.

According to the director's statement, the production, which had financial difficulties until the day it was released, and the meeting with the audience was as a result of the donation of 7 million dollars by the German company "NRW Filmstiftung" is seen as another interesting point in the formation process of the film.

NEDEN YÖNETTİ?

Abel Ferrara'nın 1995 yapımı *The Addiction* filmini anımsatan *Sadece Aşıklar Hayatta Kalır*'da esas olarak, kendilerini bilerek aşklarını yok etmeyen iki vampir anlatılıyor. "Deneyimlerimden ötürü bir tarafım iyimser değil, çünkü dünyada insanların birbirine nasıl davrandığını ve değerli olan şeylerin ne kadar ender saygı gördüğünü görüyorum. Oldukça hayal kırıklığına uğruyorum." diyen yönetmen, iyimser olmayan havasıyla kurduğu bu filmin atmosferinde, ender saygı duyulan şeyleri ve hayal kırıklıklarını Eve ve Adam karakterleriyle sorguluyor. Vampirlerini, boyun ısırtıp insan öldürerek beslemek yerine laboratuvardan kan satın aldıran Jarmusch, kimseyi öldürmeden alt kültürde kalmayı tercih edip bilinenden farklı yöntemlerle bir nevi kan satın alıyor.



WHY DID HE DIRECT IT?

Reminding Abel Ferrara's 1995 dated *The Addiction* film, in *Only Lovers Left Alive* two vampires are represented who knowingly don't destroy their love. The director says; "One part of me is not optimistic because of my experience, because I see how people in the world treat each other and how things that are worthwhile are rarely respected. I am quite disappointed," questions the things rarely respected, his disappointments with the characters Eve and Adam in the atmosphere of this film, which he founded with his non-optimistic atmosphere. Instead of feeding his vampires by biting necks and killing people making them buy bloods, Jarmusch without killing anyone prefers to stay in the subculture and in some way buys blood.

NE ZAMAN YÖNETTİ?

2012 yılının ocak ayında Adam rolü için başta Alman-İrlandalı oyuncu Michael Fassbender ile anlaşmaya varılan ancak daha sonra bu rolün Tom Hiddleston'a verildiği filmin çekimleri 2012 yılının haziran ayında başlamış ve yedi hafta sürmüş. Adam (Adem) ve Apple (elma) marka telefon kullanan Eve'nin (Havva'nın) aşkını anlatan *Sadece Aşıklar Hayatta Kalır*, 25 Mayıs 2013 tarihinde Cannes'da görücüye çıkmış, 25 Aralık 2013'te Almanya'da, 21 Şubat 2014'te Birleşik Krallık'ta, 2013 Eylül'de ise Filmekimi ile ülkemizde seyirciyle buluşmuştu.

WHEN DID HE DIRECT IT?

Filming of the film, which was agreed with German-Irish actor Michael Fassbender for the role of Adam in January 2012, but this role was given to Tom Hiddleston later, began in June 2012 and took seven weeks. Describing the love of Adam and Eve using an Apple branded phone, *Only Lovers Left Alive* was seen in Cannes on 25 May 2013, in Germany on 25 December 2013, in the United Kingdom on 21 February 2014, and in September 2013 it met with the audience in our country with Filmekimi.



NEREDE YÖNETTİ?

Küçükken yazar olmak isteyen Jim Jarmusch, Columbia Üniversitesinde Amerikan literatürü eğitimi görürken mezun olmasına yarım yıl kala Fransız edebiyatı okumak için Paris'e gider. Fransa'da, dünyanın farklı yerlerinden gelen filmleri izlediği Cinémathèque adlı o meşhur sinemadan çıkamaz. Ardından New York'a dönen ve Del-Byzanteens isimli müzik grubuna katılan Jarmusch en sonunda New York Üniversitesi sinema bölümü öğrenimine başlar.

Dünya Edebiyatı, farklı ülkelere ait sanat eserleri, müzik gibi hayatında önemli yer tutan öğeleri filmine taşıyan yönetmen, filmini de tıpkı yaşamı gibi dünyanın farklı yerlerinde çekmiş. Avrupa'da Almanya'nın Hamburg ve Köln kentlerinde yapılan çekimler ayrıca ABD'nin Detroit eyaleti Michigan bölgesinde ve Fas'ın Tanca şehrinde gerçekleştirilmiş.

Eve:
O yeleği 4 asırdır giyiyorsun.

Marlowe:
Bu bana 1586 yılında verildi. En sevdiğim giysilerimdendir.

Eve:
Ağzındaki baklayı çıkarmayacak mısın yani hiç? Ufacık bir ipucu da mı veremezsin? Çok heyecanlı bir kaosa sebep olur.

Marlowe:
Şu an için dünyanın dönmesine yetecek kadar kaos var zaten.

Eve:
You've been wearing that vest for 4 centuries.

Marlowe:
This was given to me in 1586. It is my favorite clothing.

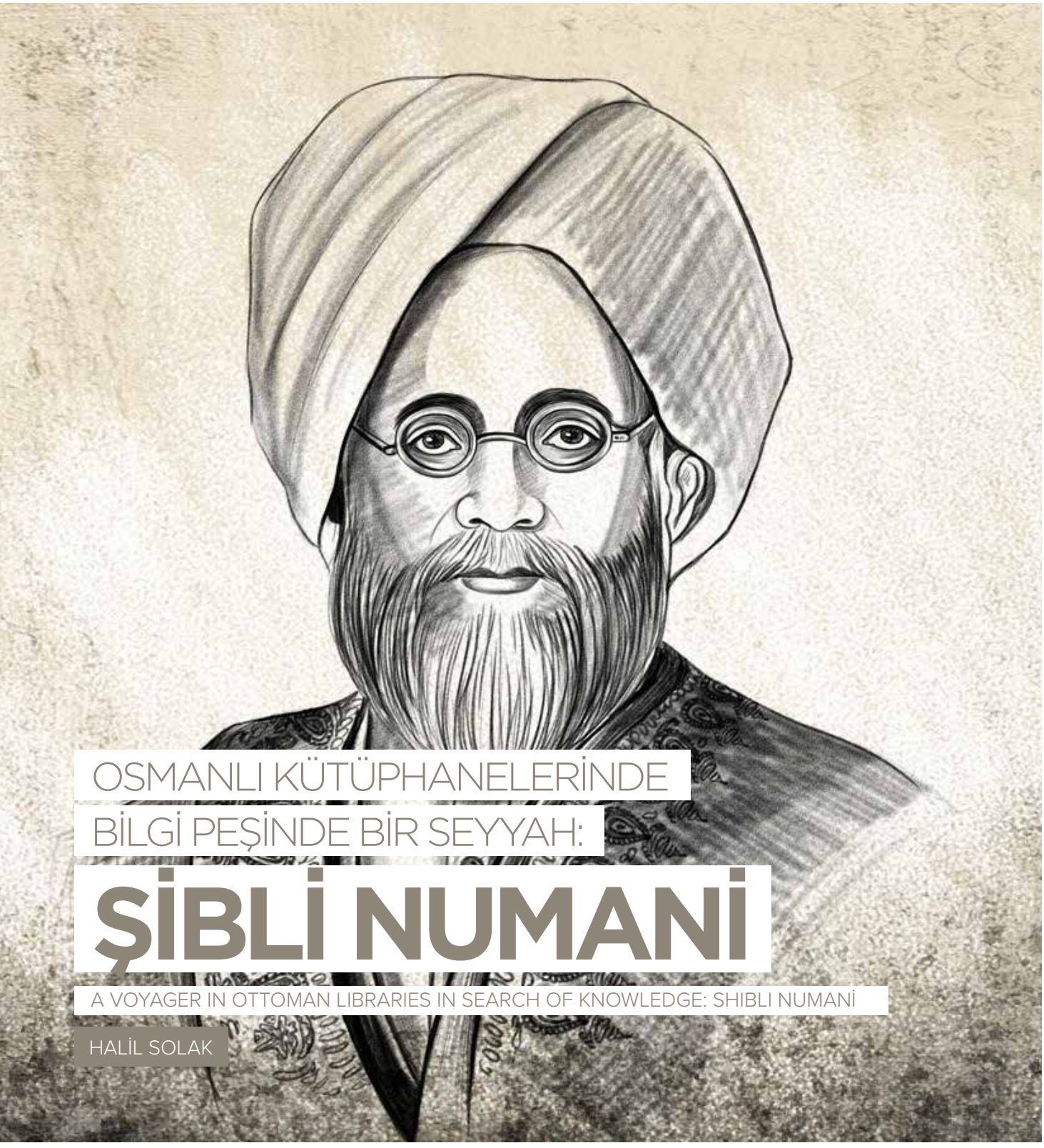
Eve:
So you never get the beans out of your mouth? Can't you just give a little tip? It causes a very exciting chaos.

Marlowe:
There is enough chaos for the world to turn around for now.

WHERE DID HE DIRECT IT?

Jim Jarmusch, who wanted to be a writer when he was young, goes to Paris to study French literature half a year before he graduates while studying American literature at Columbia University. He cannot leave that famous cinema in France called Cinémathèque, where he watches films from different parts of the world. Jarmusch, who then returned to New York and joined the band Del-Byzanteens, finally started his studies in the cinema department of New York University.

The director, who brought important elements of his life such as World Literature, works of art from different countries, and music, to his film, shot his film in different parts of the world just like his life. In Europe, the shootings took place in Hamburg and Cologne, Germany, and also took place in Michigan, the US state of Detroit, and in Tangier, Morocco.



OSMANLI KÜTÜPHANELERİNDE BİLGİ PEŞİNDE BİR SEYYAH: ŞİBLİ NUMANİ

A VOYAGER IN OTTOMAN LIBRARIES IN SEARCH OF KNOWLEDGE: SHIBLI NUMANİ

HALİL SOLAK

Hindistanlı büyük dil âlimi ve İslam tarihçisi Şibli Numani 1892 yılı baharında altı aylık bir seyahate çıkar. Seyahat durakları bellidir: İstanbul, Beyrut, Kudüs ve Mısır. İlk durağı olan İstanbul'dan babasına gönderdiği mektupta şunları yazar: "Bu seyahatin kalbimde bıraktığı intiba binlerce kitabı çalışmakla meydana gelemeyecekti. Bu seyahat sayesinde şunu öğrendim; bir kişi dünyanın büyük yerlerini gezinceye kadar, gerçek bir insan olamayacaktır. Bütün hayatını tek bir mekân içinde, küçük bir dört duvar arasında geçiren insanlara üzülüyorum."

Her ne kadar Şibli Numani burada "seyahat"i "kitab"a tercih ediyor gibi görünse de Türkçede yayınlanan seyahat notlarında *(Türkiye Mısır Suriye: Bir Seyahatname*, çev. Muharrem Varol, Timaş: 2021) kitap kültürüne ve kütüphanelere dair gözlemlerinin geniş bir yer tuttuğunu görüyoruz.

Kitapçıları Gezerken

Eğer Avrupa ve Asya medeniyetinin suretini tek bir varakta görmek isteyen biri varsa İstanbul'u görmelidir, diyen Şibli Numani'nin bu şehirde gördüklerinin başında Sahaflar Çarşısı geliyor: "Kitapçıları gezerken diğer taraftan son derece bü-

Shibli Numani, the grewat Indian language scientist and historian of Islam, set out a six months travel in the spring of 1892. Travel stops are clear: İstanbul, Beirut, Jerusalem, and Egypt. In the letter he sent from İstanbul, which is his first stop, to his father, he writes:"The impression that this trip left in my heart would not arise from studying thousands of books." Thanks to this trip, I have learned that; a person will not be a real human until he travels to the major places of the world. I feel sorry for people who have spent their whole life in one place, within four small walls."

Although Shibli Numani seems to prefer "travels" to "books" here, We see that his observations on book culture and libraries have an extensive place in his travel notes published in Turkish (Turkey, Egypt, Syria: An Itinerary, trans. Muharrem Varol, Timaş: 2021).

While Wandering the Bookstores

At the beginning of what he has seen in this city, Shibli Numani, who says if anyone wants to see the form of European and Asian civilization on a single leaf, he needs to see İstanbul, the Bibliopole Bazaar.

> ***Bu seyahatin kalbimde bıraktığı intiba binlerce kitabı çalışmakla meydana gelemeyecekti.***
>
> ***The impression that this trip left in my heart would not arise from studying thousands of books.***

1890'lar Tophane





yük bir çarşı görürsünüz. Mermer taştan bir zemin. Fazlasıyla güzel cam kabinler. Bütün kitaplar ciltlenmiş ve ciltler sıradan değil, aksine genelde yaldızlı ve altın yaldızlı. Dükkân sahibi sandalyede oturur ve önünde bir masa vardır. İki ya da üç genç çocuk işle meşgul vaziyette bir o yanda bir bu yandadır. Dükkâna ayak bastığınızda bir çocuk sandalye getirir, önünüze kor ve kitapların kataloğunu size verir. Fiyat listesi katalogda yazılıdır ve az ya da çok pazarlığa müsaade edilmez."

Nadir Koleksiyonlar

Şibli Numani'ye göre Türklerin entelektüel başarıları arasında övgüye en şayan olan husus kütüphanelerdir ve Topkapı Sarayı'ndaki kütüphane, İstanbul'daki kırk beş kütüphane içinde en eskisidir. Kütüphanelerde toplamda seksen beş bin kitap olduğunu söyleyen yazar bu sayıyı memleketi Hindistan ile karşılaştırdığında az bulsa da İstanbul'daki kitapları seçkinlik ve nadirlik açısından üstün tutar. Ayrıca Osmanlı başkenti, bütün İslam âleminde Arapça eserlerin en büyük merkezidir.

Ayasofya Camii, Bayezid, Yeni Camii, Süleymaniye, Murad Molla, Ragıp Paşa gibi İstanbul kütüphanelerini zikrettikten sonra

While you wander around the bookstores you see a grand bazaar on the other side. A floor made of marble stone. Extremely beautiful glass cabins. All books are binded and the volumes are not ordinary, but are usually gilded and gold gilded. The shopkeeper sits on a chair and has a table in front of him. Two or three young men are busy on the job, and they are here and there. When you set foot in the shop, a young man brings a chair, puts it in front of you and gives you the catalog of books. The price list is written on the catalog and negotiations are not allowed, more or less."

Rare Collections

According to Shibli Numani, among the intellectual achievements of the Turkish people, the thing that deserves the most praise is the libraries, and the library in Topkapı Palace is the oldest of the forty-five libraries in Istanbul. Writer who says that there are eighty-five thousand books in total in the libraries, even if he finds this number less when compared to his motherland India, he thinks the books in Istanbul superior in terms of exclusivity and rarity. In addition, the Ottoman capital is the largest center of Arabic works in the whole Islamic world.

> *Şibli Numani'ye göre Türklerin entelektüel başarıları arasında övgüye en şayan olan husus kütüphanelerdir.*
>
> *According to Shibli Numani, among the intellectual achievements of the Turkish people, the thing that deserves the most praise is the libraries.*

bunların eski paşalar ve sultanlar tarafından kurulduğunu, bütün ihtiyaçlarının vakıflar tarafından karşılandığını belirtikten sonra şu kanaate varır: "Türklerin ilmi cömertçe destekleme hususundaki sıralamasının bütün Müslüman milletlerin fevkinde olduğunu kabul etmek gerekir."

Bütün vakıfların idaresi devletle bağlantılı olduğu için kütüphanelerin de devletin gözetimi altında olduğunu, bundan dolayı da kitapların çok dikkatli korunduğunu söyleyen Şibli Numani'nin gözlem alanına kütüphaneciler de girer:

"Maaşları az da olsa çalışanlar son derece dürüst ve namusludur. Aşir Efendi Kütüphanesi'nin vakfı o kadar küçüktür ki kütüphaneci sıradan bir yemekten ve aylık iki rupiden fazlasını alamaz. Ancak kütüphaneci olarak tayin edilmiş olan şahıs o derece dürüst ve vazifeperverdir ki bunun fazlası mümkün değildir. Kütüphanenin duvarlarındaki asma üzüm büyümüştü. Bir gün ona dedim ki, 'Eğer bütün bu üzümleri satsaydın, makul bir gelirin olurdu.' Dedi ki, 'Vakfeden şahsın koyduğu şarta göre, bu üzümler sadece kütüphaneye kitap okumak için gelen insanlarındır, yani ben onlardan hiçbir şekilde yararlanamam.'"

Mosque, Süleymaniye, Murad Molla, Ragıp Pasha, they were founded by the old pashas and sultans, and all their needs were met by the foundations, then he comes to the following conclusion: "It must be admitted that the ranking of the Turkish people in supporting science generously is above all Muslim nations."

Librarians are also included in the observation area of Shibli Numani, who says that since the administration of all foundations is linked to the state, libraries are also under the supervision of the state, thus the books are protected delicately: "Employees, even if their salaries are low, are extremely honest and honest. The foundation of the Aşir Efendi Library is so small that the librarian cannot afford more than a regular meal and two rupees per month. However, the person who is appointed as librarian is so honest and high in sense of mission that more than that is not possible. The grapevines had grown on the walls of the library. One day I said to him, "If you sold all these grapes, you would have a reasonable income." He said; 'according to the condition of the founder of this library, these grapes are just for people who come to the library to read books, so I can never benefit from them.'





Türkler ve Klasik Eserler

İstanbul kütüphanelerindeki elyazmalarının çeşitliliği Şibli Numani'nin gözlerini kamaştırmakla kalmaz, onun bazı bilgilerini düzeltmesine de yardımcı olur. Örneğin Abbasi döneminde Yunan ve Mısır kitaplarından yapılan çevirilerin yeryüzünden silindiğini düşünürken bu ziyaret sonrasında bu fikrin yanlışlığını fark eder. Türklerin klasik eserlere özel bir ilgi gösterdiğini, bundan dolayı Avrupalıların gayretlerinden de istifade ettiğini söyledikten sonra şöyle devam eder:

"İbni Rüşd, Aristo'nun eserlerine oldukça faydalı ve kapsamlı şerhler yazmıştı. Bu özgün şerh kaybolmuştu. Ancak, onun tercümesi Latince olarak yapılmıştı ki hâlâ Avrupa kütüphanelerinde bulunmaktadır. Türk münevveri Esad Efendi, bu Latince şerhi Arapçaya çevirmiş ve baştan sona bazı eklemelerde bulunmuştur. Ragıp Paşa Kütüphanesi'nde bu tercümeyi gördüm. Bu çok büyük bir koleksiyondur ve Türklerin ilmi gayretlerinin bir numunesidir."

Şibli Numani bu kütüphanelere yabancı ülkelerden nadir ve mükemmel kitapların peşinde meşhur âlimlerin geldiğini söyler. Tıpkı kendisi gibi...

Turks and Classical Works

The diversity of manuscripts in İstanbul libraries not only dazzles Shibli Numani, but also helps him correct some of his knowledge. For example, while thinking that the translations made from Greek and Egyptian books were erased from the earth during the Abbasi period , after this visit he realizes that this idea is wrong. After saying that Turkish people show a special interest in classical works and for this reason they benefit from the efforts of the Europeans, he continues as:

"Ibn Rushd had written very useful and comprehensive explanations on Aristotle's works. This original explanation had been lost. However, it was translated to Latin, which is still in European libraries. Turkish intellectual Esad Efendi translated these Latin explanations into Arabic and made some additions from beginning to end. I saw this translation in the Ragıp Pasha Library. This is a fantastic collection and an example of the scientific efforts of the Turkish people. "

Shibli Numani says that famous scientists come to these libraries in search of rare and perfect books from foreign countries. Just like himself...

> ***İstanbul kütüphanelerindeki elyazmalarının çeşitliliği Şibli Numani'nin gözlerini kamaştırmakla kalmaz, onun bazı bilgilerini düzeltmesine de yardımcı olur.***
>
> ***The diversity of manuscripts in İstanbul libraries not only dazzles Shibli Numani, but also helps him correct some of his knowledge.***

Creative Simplicity



English Home'un 2021 İlkbahar-Yaz Creative Simplicity koleksiyonu, sade ve yaratıcı formlarla karşınıza çıkıyor. Gün ışığına kontrast oluşturan gölgelerin motiflerinden esinlenen ve sadelikten ilham alarak oluşturulan koleksiyon, yaşam alanlarınıza ilkbahar enerjisini getirecek modern parçalardan oluşuyor.

Yaz güneşinin aydınlığında parlayan ve onun sıcaklığına karşı ferah bir his verecek tarzda tasarlananan ürünler; sade ve doğal renkli siluet çiçek motiflerini barındırıyor. Koleksiyonda hayatımızda hep var olan fakat gözle göremediğimiz mikro organizmalardan esinlenilmiş çiçek motifleri; Afrika zambağı, alium, karahindiba tohumu, lavanta, ortanca, yabani hardal ve mabet ağacı yaprakları English Home'un floral dünyasını sezona uygun yeni bir ruhla destekliyor. Zarif taç yaprak formunda tasarlanan desen ve objeler de bu etkiyi güçlendiriyor.

Mavi ve lila tonlarındaki doğal renkler ve sezon rengi olarak öne çıkan kivi yeşili özgün bir floral etkinin kapılarını aralıyor. Dikkat çeken motifler, tıpkı gölgelerin anlık değişmesi gibi akışkan formlar içeriyor. Koleksiyonun organik formları desen ve objelere ilham olurken aynı zamanda çocuk koleksiyonlarına da kaynak oluyor.

English Home, yatak odasından banyoya, mutfak ürünlerinden dekorasyona yaşam alanlarınızı yenileyecek kaliteli, şık ve modaya uygun ürünlerle bu sezon da yepyeni bir dünyanın kapısını aralıyor.

@englishhometurkiye

www.englishhome.com

KAHRAMANMARAŞ

KUR'AN KURSU İÇİN GİTTİĞİM MAHALLEDE

IN THE NEIGHBOURHOOD I WENT FOR THE QUR'AN COURSE



ÖMER YALÇINOVA

İnsanın kendi memleketini anlatması çok zordur. Çünkü anlatmak için, mesafe almak, dışarıdan bakmak gerekir. Memleketse, içinde olduğumuz bir mekân değildir sadece. Ayrıca o içimizdedir, düşüncelerimizdedir, duygularımızda ve tepkilerimizdedir. Yazmak içinse, tasvir etmek, yargılamak, değerlendirmek, tanıtmak gerekir. İnsan kendini nasıl değerlendirir, tanıtır veya yargılar?

Kahramanmaraş denilince bu yüzden anlatacağım çok şey var. Onun içinden ben iki mekân seçerek başlamak istiyorum. Birisi Kurtuluş Mahallesi, diğeriyse Taş Köprü'dür.

Kurtuluş Mahallesi'ne ilk gittiğim günü unutamam. Bu gidiş, benim için ayrıca Kahramanmaraş'ı fark ediş anlamına da geliyordu. Onun öncesinde başka bir şehirde yaşamakla, Maraş'ta yaşamak arasında fark yoktu benim için. Kurtuluş Mahallesi'ne ilk tırmanışım, bir hafta kalacağım Kur'an Kursu içindi. Kurs tarihî bir konakta yapılıyordu. İki katlı, büyük bir yapıydı burası. Büyük ama maalesef bakımsız da bir bahçesi vardı. Taş duvarları, yapıyı çevreliyor ve tamamlıyordu. Kimliği, kişiliği olan bir yapıydı, Kur'an Kursu'nun gerçekleştirildiği yer. Büyük ihtimâl, mülk sahibi, hayırsever biriydi. Diyanet'in bu tür kursları için, onların kullanımına tahsis etmişti, normalde bir mirasyedinin eline geçtiğinde, hemen nakde çevrilecek, satılacak olan, bu mimarlık harikası evi.

Mimarlık harikası dediğime de bakmayın. Sade bir yapıydı burası. Piramit çatısı, kare yapısı, geniş bir avlusu vardı. Hayattı burası, daha doğrusu bir dönem burada yaşanmıştı. Hayatın canlılığıyla dolup taşıyordu, bu tahta merdivenler, taş oluklar, küçük havuz, eski yapı çeşmeler. Kaygılar, kavgalar vardı burada. Telaşlar, sevinçler, gelin gitmeler veya gelmeler. Bir babanın uzun uzun izleyişi belki de avludan bahçeyi. Bu izleyişin içinde maişet kaygısı veya düşünülüp durulan bir tarla kavgası, su kavgası.

It is difficult for one to describe their hometown. Because to describe it, you need to take a distance and look at it from outside. The hometown isn't only a space you are in. It is also in us, thoughts, feelings, and reactions. For writing about it you need to describe, judge, evaluate, and introduce it. How can a person evaluate themselves, introduce, or judge?

When it comes to Kahramanmaraş, I have a lot to say. I would like to start picking two places inside it. One of them is Kurtuluş Neighbourhood and the other one is the Old Stone Bridge.



I cannot forget the time I went to the Kurtuluş Neighbourhood for the first time. It also meant for me realising Kahramanmaraş as well. Before that, there was no difference between living in Maraş or another city for me. My first climb to Kurtuluş Neighbourhood was for the Qur'an Course where I was going to spend a week. The course was in a historical mansion. The structure was big and consisted of two storeys. It had a big but unfortunately neglected garden. Stone walls encircled and completed the building. The place where the Qur'an Course had a character. The landlord was probably a philanthropist. He had allocated this architectural marvel for such courses of Religious Affairs. It would normally be turned into cash and sold when an heir gets to be the owner.

I call it an architectural marvel but it was a simple structure. It had a pyramid roof, a square structure, and a large courtyard. It was life, more precisely, a period that was lived here. These wooden stairs, stone gutters, the small pool, old fountains were overflowing with the vitality of life. Worries, joys, brides coming and going. Maybe a father was watching the garden from the entrance. In this watching, there was a concern for livelihood or a field fight, a water fight. We can never know. Kids growing up, going to school, starting to work were in this look. Or a grandson jumping around



> ***Bir haftalık Kur'an Kursu günlerimde, bu uğultuyu, Maraş tabiriyle "cangama"yı dinledim. Hiç sesin eksik olmadığı bu sokakların serinliğini sevdim.***
>
> ***I listened to this buzzing, "cangama" with the Maraş dialect during my one-week Qur'an Course period. I liked the coolness of these streets where they always had sound.***

Bilinmez. Çocukların büyümesi, okulu, iş sahibi olması vardı belki de bu bakışta. Ya da bir erkek torunun şen şakrak sıçrayışları bahçenin toprak zemininde. Kız çocuklarının çiçek toplayışları da olabilir bahar günlerinde. Ne olursa olsun, Kurtuluş Mahallesi'ndeki ahşap, kerpiç ve taşın uyumundan yapılan tarihî konak ve evlerde, bu şekilde bir yaşanmışlık vardır. Ziyaretçileriyle konuşurlar bu yüzden bu yapılar. Onlar on, on beş katlı apartmanların ruhsuzluğundan veya anlamsızlığından uzaktırlar. Onlarda hayat izleri okunur. Soğuklukla değil, sıcaklıkla hem de. Bütün bir samimiyetiyle. Çünkü onların her karışında, bir veya birkaç yapı ustasının emeği vardır. Betonu döküp gitmemişlerdir yani. Briketleri sıralayıp, mülk sahibinin yüzünü bile görmeden, evin yolunu tutmamışlardır. Belki de ev sahibi, ustayla birlikte çalışmıştır. Hiç olmazsa, yanında durmuş, sabah kahvaltısını getirmiştir. Öğle yemeğini hazırlatmıştır. Bu ahşap, kerpiç ve taşın uyumundan oluşan konak ve evlerde, bu şekilde henüz yapımından başlayıp, yıkımına kadar devam eden insanî bir ilişkinin iz ve renkleri vardır.

Ben Kurtuluş Mahallesi'ni biraz da bu yüzden seviyorum. Daracık sokakları, insanın üzerine doğru gelen cumbalı evleri... Merhaba diyen ahşap kapıları... Taş döşeli yolları... Sürekli oyun oynayan

on the dirt floor of the garden with joy. Or a granddaughter picking flowers on a spring day. Regardless, there is such an experience in historical mansions and houses made from the harmony of wood, mud-brick, and stone in Kurtuluş Neighborhood. Because of that, these kinds of structures talk to their visitors. They are far, far away from the soullessness of the buildings with ten or fifteen storeys. They can read the traces of life on them. Not with cold, but with warmth. With all sincerity. Because in every inch of them, there is the labour of one or more builders. They didn't just pour concrete and leave. They did not set up the briquettes and set off for the house without even seeing the landlord's face. Maybe the landlord worked with them. At least stayed near them and brought breakfast. He got the lunch prepared for them. In these mansions and houses consisting of the harmony of wood, mud-brick, and stone, there are traces and colours of a human relationship that started from its construction and continued until its destruction.

That's why I like Kurtuluş Neighbourhood a little bit. Narrow streets, houses with bay windows towards people... Wooden entrance doors saying hi... Stone-paved roads... Children are constantly playing... Kurtuluş Neighbourhood had a buzzing that continued all day. It would stop after the evening prayer. I listened to this



çocuklarıyla... Kurtuluş Mahallesi'nde bir uğultudur, gün boyunca sürer. Akşam namazından sonra ise dinerdi. Bir haftalık Kur'an Kursu günlerimde, bu uğultuyu, Maraş tabiriyle "cangama"yı dinledim. Hiç sesin eksik olmadığı bu sokakların serinliğini sevdim. Canım her sıkıldığında veya moralim bozulduğunda bu uğultuyu dinlemek için Kurtuluş Mahallesi'ne gittim. Oradan Divanlı'ya ve Kümbet'e kadar uzandım. Buralar, Maraşlıların "Eski Maraş" dedikleri yerlerdir. Şimdilerde, bu gezintiye Yörük Selim, Kayabaşı, Çocuk Bahçesi, Gazi Paşa mahallelerini de dahil ediyorum. Eski Maraş'ın sınırlarını bu şekilde genişletmeye çalışıyorum.

Fark ettiyseniz, sürekli sokaklardan söz ettim. Çünkü ben bir şehrin en çok da ara sokaklarını seviyorum. Oralarda gezmeliyim. Sokağın seslerini dinlemeliyim. Hayatın bu ara sokaklarda olduğunu düşünüyorum. Bu ara sokaklarda sadece, Sezai Karakoç'un ifadesiyle "Ara sıra turist olasım gelir doğduğum yerde". Bu, şu manaya da geliyor: Bu ara sokaklarda kendimden çıkıyor, uzaklaşıyorum. O sıkıldığım, bunaldığım kendimi, bu ara sokaklarda unutuyorum. Mardin, Diyarbakır, Hatay gezilerimde de, aynı şekilde hareket etmiştim.

Kurtuluş Mahallesi, aşağıda Kapalı Çarşı, Ulu Camii, Demirciler Çarşısı ve Katip Han'la başlar. Divanlı'ya doğru tırmanmaya başladığınızda, sesler yavaş yavaş kesilir. Eski Maraş'ın çarşısı, esnafı, dükkânı, alışverişi yani bütün hareketi bu Kapalı Çarşı ve çevresindeymiş. Halen de öyledir. Koca koca AVM'ler bu hareketliliği azaltmadı, inşallah ilerde de azaltmaz. Kapalı Çarşı, ayrı bir yazının konusu olacak kadar ayrıntılı ve büyüktür. Bir de Kasaplar Çarşısı vardır. Eskisi kadar burada kasap dükkânı kalmamıştır tabi. Ama kalan birkaç fırınlı kasap hâlen lezzetin, muhabbetin, insanî

buzzing, "cangama" with Maraş the dialect during my one-week Qur'an Course period. I liked the coolness of these streets where they always had sound. Whenever I got bored or upset, I went to the Kurtuluş Neighbourhood to listen to this buzzing. From there to Divanlı and Kümbet. These places are called "Old Maraş" by the locals. Nowadays, I add Yörük Selim, Kayabaşı, Çocuk Bahçesi, Gazi Paşa neighbourhoods in this route. I try to enlarge the boundaries of Old Maraş in this way.

I don't know if you realised but I kept mentioning the streets. Because I like the side streets of a city the most. I must wander around them. I must listen to these streets. I think life in these side streets. In these side streets only, in the words of Sezai Karakoç, "I would love to be a tourist from time to time where I was born." It means: In these streets, I get out of myself, get away from myself. I forget myself that I was bored in these streets. I acted the same way during my Mardin, Diyarbakır, Hatay trips.

Kurtuluş Neighbourhood starts below with the Grand Bazaar, Grand Mosque, Demirciler Bazaar, and Katip Inn. When you start climbing towards the Divanlı, the voices gradually stop. Old Maraş's bazaar, shopkeepers, shops, shopping, that is, the whole movement was in and around this Grand Bazaar. It still is. Huge malls haven't decreased this movement and hopefully, they can't in the future. The Grand Bazaar is detailed and big enough to be a topic for another article. There is also a Butchers' Bazaar. There aren't butchers here as much as there used to be, of course. But a remaining couple of butchers with hearths are the places of taste, conversation, human conditions. In the upper part of the Butchers' Bazaar, there are "mırtıkçılar" (pigeon lovers, breeders, and enthusiasts). A small stool is placed there for you to sit and watch these pigeons.



hâllerin mahallerinden biridir. Kasap Çarşısı'nın üst kısmındaysa, "mırtıkçılar" yani güvercin severler, üreticiler ve meraklıları vardır. Bu güvercinleri oturup izlemeniz için, küçük bir tabure konulmuştur oraya. Tellerin ardındaki güvercinleri izlemenin ne anlamı olabilir? Çok. Sözle anlatılamayacak çok anlamı vardır bunun. Tabureye oturup, dizleriniz ve sırtınız ağrıyana kadar o güvercinleri izlemeyi deneyin. Seslerini dinleyin onların, renklerine ve davranışlarına dikkat edin. Sizi sizden alıp götürecektir. Maraş'ta kendimi kaybettiğim yerlerden biri de bu güvercinlerin olduğu Kasaplar Çarşısı'dır.

Eskidenmiş tabii Kurtuluş Mahallesi'nin ihtişamı, hareketliliği ve canlılığı. Şimdilerde bu mahallenin artık bakımsızlıktan dökülen, yıkılan konakları gibi, mahallenin canlılık ve ihtişamı da yamalıdır. Eskiden Maraş'ın fakirleriyle birlikte zenginleri de kalırmış Kurtuluş Mahallesi'nde. Müslüman mahallesiymiş burası. Yani o dönemlerde insanlar ev yapacakları mahalleyi maddi durumlarına göre değil, inançlarına göre seçerlermiş. Bu yüzden camisi, minaresi, ezan sesi hiç eksik olmaz buranın. Günümüzdeyse, yani modern zamanlarda zenginler kendilerini, bir siteye hapsedip, fakir fukaradan uzak durmaya çalışıyorlar. Günümüzde Kurtuluş Mahallesi daha çok düşük gelirlilerin oturduğu bir muhittir. Yine de canlılığından bir şey kaybetmemiştir. Yine hareketlidir. Fakat mahalle maalesef farklı renklerini kaybetmiş, pas grisi, kahverengisi ve siyahıyla dolmuştur. Bu üzücü bir şey. Bu çok üzücü...

Henüz çeşmelerinden söz edemeden Kurtuluş Mahallesi'nin, yazının sonuna geldik. Ve maalesef henüz Taş Köprü'yü anlatmaya da başlamadık. Onu da başka bir yazıya ayıralım. Bu yazı, benim için Maraş denilince, aklıma gelen ilk mahalleye dair olsun. Zaten üst başlığımız da "kendimi kaybettiğim şehirler" değil miydi?





What's the point of watching pigeons behind the wires? A lot. It has too many meanings that cannot be explained in words. Try sitting on a stool and watching those pigeons until your knees and back hurt. Listen to them, pay attention to their colours and behaviours. They will take you away. One of the places where I lost myself in Maraş is the Butchers' Bazaar, where these pigeons are. Of course, the magnificence, dynamism, and liveliness of the Kurtuluş Neighbourhood remained in the past. Nowadays, the liveliness and splendour of the neighbourhood must be patched, like the mansions of this neighbourhood that are now destroyed and fallen out of neglect. In the past, the rich and the poor of Maraş used to stay in Kurtuluş Neighbourhood. This is a Muslim neighbourhood. In other words, at that time, people chose the neighbourhood to build a house based on their beliefs, not their financial status. For this reason, the mosque, minaret, and the sound of adhan will never be missing here. Nowadays, in modern times, the rich are trying to stay away from the poor people by confining themselves to a housing estate. Today, Kurtuluş Neighbourhood is mostly a district where low-income people live. It is still lively. Still dynamic. Unfortunately, the neighbourhood has lost its different colours and is filled with rust grey, brown, and black. This is a sad thing. Very sad... We have come to the end of the article before we can talk about the fountains of Kurtuluş Neighbourhood. And unfortunately, we haven't started to talk about the Stone Bridge yet. Let's devote it to another article. Let this article be about the neighbourhood that comes to my mind when Maraş is mentioned. Wasn't our headline "the cities I lose myself in" anyway?

MAHMUD DERVİŞ'İN BIRAKTIĞI YERDEN...

MARCEL KHALİFE

WHERE MAHMOUD DARWISH LEFT OFF...

ZEYNEP KANTARCI



1

Başlangıçta müzik vardı. Anneyle her hafta gidilen kilisede çalan ilahilerin müziği, Kur'an-i Kerim ayetlerinin, camiden sesi günde beş defa yayılan ezanın müziği, balıkçıların arasında gerçekleşen alelade konuşmaların, kapı önlerinden gürültüyle geçen köylülerin, çingenelerin, Beyrut'un Amşit köyündeki mütevazı gündelik düzenin ve pek tabii denizin, yerin, göğün, evrenin müziği... Marcel Khalife, tıpkı müzik tarihine adını henüz hayattayken yazdırabilmiş pek çok müzisyen gibi, kendisine bahşedilen bir duyunun ve yeteneğin; duyma yetisinin henüz oldukça küçük bir yaşta farkına varmış. Her ne kadar sanatçı biyografilerinde -sanki bir başlangıcı ve sonu varmış gibi- "müzik hayatı" gibi terimler kullanılsa da sanatçının sanatını icra ettiği yaşantı, dünya algısından ve şahsi yaşam tecrübesinden elbette bağımsız olamaz.

In the beginning there was music. The music of the hymns played in the church went with the mother every week, the verses of the Qur'an, the music of the prayer that was heard from the mosque five times a day, the ordinary conversations among the fishermen, the noisy villagers, gypsies passing by the doors, the humble daily order in the village of Beirut, Amchit and of course the music of the sea, the earth, the sky, the universe... Marcel Khalife, like many musicians who made his name in the history of music while still alive, realised at a very young age the ability to hear a sense and talent bestowed on him. Even though terms such as "musical life" are used in artist biographies – as if it has a beginning and an end – the life in which the artist performs his art, of course, cannot be independent of his perception of the world and his personal life experience.

2

Mütemadiyen dinleyen, alımlayan ve biriktiren zihin, kendini bedende dışa vurur: Marcel Khalife duyduğu tüm bu seslerden öyle etkilenir ki dokunduğu her obje bir enstrümana, birer ses "üretme" aracına dönüşür. Masalara, sandalyelere, tabaklara ve hatta tencerelere vurarak kendi müziğini oluşturmaya çalışan çocuk, çıkardığı seslerle ailesine rahatsızlık vererek kendini en nihayetinde fark ettirir. Hâlihazırda çalışan, duramayan ellerini yönlendirmek amacıyla bir enstrüman alınır küçük Marcel Khalife'ye. Bir ud. Bu enstrümanı çalmayı öğrenebilmesi için onu köyün bir yerlisi ve emekli bir asker olan, müzikten ise az çok anlayan Hanna Karam'a yollarlar. İlk müzik hocası, üç ay geçtikten sonra ailesini arayıp: "Öğretebileceğim başka bir şey kalmadı, onu bir konservatuara gönderin." diyecektir.

Continuously listening, receiving and accumulating, the mind expresses itself in the body: Marcel Khalife was so impressed by all these sounds he heard that every object he touched turned into an instrument, a means of "producing" a sound. Trying to create his own music by hitting tables, chairs, plates, and even pots, the child finally made himself noticed by disturbing his family with the sounds he made. An instrument was bought for the little Marcel Khalife in order to direct his already working, unable to stop hands. An oud. So that he could learn to play this instrument, they sent him to Hanna Karam, a native of the village and a retired soldier, with a more or less understanding of music. The first music teacher called his family after three months and said: "I have nothing more left to teach him, send him to a conservatory."

3

Annesini genç bir yaşta, bulaşıcı bir hastalığa yakalanması sonucunda kaybeden Marchel Khalife, bu ani ölüm ile bir çocuğun dünyasını oluşturan esas kişiyi ve müzik macerasının henüz başındayken en büyük destekçisini kaybeder aynı zamanda. Sanatçının yokluğa, kimsesize, düşküne olan duyarlılığının tohumunu kim bilir, belki de çocukluğunda yaşadığı bu büyük yitim atmıştır. Bir yanı yarım, yoksun kalmış bir çocuk olarak devam ettiği yaşamına müziğin ve şiirin girmesi anne hasretini ifade etmek için isabetli bir vasıtadır. Sözleri Mahmud Derviş'in on altı yaşındayken hapishanede bir sigara paketi üzerine karaladığı Anneme adlı şiirinden oluşan "I Long For My Mother's Bread" parçasını gerçekten de hiç kimse Marcel Khalife'den daha içli söyleyememiştir.

Marcel Khalife, who lost his mother at a young age as a result of contracting an infectious disease, also lost the main person who created his world and biggest supporter at the very beginning of his musical adventure with this sudden death. Who knows, maybe this great loss that he experienced in his childhood sowed the seed of the artist's sensitivity to the absence, the lonely, the destitute. The inclusion of music and poetry in his life, which he continued as a half-deprived child, is an appropriate means to express his longing for his mother. Indeed, no one could sing the song "I Long for My Mother's Bread," whose lyrics are the poem, *To My Mother,* of which Mahmoud Darwish scribbled on a cigarette pack in prison at the age of sixteen, more heartily than Marcel Khalife.

4

Arap dünyasını, Lübnan'da yaşanan krizleri ve İsrail'in Filistin'e sistemli olarak uyguladığı soykırımı kendine dert belleyen Marcel Khalife, bir entelektüel olarak da toplumdaki görevini ömrü boyunca etkin bir şekilde yerine getirmiştir. Üniversitede dersler veren sanatçı, kendini toplumdan soyutlamaz; fildişi kulelerine çıkmaz. Filistin'in milli şairi olarak bilinen Mahmud Derviş, bu manada Marcel Khalife'nin iç dünyasında oldukça büyük bir yer kaplayan bir aydın olmuştur. Topraklarını savunan Arap halklarını konu alan şiirler yazması, ona henüz yirmi iki yaşındayken "Direniş Şairi" unvanını kazandıran bir adamdır Derviş. Khalife, Şair Mahmud Derviş'in nüfuzlu kelimelerini kendi özgün tınılarıyla harmanlayarak yüzyılın en etkileyici seslerinden birini yakalar. Zulüm karşısında her zaman dimdik duran bu iki yürekli adamın davaları birleşince ortaya *Passport, Promises of the Storm* gibi güçlü, kendinden emin şarkılar ortaya çıkar.

Having worried about the Arab world, the crises in Lebanon and the genocide that Israel systematically imposed on Palestine, Marcel Khalife has actively fulfilled his duty in society as an intellectual throughout his life. The artist, who gave lectures at the university, didn't isolate himself from society and didn't go up to the ivory towers. Mahmud Dervish, known as the national poet of Palestine, was an intellectual who occupied a significant place in Marcel Khalife's inner world in this sense. Darwish was a man whose writing of poems about Arab peoples defending their land earned him the title of "Poet of Resistance" when he was only twenty-two years old. Khalife captures one of the most impressive voices of the century by blending the influential words of the poet Mahmoud Darwish with his own unique sounds. When the fights of these two brave men, who always stood firm in the face of persecution, combined, powerful, confident songs such as *Passport and Promises of the Storm* emerged.

5

"Dünyadaki tüm insanların kalpleri / benim milletimdir / O yüzden kurtarın beni bu pasaporttan." (Pasaport, Mahmud Derviş). Bugün dünyanın her yerinden çok sayıda insanın aşina olduğu bu seslerin amacına çoktan ulaştığı rahatlıkla söylenebilir. Bunda hem şarkı sözlerinin mahiyeti hem de Khalife'nin ürettiği müziğin niteliği elbette büyük bir etkendir. Ortak, *üstün* bir derdi ve ideali paylaşan bu şarkılara ud enstrümanında ve Orta Doğu'nun melodilerinde bulunan mistik, ağır hava baskındır. Ancak Khalife, bu kederli havayı batının daha masalsı, hafif bir rüzgâr gibi esen enstrümanlarını da ekleyerek müziğini sofistike kılmayı başarır.

"All the hearts of the / people are my identity / So take away my passport!" (Passport, Mahmoud Darwish). It can be easily said that these voices, which are familiar to many people from all over the world today, have already achieved their purpose. Of course, both the nature of the lyrics and the quality of the music produced by Khalife are major factors in this. These songs, which share a common, *superior* concern and ideal, are dominated by the mystical, heavy atmosphere found in the oud instrument and the melodies of the Middle East. However, Khalife manages to make his music sophisticated by adding this sorrowful atmosphere to the western instruments that blow like a gentle breeze.





6

Sanatçı, doğu ile batı müziğini sentezler; yanık ud sesine burjuvanın timsalleri olarak anılagelmiş keman ve piyanoyu da ekleyerek yeni bir soluk, işitsel bir şölen yaratır. Doğduğu kasabanın kimliği, Beyrut'un kozmopolit yapısı tarzına da tesir etmiştir. Arap ve batı müziğinin bütün imkânlarını kullanmakta tereddüt etmez; modernden antik müziğe değin çeşitli usuller kullanarak deneysel bir zeminde dolaşır. Katı, kuralcı ve geleneksel olmak yerine dışarıya, farklıya, alışılmadık olana her zaman açık kapı bırakıyor olmasıdır onu "Marcel Khalife" kılan. Farkına varılan ve takip edilen kimliğini, öncü kişiliğini, bir efsane hâline gelmiş ismini de bu cesareti sonucunda alır.

The artist synthesizes eastern and western music, adding violin and piano, which are known as bourgeois examples, to the touching oud sound, creating a new breath and aural feast. The identity of the town where he was born and Beirut's cosmopolitan structure have also influenced his style. He doesn't hesitate to use all the possibilities of Arab and western music, and travels on an experimental ground using various methods from modern to ancient music. The fact that he always leaves the door open to the outside, the different, the unfamiliar, instead of being strict, prescriptive and traditional, makes him "Marcel Khalife." As a result of this courage, his noticed and followed identity, his pioneering personality, and his legend appears.

7

Arap halkının benimsediği bir isim demiştik onun için. Evet, halklar tarafından benimseniyor, son derece de yaygın bir biçimde dinleniyordu, fakat gizlice. Adaletsiz siyasetin, pervasız gücün, yaptırımı kişiye göre farklılık gösteren yasaların karşısında ve mağdurların yanında yer alması Marcel Khalife'yi iktidar sahipleri için tehlikeli bir isim kılmaya yetiyordu. 2005 yılında *Serçe* şarkısı Tunus'ta, *I am Joseph, My Father* şarkısının hakaret içerdiği gerekçesiyle kendi ülkesinde senelerce yargılanmasının üzerine birçok parçası Arap ülkelerinde yasaklandı. Devlet adamlarının, diktatör rejim başındakilerin hiçbir zaman sevmediği biri oldu Marcel Khalife. Bu, onun için ise yalnızca bir gurur kaynağıydı.

We said for him that the Arabic people embraced him. Yes, it was embraced by the peoples, he was listened to extensively, but secretly. The fact that unjust politics, reckless power, and unconformable laws whose sanctions differ according to the individual was enough to make Marcel Khalife a dangerous name for the power holders. In 2005, his song *Sparrow* was banned in Tunisia. After years of trial for his song *I am Joseph, My Father* in his own country for insulting, many of his songs were banned in Arab countries. Marcel Khalife has never been liked by statesmen, those in charge of the dictatorial regime. This was just a source of pride for him.

8

Başlıca Filistin Müzik Ödülü, UNESCO'nun Barış Sanatçısı unvanı, Lübnan'ın Kudüs Madalyası olmak üzere pek çok ödüle layık görüldü. İçinde kaynayan, varlığını direten sesi önce ailesini rahatsız etmiş ve böylelikle kendine bir enstrüman aldırabilmiş olan Marcel Khalife, tüm hayatını aynı sebat ve çağlayan bir iç-melodi ile, hakikatin, barışın, hürriyetin gücendirdiği kişileri huzursuz ederek geçirdi. Yıllar içerisinde ismi direnişin sembolü, şarkıları halkların şarkıları oldu; bağımsızlığın, gerçeği haykırmanın, tereddüt etmeksizin "Zulüm bizdense ben bizden değilim." diyebilmenin, ırklardan, şehirlerden ve ülkelerden geçmiş bir adalet arayışının şarkıları...

He was deemed worthy of many awards, including the Palestin Award for Music, the title of UNESCO Artist for Peace, and the Jerusalem Medal of Lebanon. Marcel Khalife, whose voice boiling in him, insisting on his existence, first disturbed his family and thus was able to buy an instrument for himself, spent his whole life with the same persistence and a cascading inner melody, disturbing those who were offended by truth, peace, and freedom. Over the years, his name has become the symbol of resistance and his songs have become the songs of the peoples; independence, shouting the truth, without hesitation saying, "If the cruelty is from us, I am not from us," a search for justice that has passed through races, cities, and countries...



BARIŞ DEMİREL: İYİ MÜZİK, TASNİFLENEMEZ

BARIŞ DEMİREL: GOOD MUSIC CANNOT BE SORTED

SÖYLEŞİ: GİZEM ERTÜRK

Son dönemin en başarılı trompet sanatçılarından Barış Demirel ile ilk solo albümü Mutluluklar'ı, çok farklı müzik türleriyle iç içe bulunmanın eksilerini ve artılarını, caz müziğin nerede başladığını ve gelecek planlarını konuştuk.

We discussed his first solo album Mutluluklar with Barış Demirel, one of the most successful trumpet artists of the last period, the cons and pros of being intertwined with many different musical genres, where jazz music started, and his plans.

İlk tanıştığın enstrüman Trompet miydi, yoksa öncesinde başka tanışıklar var mı?

9 yaşımda gitara başladım. Kendimi bildim bileli hep meraklı, atılgan -ama biraz düşüncesiz- ve hareketli biriydim. Liseden beri pek çok amatör grupta gitar, bas çaldım ya da şarkı söyledim. Bir grubumda hep trompet olsun isterdim fakat çalan arkadaşım olmadığı gibi çalanı da davet etsem gelmezdi zaten. Ben çalayım dedim. Üniversite zamanlarındayken, 2009'da ilk trompetimi aldım. O günlerden beridir bir uzvum gibi oldu. Belki de hayatımda yaptığım en iyi seçim olabilir. Çalarken gerçekten mutlu oluyorum.

Klasik bir enstrümanı modern müzik türleriyle birleştirme, dönüştürme fikri nasıl doğdu?

Aslında ne cazcı ne de klasikçiyim. Caz illaki fazlasıyla ilham aldığım bir tür. Tür de diyemeyeceğim; sürekli genişleyen bir evren gibi sınırları olmayan bir şey. Bu coğrafyadaki, onun çevresindeki seslerden ve hiphop müziğinden elektronikaya kadar pek çok türden etkilendim. Ailem ve birlikte çalıştığım müzisyenlerden çok şey öğrendim. Türlerden bağımsız bir dolu şey dinliyorum çocukluğumdan beri, tabii ki bu yaptığım, hayalini kurduğum müziklerime, albümlere yansıdı. İşte trompet burada farkını gösterebiliyor bence. Önde olan, kendini öne çıkaran ve müziğin içinde bükülebilir bir enstrüman. Bu bakış açısıyla ve elbette enstrüman üzerinde geçirdiğin vakitle de birleşirse, şarkı yazıyor, besteler yapıyorsan bir yerde belirgin şekilde müzikte kendini fark ettiriyor

Çok farklı müzik türlerini iç içe geçiriyorsun. Peki bu bir arayış mı? Ya da günümüz algoritmaları, trendleri de ister istemez müziğine şekil veriyor mu?

Trendlere sık olmasa da arada göz atıyorum. Özellikle etkisi altında kalmak istemediğim için. Mesela geçen yaz dönercide denk geldiğim, radyoda çalan bir şarkı -ne olduğunu hatırlamıyorum bile- bana *Sal Beni* parçamın bir yerinde kullanmak

Was the trumpet the first instrument you met or were there others before?

I started guitar when I was 9. For as long as I can remember, I've been curious, aggressive, but a little impulsive, and mobile. I've played guitar, bass, or sung in many amateur bands since high school. I always wanted a band with a trumpet, but I didn't have any friends who played it, and even if I did, they wouldn't join. I thought I'd play it. When I was at university, I got my first trumpet in 2009. It's been like a limb ever since. Maybe it's the best choice I've ever made. I'm really happy when I play it.

How was the idea of combining and transforming a classical instrument with modern music genres born?

I'm neither a jazz player nor a classicalist. Jazz is a genre I'm inspired by. I can't call it genre, it is something without boundaries, as an ever-expanding universe. I've been fascinated by many genres in this geography, from the sounds around it and hip-hop music to electronics. I learned a lot from my family and the musicians I worked with. I have listened to a lot of things – independent from genres since I was a kid, of course, that's reflected in the music and albums I've dreamed of. I think that's where the trumpet can tell the difference. It's an instrument that stands out and can bend in the music. If it's combined with that perspective and, of course, the time you spend on the instrument, if you're writing songs, composing, it makes itself noticeable.

You intertwine so many different musical genres. Is this a quest? Or do today's algorithms and trends inevitably shape your music?

I look at trends sometimes, though not often. Especially since I don't want to be influenced. For example, a song I came across at a döner restaurant last summer – I don't even remember what it was, which played on the radio, gave me a new idea

> ***Trompet çalmak, hayatımda yaptığım en iyi tercih...***
>
> ***Playing the trumpet is the best choice I've ever made in my life...***





üzere yeni bir fikir verdi. Hemen telefonumun ses kaydedicisini açıp bulduğum melodiyi mırıldandım. Albümün içinde gördüğünüz, hissettiğiniz tarzlara ve tavırlara bakınca aslında o türlerde müzik yapan, işinde çok yetenekli insanlarla farklı projelerde çalışmanın da etkisi var. Öyle ya da böyle bazen öğrenmeye ne kadar kapalı olsam da süreç içinde pek çok yeni şey katmış olabiliyorum kendime. Arayış ise hep var...

Kadebostany solisti Guillaume ile nasıl tanıştınız? Birlikte müzik yapma sürecinizle ilgili neler söylersin?

Bir diğer projem, grubum *Barıştık Mı* ile Ankara'da konser verdiğimiz mekâna Guillaume da geliyor. Kendisi bir etkinlik için Türkiye'deymiş o sıra. Konserden haberi yok. Denk gelince çok beğeniyor; sosyal medyada videomuzu paylaşıyor. Teşekkür etmem ile başlayan muhabbet ben albüm sürecindeyken kendisine rework (remix'ten hâllice ama yapan kişinin kendinden müziğe daha çok ve yeni şeyler katması) yapar mı diye sordum. Parçaları çok beğendi, gönderdiğim iki şarkıya da kendi versiyonunu yaptı. Bu süreç ile birlikte muhabbetimiz çoğaldı. Önümüzde bu sene için yeni planlar var. Ortak bir şarkıya başladık bile!

Senin için en vazgeçilmezi hangisi, yani bıkmadan usanmadan dinlediğin, asla eskimeyen bir caz albümü hangisi?

Bıkmadan usanmadan dinlediğim bir albüm ne yazık ki caz türünde yok. Hangi çok dinlediğim albümü söylesem yine de sorunun cevabını karşılayamıyor. Mesela *Radiohead- The Bends* gerçekten bıkmadan usanmadan çocukluğumdan beri dinlediğim bir albüm ama caz değil işte...

Türkiye'de caz müzisyenlerinin birbirleriyle iletişimi nasıl? Eski ve yeni kuşağı da karşılaştıracak olursak nasıl bakıyorlar genç müzisyenlerin müziği dönüştürme hallerine?

Bunu hiç bilmiyorum. Kişiden kişiye değişebilir. Kimisi yılların tecrübesiyle efsane olup yeni bakış açılarına karşı muhafazakâr bir

to use somewhere in my song *Sal Beni*. I turned on my phone's voice recorder and hummed the melody I found. When you look at the styles and attitudes you see and feel in the album, it actually has the effect of working on different projects with people who make music in those genres and who are very talented in their work. One way or another, as close as I am to learning, I can add a lot of new things to myself in the process. The search is always there...

How did you meet Guillaume, the lead singer of Kadebostany? What can you tell us about your process of making music together?

Guillaume came to the venue where I performed in Ankara with my band *Barıştık Mı* which is another project of mine. He was in Turkey for a project at that point. He had no idea about the concert. He enjoyed it a lot and shared our video on social media. During our conversation which started when I thanked him, I asked him if he could perform rework (a little different from the remix, the performer adds something from themselves) while I was working on my album. He loved the tracks, so he made his version of the two songs I sent. So, we started to talk more. We have new plans for this year. We've already started a song together!

What's most indispensable to you, a jazz album that you never get bored of?

Unfortunately, an album I listen to without getting bored doesn't exist in jazz. No matter what album I listen to a lot, it still doesn't answer the question. *Radiohead- The Bends*, for example, is an album I've listened to since I was a kid, but it's not jazz...

How do jazz musicians communicate with each other in Turkey? How do they look at the way young musicians are transforming music, compared to the old and new generation?

I don't know that at all. It can vary from person to person. Some may be legendary with years of experience and take a conservative stance against new per-

tutumda olabilir, normal bence. Yine aynı şekilde efsaneleşmiş bir isim olup geniş bakış açısına sahip, meraklı, hâlâ birlikte öğrenmeye açık olan biri de olabilir. Ben dediğim gibi caz sahnesinde, festivallerinde müziğimi yapsam da o müziğin icracısı sınıfına koyamam kendimi, o nedenle de tanıdığım, muhabbetimin olduğu az "caz müzisyeni" var diyebilirim. Akbank Caz Festivali 30. yılı nedeniyle 3 plaklık bir albüm yaptı. 30 sanatçı var. Grubum "Barıştık mı" ile de o albüme bir parçamızla katılmıştık. Edinmenizi tavsiye ederim, gerçekten fikir edinmek için iyi bir proje.

Bir günlüğüne tarihten bir caz sanatçısının yerine geçme fırsatın olsaydı hangisi olmayı seçerdin ve neden?

Miles Davis tabii ki. 50'lerin sonunda ya da 70'lerin tam başında en parlak dönemlerinden birinde, bir konser günü çok havalı ve çok eğlenceli olurdu.

Uluslararası birçok caz festivalinde de sahne aldın. Buralarda seni en çok etkileyen, öğreten ya da aklında kalan ne oldu?

İnsanlar dinliyor. Oradalar, kafaları başka yerde ya da muhabbete değil. Çaldığın müziğe karşı çok istekli ve ilgili olduklarını hissediyorsun. Konuşma uğultusu yok. Organizasyonlar da tıkır tıkır işliyor.

Müzik hayatında kendine hedefler koyuyor musun? Bir gün mutlaka şunu yapacağım ya da şurada sahne alacağım gibi bir hayalin var mı?

Tabii ki. Hedeflerim hep oldu ama bunun için neye ihtiyacım olduğunu, ne yapmam gerektiğini de galiba zamanla daha iyi öğrenmeye başlıyorum. Yıllardır hedeflerimi gerçekleştiriyorum aslında, o sürecin içindeyim, elimden geleni yapmaya gayret ediyorum. bütün cümlelerim bir noktada "hayırlısı olsun"a varıyor.

Bu otobanın en sonu bir denize varacak mı?

Umarım. Vardığında farkında olmayı çok isterim. Güzel sorularınız ve yer ayırdığınız için ayrıca teşekkür ederim.

spectives which is normal. Some may also be legendary musicians, curious with a wide perspective, still open to learning. As I said, even though I make my music on the jazz stage, at festivals, I can't put myself in the performance class, so I can say that there are few "jazz musicians" that I know and have conversations with. Akbank Jazz Festival has made a 3-record album for its 30th year. There are 30 artists. We joined that album with a track with my band, "Barıştık mı." I recommend you to get it, it's a good project to really get an idea.

If you had the chance to replace a jazz artist from history for a day, which one would you choose to be and why?

Of course, Miles Davis. On one of his heydays in the late '50s or early '70s, a concert day would have been cool and fun.

You've performed at many international jazz festivals. What impressed you, taught you, or what stuck in your mind there?

People listen. They're there, their heads are somewhere else. You feel they are very interested in the music you play. There's no buzzing. The organisations are working just fine.

Do you set goals for yourself in your music life? Do you have any dreams that one day I'm going to do this or perform there?

Naturally. I've always had goals, but I think I'm starting to learn better over time what I need and what I need to do about it. I've been fulfilling my goals for years, I'm actually in that process, I'm trying to do my best. All my sentences arrive at "hope the best" eventually.

Will the end of this highway reach the sea?

I hope so. I'd love to be there when it gets there. Thank you also for your lovely questions and space.

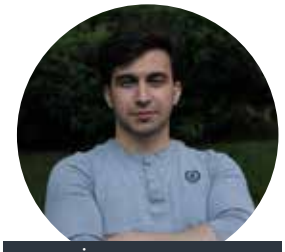
> ***Radiohead- The Bends gerçekten bıkmadan usanmadan çocukluğumdan beri dinlediğim bir albüm.***
>
> ***Radiohead- The Bends is an album I've been listening to since I was a kid without getting bored.***

BİR RÜYADAN SONRA:

TAKKECİ İBRAHİM AĞA CAMİİ

AFTER A DREAM: TAKKECİ İBRAHİM AĞA MOSQUE





FATİH SARIMEŞE

Topkapı surlarının dışında yer alan Takkeci İbrahim Ağa Camii adından da anlaşılacağı üzere Kapalı Çarşı'da takke satan İbrahim Ağa tarafından yaptırılmıştır. Caminin inşası hakkında bilinen meşhur bir rivayet bulunmaktadır. Rivayete göre Takkeci İbrahim Ağa'nın gördüğü bir rüya üzerine bu cami inşa edilmiştir. Anlatımlara göre İbrahim Ağa dünya malında gözü olmayan bir kimse. Fakat ahiret zenginliği için mahallesinde bir cami yapma arzusu var. İbrahim Ağa'ya bir gece rüyasında birkaç kez seslenilir:

"Bağdat'a git, geçip İmâm-ı Azâm Kapısı'ndan gir. Köprünün tam karşısında hurma ağacına sarılmış bir asma var. O asmadan üç üzüm tanesi kopar ve ye; senin kısmetindir."

İbrahim Ağa birkaç kez aynı rüyayı görünce Bağdat'a gitmeye karar verir. Aylar süren yolculuktan sonra Bağdat'a ulaşır. Rüyada denilenleri yapar ve nihayet üzüm asmasını bulur. Önce asmanın sahibi aramaya koyulur. Bir dükkâna gider ve asmanın sahibini sorar. Oradakiler üzüm asmasının sahipsiz olduğunu söylerler. Bunun üzerine rüyada denilen gibi üç tane üzümü yer ve hemen bir sonraki kervan ile İstanbul'a dönmeyi düşünür. Kervana katılmak için yürürken yolda tanıştığı biriyle sohbete koyulur. Adama rüyasını anlatır ve şu cevabı alır:

"Bir rüya için bu külfet bu zahmete katlanılır mı? Örneğin, ben bir yıldır aynı rüyayı görüyorum. Rüyamda bana İstanbul'a git, Topkapı'da Arakiyeci İbrahim Ağa'nın evinin bodrumunda üç küp altın var, çıkar al diyorlar."

İbrahim Ağa o an kısmetinin ne olduğunu anlar ve hemen İstanbul'a dönmek için yola koyulur. Evine ulaştığında bodrumdan üç küp altını çıkaran İbrahim Ağa 1572 yılında camiyi yaptırmaya başlar. Sebebi bilinmeyen bir sebepten yapımı yaklaşık 20 yıl süren caminin inşaatı 1591-1592 yılında tamamlanır.

Takkeci İbrahim Aga Mosque, located outside the walls of Topkapı, was built by İbrahim Aga, who sold kufis, as we can understand from his name (Takkeci, Kufi seller in Turkish), in the Grand Bazaar. There is a famous rumour about the construction of the mosque. According to the stories, this mosque was built upon a dream of Takkeci İbrahim Aga. İbrahim Aga had no eyes on wealth. But he had a desire to build a mosque in his neighborhood for the wealth of the afterlife. İbrahim Aga was called out several times in one night's dream:

"Go to Baghdad, go through the Imam-i Azam Gate. There is a vine wrapped on a palm tree right across the bridge. Pick three grapes from that vine and eat them; they are your fortune."

After having the same dream several times, he decided to go to Baghdad. Months later, he arrived in Baghdad. He did what was said in the dream and finally found the grape vine. First, he searched for the owner of the vine. He went to a shop and asked for the owner. He was told that the grape vine was unclaimed. Thereupon, he ate three grapes as he was told in the dream and thought of returning to İstanbul immediately with the next caravan. While he was walking to join the caravan, he started a conversation with someone he met on the way. He told the man about his dream and got this answer:

"Should you take this trouble just for a dream? I've been dreaming the same dream for a year. I was told; 'go to İstanbul, there are three chests of gold in the basement of Arakiyeci İbrahim Aga's house in Topkapı, take them."

İbrahim Aga understood what his destiny was at that moment and set out to İstanbul immediately. When he reached his house, İbrahim Aga, took out three chests of gold from the basement, started to build the mosque in 1572. Its construction took about 20 years for an unknown reasona and it was completed in 1591-1592.

> ***İbrahim Ağa birkaç kez aynı rüyayı görünce Bağdat'a gitmeye karar verir. Aylar süren yolculuktan sonra Bağdat'a ulaşır.***
>
> ***When İbrahim Aga has seen the same dream several times, he decides to go to Baghdad. After traveling for months, he arrives in Baghdad.***

Plan açısından kareye yakın bir form sergileyen caminin üstü içten ahşap kubbe ile örtülüdür. Bir dönem U şeklinde bir son cemaat yeri olan caminin günümüzde düz çatılı son cemaat yeri bulunmaktadır. Son cemaat yerinde bulunan alt kat pencereleri üzerinde sırasıyla Fatiha, İhlas, Felak ve Nas Sureleri nakşedilmiştir.

Caminin içinde bulunan ve sivri kemerler tarafından taşınan ahşap mahfilin sütun başlıkları ve konsolunun alt kısımları kalem işi ile bezenmiştir.







The mosque, which displays a form close to a square in terms of plan, is covered with a wooden dome inside. The mosque, which was once a U-shaped final congregation place, now has a flat-roofed portico courtyard. The Surahs of Fatiha, Al ikhlās, Al-Falaq and Al-Nas were engraved in turn on the lower floor windows in the portico courtyard.

The column heads and lower parts of the console of the wooden gathering place inside the mosque, which is carried by pointed arches, are decorated with pencil work.



Caminin beden duvarlarının üst bölümünde barok ve rokoko üslubunu yansıtan çeşitli resim kalıntıları bulunmaktadır.

On the upper part of the body walls of the mosque, there are various remains of paintings reflecting the baroque and rococo style.





Caminin 5,5 metre çapına sahip olan ahşap kubbesinin göbeğinde sülüs hatla dairesel bir istif ile dört kere tekrarlanarak yazılmış İsra Suresi'nin 84. Ayetinin bir kısmı bulunmaktadır. Kubbenin içi ışınsal bir görünüm arz eden çıtalarla dolgulanmıştır.

Mihrap duvarında yer alan pencerelerin alınlıklarında son cemaat yeri pencerelerine benzer hat yazıları bulunmaktadır. Sağ baştan başlayarak sırasıyla "Besmele", "Lâilâhe illallah el melîkü'l-Hakku'l-mübîn", "Muhammed Resülullah sâdıku'l-va'dü'l-em'in", ve "Sallalahü alâ seyyidinâ Muhammedün ve âlihî ve sahbihî ecmâin" ifadeleri yer almaktadır.

Caminin beden duvarlarının üst bölümünde barok ve rokoko üslubunu yansıtan çeşitli resim kalıntıları bulunmaktadır.

Caminin içinde çok kıymetli 16. Yüzyıl İznik Çinileri ile süslenmiştir. Yer yer dökülmelerin görüldüğü çinilerin bir kısmı çalınmıştır. Yapılan araştırmalarda çalınan çinilerin bir kısmı Avrupa'ya kaçırıldığı tespit edilmiştir.

In the middle of the wooden dome of the mosque, which has a diameter of 5.5 meters, there is a part of the 84th verse of Al-Isra Surah written in a circular stack with a third calligraphy four times. The interior of the dome is filled with moldings that have a radial appearance.

On the pediments of the windows on the mihrab wall, there are calligraphy inscriptions similar to the portico courtyard windows. Starting from the right, statements such as "Basmala," "Lâilâhe illallah el melîkü'l-Hakku'l-mübîn," "Muhammed Rasulullah sâdıku'l-va'du'l-em'in," and "Sallallahu ala seyyidinâ Muhammedün and âlihî and Sahbihî ecmâin" are included.

On the upper part of the body walls of the mosque, there are various remains of paintings reflecting the baroque and rococo style.

Inside the mosque, it is decorated with very precious 16th century İznik tiles. Part of the tiles, where spills were observed, were stolen. As it is seen on the research that has been done, some of the stolen tiles were smuggled to Europe.

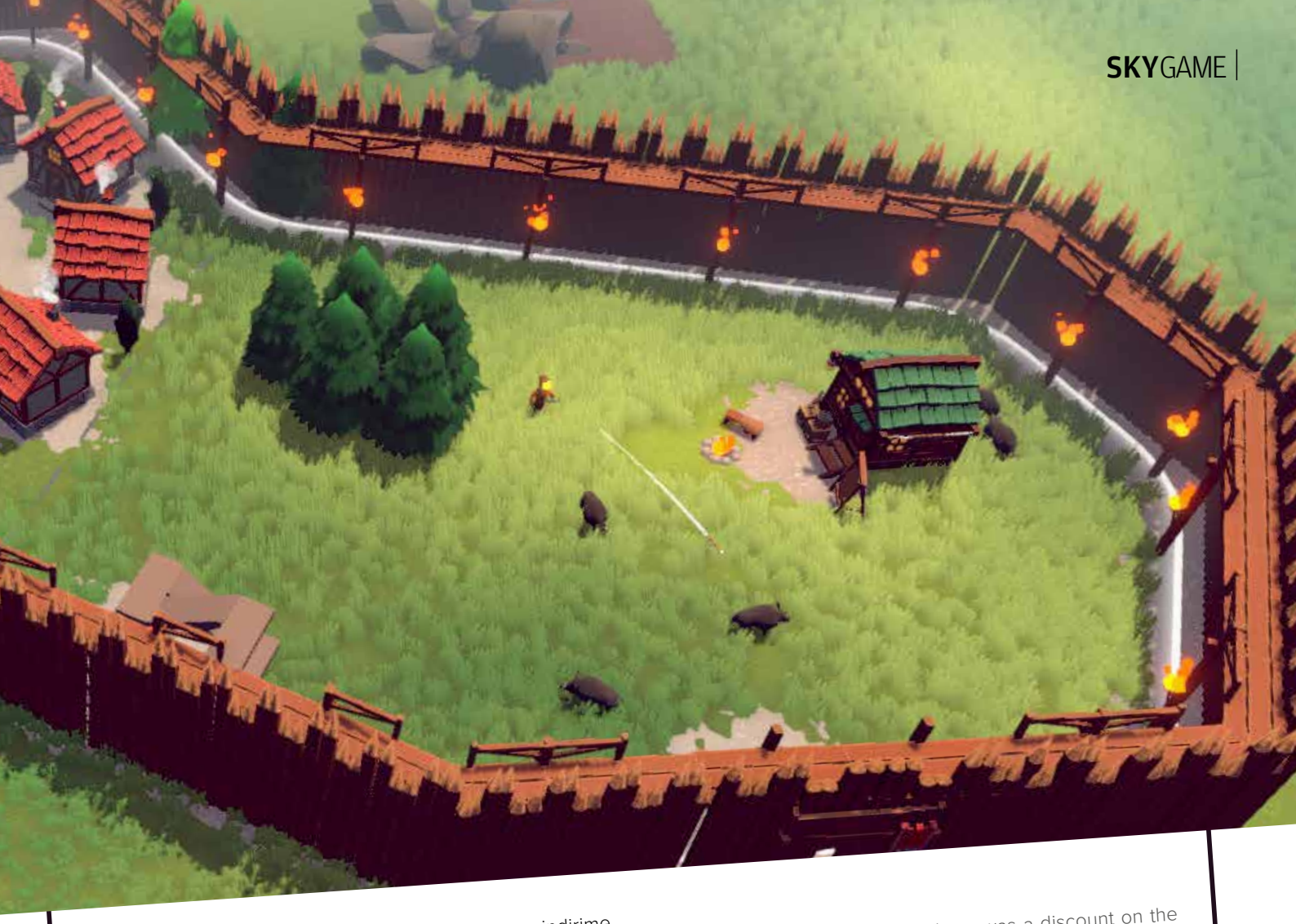


OYUNUN İKİ YÜZÜ: GECE VE GÜNDÜZ

BECASTLED

TWO FACES OF THE GAME: NIGHT AND DAY BECASTLED

BARBAROS ARDA



Geçtiğimiz ay Steam istek listemde olan bir oyunun indirime girdiği haberi geldi. Hangisi olduğunu merak edip gelen e-postayı açtım. Oyun, *Becastled*'dı ve Alpha çıkışını yapmıştı. Şehir kurma simülasyonları ve Orta Çağ teması özel ilgi alanım olduğu için oyun, zaten radarımdaydı. Üstelik *Becastled*, fantastik öğeler de içeriyordu. Yüzde 20 indirimle 20 lira gibi bir ücretlendirmesi olduğunu görünce gayet makûl deyip aldım.

Öncelikle bu oyun, henüz çıkmadan neden bu kadar ilgimi çekmişti kısaca ondan bahsedeyim. *Becastled*, benim hâlihazırda severek oynadığım birçok oyundan kıymetli bulduğum parçalar taşıyordu. Mesela, görsel olarak çok beğendim *For the King* oyunu ile aynı grafik dilini konuşuyordu. Şehir simülasyonu ile Orta Çağ temasını çok iyi harmanlandığını düşündüğüm *Foundation* oyunu ile aynı çizgide bir simülasyon deneyimi sunuyordu. Ve bunlara ek olarak oyun, aynı zamanda efsane *Stronghold* serisi gibi her daim düşman tehdidi barındırıyordu. Yani simülasyon aşamasını fevkalade başarsan bile birisi gelip senin şehrini yerle bir edebilirdi.

Geçtiğimiz ay, *Becastled*'ın tüm bu merak uyandırıcı özellikleriyle nihayet tanışma fırsatı elde ettim. Ve oyuna girdim.

Last month I got the news that there was a discount on the game which was on my wish list. I wondered which one it was and opened the email I received. It was *Becastled* and its alpha edition was released. The game was already on my radar, as city building simulations and the medieval theme were my special interests. Moreover, *Becastled* had fantastic elements. When I saw that there was a fee of 20 lira with a 20 percent discount, I thought it was quite reasonable and bought it.

First of all, let me briefly talk about why this game attracted my attention before it was released. *Becastled* had pieces that I found valuable from many of the games I have already played fondly. For example, it had the same graphic language with *For the King*, which I loved visually. It offered a simulation experience in line with the game *Foundation*, which I think blends the city simulation with the medieval theme very well. And in addition to these, the game also always had hostile threats like the legendary *Stronghold* series. In other words, even if you succeeded in the simulation phase marvelously, someone could come and destroy your city.

Last month, I finally got the opportunity to see all of *Becastled*'s intriguing features. And I started the game.

Oyuna girer girmez bir uyarı karşıma çıktı. Geliştirici notu... Oyunun geliştirilme aşamasında olduğundan ve hatalar olabileceğinden, anlayış beklediklerinden bahsediyordu. Açıkçası bu not biraz canımı sıktı. Beklentim yüksekti, ama bu notu görünce sanki birazdan hatalarla dolu bir oyunu oynamaya çalışacağım gibi hissettim. Bununla birlikte bu notları samimi bulmuyorum, çünkü nihayetinde bu oyunu ben, satın aldım. Evet, nottaki riski göze alarak satın aldım. Bunun bilincindeyim. Ama anlayış uman geliştirici free alpha süreci açar, testlerini yapar, hatalarını bulur. Neyse, lafı daha fazla dolandırmadan biz oyunun içeriğine dönelim...

Beklediğim gibi olmadı oyundan çok keyif aldım. Basta biraz zorlandım ama ardından fevkalade basit olan oyun mantığı ve mekaniklerine hızlıca adapte oldum. Simülasyon görsel olarak da beni oldukça tatmin etti. Nefis şehirler kurdum. Hatta bir süre oyundan kopamadım. Yaklaşık 8-10 defa baştan başladım ve her baştan başladığımda bir hatamı tecrübe etmiş şekilde oyuna geri döndüm. Üstelik bu tekrarlar da sıkmadı.

Oyunun simülasyon kısmı aslında birçok Orta Çağ şehir simülasyon oyunuyla benzer. Göle balıkçı kabini kur, ineği ahıra çek, odun kes, taş kır ve şehri büyüt. *Becastled*'ın farkı ise denge. Oyun daha başlangıç aşamasında olmasına rağmen müthiş bir denge var. Eğer çok ev yaparsan şehre yerleşmek için gelen insan sayısı artıyor. Doğal olarak onları doyurman gerekiyor. Bu sefer yiyecek kaynaklarına ulaşmak için topraklarını genişletiyorsun. Bu durum da seni saldırılara karşı zayıf kılıyor.

As soon as I entered the game, I was greeted by a warning. The developer's note... It mentioned that the game was in development and that there might be bugs, they expected understanding. Frankly, this note bothered me a little. My expectation was high, but when I saw this note I felt like I would soon try to play a game full of bugs. Besides, I do not find these notes sincere, because I bought this game. Yes, I bought it at the risk of the note. I knew that. But the developer hoping for understanding opens the free alpha process, makes tests, finds errors. Anyway, let's get back to the content of the game before belabouring...

It was not what I expected, I enjoyed the game very much. At first, I had some difficulty, but then I quickly adapted to the extremely simple game logic and mechanics. The simulation visually pleased me. I built great cities. In fact, I couldn't stop playing the game for a while. I started over about 8-10 times and every time I started over, I got back to the game, experiencing a mistake of mine. Moreover, I wasn't bored of these repetitions.

The simulation part of the game is actually similar to many Medieval city simulation games. Build a fishing cabin in the lake, pull the cow into the barn, cut wood, break stones, and grow the city. The difference of *Becastled* is the balance. Although the game is in its infancy, there is a great balance. If you build many houses, the number of people coming to settle in the city increases. Naturally, you need to feed them. This time you expand your lands to reach your food resources. This makes you vulnerable to attacks. This time, you train soldiers to fill this gap and it takes





Bu defa bu açığı kapatmak için asker eğitiyorsun ve o askeri doyurmak için yemek ve cebini doldurmak için altın gerekiyor. Böylece oyunda her daim denge çemberinin içinde gidip geliyorsun. Bu denge olayı basit gibi gözükse de çok önemli, örneğin *Foundation* ilk çıktığında, bu denge mekaniğini başaramamıştı. Bir yerden sonra sınırsız yiyeceğin ya da sınırsız mutsuzluğun olabiliyor bu da pozitif olarak oyununu inanılmaz kolaylaştırabiliyor veya negatif olarak seni oyun dışı bırakabiliyordu.

Gelelim oyunun savaş mantığına. *Becastled*'da, oyunun iki yüzü var. Bunlar, gece ve gündüz. Gündüz, simülasyon olduğu gibi işlerken, gece olduğunda tüm işçiler evlerine çekiliyor. Dışarıda sadece halkınızın savaşçıları kalıyor ve her gece bir portaldan şehre saldırı oluyor. Bu saldırılar gün geçtikçe zorlaşıyor. Asker çeşitliliği artıyor ve savunma bir yerden sonra taktik gerektiriyor. Yani bir bakıma Tower Defense sevenlerin de hoşuna gidecek bir savaş yapısı mevcut. Portaldan gelecek savaşçı türleri de bilinmediği için oyuncu her ihtimale hazırlıklı olmalı. Keyifle kurduğu kale, acaba güzel olduğu kadar işlevsel mi?

Ben oyunu simülasyonun keyfini çıkarmak ve hemen yıkılmamak için 3. seviyede oynadım. 1'den 8'e kadar zorluk mevcut. Elbette zor meraklısı vardır. Bu tür oyunların doğasına nispeten aykırı ama çok-oyunculu modu olsa sanki tadından yenmez. Velhasıl genel olarak yazı boyunca adını da andığım oyunları severek oynamış biriysen *Becastled* da sana göre bir oyun.

gold to feed that soldier and to fill his pocket. Thus, you always go back and forth in the balance circle in the game. Although this balance thing seems simple, it is very important, for example, when the *Foundation* first came out, this balance mechanic was not accomplished. After a while, you could have unlimited food or unlimited unhappiness, which could positively make your game incredibly easy or negatively exclude you from the game.

Let's get to the war logic of the game. The game has two faces in *Becastled*. These are day and night. During the day, the simulation runs as it is, while at night all the workers retreat to their homes. Only your people's warriors remain outside, and every night there is an attack on the city from a portal. These attacks are getting harder day by day. The variety of soldiers is growing, and defence requires tactics from somewhere. So, in a way, there is a war structure that Tower Defense fans will also like. Since the types of warriors that will come from the portal are not known, the player should be prepared for any case. Is the castle you built with pleasure as functional as it is beautiful?

I played the game in level 3 to enjoy the simulation and not to collapse immediately. There are 1 to 8 difficulties. Of course, there are difficult enthusiasts. Comparatively contrary to the nature of this type of games, but it feels like it should have a multiplayer mode. In general, if you are a person who fondly played the games I mentioned throughout the article, *Becastled* is a game for you.



AUSCHWITZ'DEN SONRA

Kökler / Simone Weil
Ketebe Yayınları - 300 Sayfa

Simone Weil Kökler: İnsanın ve Ruhun İhtiyacı ile İkinci Dünya Savaşı'nın neden olduğu karanlığın ardından tüm dünyanın sosyal, kültürel ve manevi köklerden kopuşunun nedenlerini ortaya koyuyor. Weil düşüncesinin bütünlüklü bir ifadesi olarak kabul edilen bu eser ilk kez Türkçede.

AFTER AUSCHWITZ

The Need For Roots / Simone Weil
Ketebe Yayınları - 300 Pages

In *The Need for Roots,* Simone Weil revealed the reasons why the entire world is disconnected from its social, cultural, and spiritual roots in the wake of the darkness caused by World War II. This work, which is accepted as a holistic expression of Weil's thought, is in Turkish for the first time.

YÜZYILIN BULUŞMASI

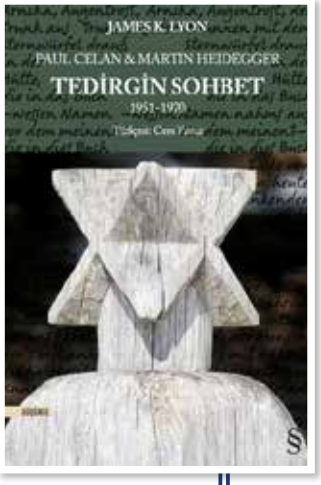
Paul Celan & Martin Heidegger Tedirgin Sohbet / James K. Lyon
Everest Yayınları - 392 Sayfa

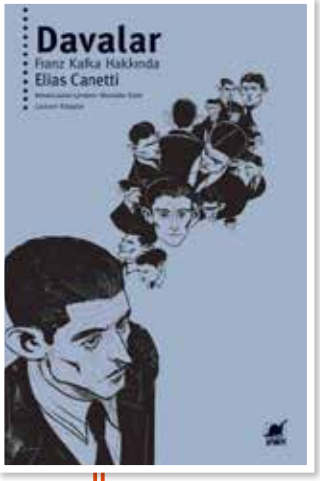
Paul Celan ile fenomenolojik yaklaşımıyla modern düşünceyi köklü bir biçimde etkileyip dönüştüren, Nasyonel Sosyalist Parti üyesi ve taraftarı Martin Heidegger arasında 24-25 Temmuz 1967 tarihinde Todtnauberg'te gerçekleşen "loş" buluşma, 20.yüzyıl entelektüel tarihinin dönüm noktalarından biri kabul ediliyor ve artık Türkçede.

MEETING OF THE CENTURY

Paul Celan & Martin Heidegger: An Unresolved Conversation / James K. Lyon
Everest Yayınları - 392 Pages

The "dim" meeting between Paul Celan and Martin Heidegger, a member and supporter of the National Socialist Party, who radically influenced and transformed modern thought with his phenomenological approach, took place in Todtnauberg on July 24-25, 1967, is considered one of the turning points in the intellectual history of the 20th century and is now available in Turkish.





CANETTI'NİN KAFKA'SI

Davalar: Franz Kafka Hakkında / Elias Canetti
Ayrıntı Yayınları – 384 Sayfa

Canetti Vakfı tarafından Susanne Lüdemann ve Kristian Wachinger'e hazırlatılan bu kitapta, Canetti'nin "Öteki Dava" denemesinin yanı sıra, denemenin yazılmasından önceki 1946–1966 yıllarında, deneme üzerinde çalıştığı 1967–68 yıllarında ve daha sonraki 1969–1994 yıllarında yazdığı notlar yer alıyor.

CANETTI'S KAFKA

Kafka's Other Trial / Elias Canetti
Ayrıntı Yayınları – 384 Pages

In this book prepared by the Canetti Foundation to Susanne Lüdemann and Kristian Wachinger, in addition to Canetti's "Other Case" essay, there are notes he wrote in the years 1946-1966 before the essay was written, in 1967-68 when he was working on the essay, and later in the years 1969-1994.

GERÇEĞİN KIRILGANLIĞI

Klara ile Güneş / Kazuo Ishiguro
Yapı Kredi Yayınları – 264 Sayfa

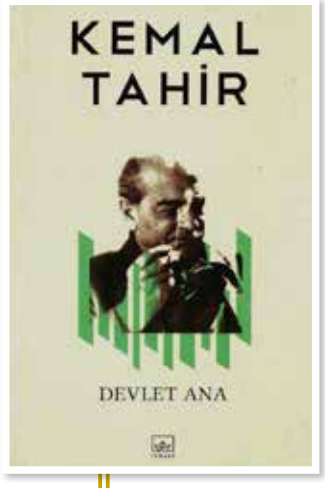
Günümüzün en büyük yazarlarından Kazuo Ishiguro, Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazandıktan sonra yayımlanan ilk romanı Klara ile Güneş'te, yeni teknolojilerin etkisiyle köklü değişimler geçirmiş bir toplumda yaşanan, sevgi, umut ve fedakârlığa dair unutulmaz bir hikâye anlatıyor.

FRAGILITY OF TRUTH

Klara And The Sun / Kazuo Ishiguro
Yapı Kredi Yayınları – 264 Pages

Kazuo Ishiguro, one of the greatest writers of our time, tells an unforgettable story of love, hope, and sacrifice in a society that has undergone radical changes under the influence of new technologies in his first novel *Klara and the Sun*, published after winning the Nobel Prize for Literature.





VAROLUŞUMUZUN KODLARI

Devlet Ana / Kemal Tahir
İthaki Yayınları – 632 Sayfa

Devlet Ana, Osmanlı kurulmadan önceki Anadolu'nun görünümünü ve Anadolu insanının özlemlerini anlatırken, onların güçlü, güvenli, adaletli bir devlete duyduğu ihtiyacı da açığa çıkarıyor. Kemal Tahir'in en önemli romanı olan *Devlet Ana,* onun düşünce yapısını da en iyi yansıtan eserlerinden biri.

THE CODES OF OUR EXISTENCE

Devlet Ana / Kemal Tahir
İthaki Yayınları – 632 Pages

While *Devlet Ana* describes the appearance of Anatolia before the Ottoman establishment and the aspirations of the Anatolian people, it also reveals their need for a strong, secure, and just state. The most important novel of Kemal Tahir, *Devlet Ana* is one of the works that best reflects his mentality.

YÖNETMENİN DÜNYASI

Büyülü Fener / Ingmar Bergman
Agora Yayınları – 288 Sayfa

Yaban Çilekleri, Yedinci Mühür, Persona gibi filmlerle sinema tarihine damgasını vuran, *Bir Düş Oyunu, Kuduz* ve *Caligula* olmak üzere 100'e yakın oyun sahneye koymuş usta yönetmen Ingmar Bergman'ın sanat yaşamına dair anıları anıları, Büyülü Fener'de toplanıyor.

THE DIRECTOR'S WORLD

The Magic Lantern / Ingmar Bergman
Agora Yayınları – 288 Pages

The memories of the artistic life of master director Ingmar Bergman, who made his mark on the history of cinema with films such as *Wild Strawberries, The Seventh Seal, Persona*, and staged nearly 100 plays such as *A Dream Play, Rabies,* and *Caligula*, are gathered in *The Magic Lantern.*



HAZIRLAYAN: ŞEYMA GÜRSES

Ses insanların temel ihtiyaçlarını anlatmak için iletişimin temel kaynağı, ritim üzerine bir ahenkle inşa edilen müzik ise ruhların birbirine açılmasının en önemli yollarından biri. Her yeni çıkan albüm, her yeni şarkı, yeni tanışılan bir ses ve bir söz ruhumuzu anlatmamız ve anlamamız için bize yeni bir yol sunar. Beethoven'ın da dediği gibi; "Müzik, her bilgelik ve felsefeden daha yüksek esin verir."

Sound is the main source of communication; it enables us to tell our basic needs. Music that is built on a rhythm with harmony is one of the most important ways of connecting souls together. Each new album, each new song, each new sound and each new lyric, clears the way for us to tell and understand our spirits. As Beethoven once said: "Music is a higher revelation than all wisdom and philosophy."



HALUK LEVENT'TEN YENİ ALBÜM

28 yıllık profesyonel müzik kariyerine birçok önemli albüm, sayısız konser ve ölümsüz şarkı sığdırmış olan Türk rock müziğin en önemli erkek yorumcularından biri olan Haluk Levent, annesinin en çok sevdiği 15 türküyü yorumladığı *Vasiyet* isimli albümünü yayınladı.

NEW ALBUM FROM HALUK LEVENT

Haluk Levent, one of the most important male performers of Turkish rock music, who has had many important albums, countless concerts, and immortal songs in his 28-year professional music career, has released his album *Vasiyet*, in which he interpreted 15 of his mother's favourite folk songs.

ÇAMUR'DAN "MÜSTEHAK MAKAMI"

Kendine özgü müziği ile müzik dünyamızda farklı bir yer edinmiş olan Çamur'un üçüncü stüdyo albümünün ilk şarkısı "Müstehak Makamı" tüm dijital platformlarda yayında! Müstehak Makamı, tüm dünyanın içinde bulunduğu olağanüstü şartlara atıfta bulunan bir şarkı.

"MÜSTEHAK MAKAMI" FROM ÇAMUR

"Müstehak Makamı," the first song of Çamur's third studio album, which has gained a different place in our music world with its unique music, is out on all digital platforms! Müstehak Makamı is a song that refers to the extraordinary conditions that the whole world is in.





AYŞEN ZÜLFİKAR'DAN YENİ TEKLİ

Sözü ve müziği Ayşen Zülfikar'a ait olan *Yollar*, giden bir sevgilinin ardından söylenmiş bir şarkı gibi duyulsa da aslında nasıl yaşanmış olursa olsun; aşkın bizi her daim aydınlattığına ve yol gösterdiğine olan şahitliğimizi anlatıyor.

NEW SINGLE FROM AYŞEN ZÜLFİKAR

Yollar, whose lyrics and music belong to Ayşen Zülfikar, may sound like a song sung after a departed lover, no matter how it actually happened, it tells our witness that love always enlightens and guides us.



MİNE ÖZGÜLE'DEN "BAŞIMA GELENLERİN"

Orhan Veli'nin *Karşı* şiirinden ilham alarak yazdığı ilk teklisi *Gerin Bedenim* ile müzik dünyasına taze bir soluk getiren genç yetenek Mine Özgüle, bir yıl aranın ardından yepyeni şarkısı *Başıma Gelenlerin* tüm dijital platformlarda dinleyici ile buluştu.

"BAŞIMA GELENLERİN" FROM MİNE ÖZGÜLE

Young talent Mine Özgüle, who brought a breath of fresh air to the music world with her first single, *Başıma Gelenlerin,* which she wrote inspired by Orhan Veli's poem *Karşı*, met with the audience on all digital platforms after a one-year hiatus.

PUMP'TAN "HİÇ KONUŞMAYALIM"

1990'lı yıllarda Ankara'da fırtına gibi esen Distortion Blues Band üyeleri; Volkan Şenkal ve Bülent Batmaca tarafından 2019'da kurulan Pump yepyeni bir şarkı ile geri döndü; "Hiç Konuşmayalım" Rock müzik severlerin duymaya hasret kaldığı sertlikte melodisiyle rock'n roll ziyafeti sunuyor.

"HİÇ KONUŞMAYALIM" FROM PUMP

Founded in 2019 by Volkan Şenkal and Bülent Batmaca, members of Distortion Blues Band that was very popular in Ankara in the 1990s, Pump is back with a brand-new song "Hiç Konuşmayalım" presents a rock'n roll feast with the harsh melody that rock music lovers long to hear.





MÜZİK "DAĞILMIŞ SAHNE"DE BULUŞTU

Sidar Baran Taş ve Ceyda Safçı; Balkanlar ve Türkiye coğrafyalarının kültürel zenginliklerini *Dağılmış Sahne* adlı şarkıda buluşturdu. İkili bu ortaya çıkardıkları proje için, "İki farklı kültürü birleştirerek, ortak noktamız 'müzik'te' buluştuk" diyor.

MUSIC CAME TOGETHER ON "DAĞILMIŞ SAHNE"

Sidar Baran Taş and Ceyda Safçı brought together the cultural richness of the Balkans and Turkey in the song *Dağılmış Sahne.* "By combining two different cultures, we 'came together' in 'music,' our common point," the duo says of their project.

ESRA KAYA'DAN "GEMİDE"

Gemide, yalnızlığı tercih etmiş bir kadının tek başına bir gemideki yolculuğunu, geçmişle hesaplaşmasını seslendiriyor. Söz ve müziği Esra Kaya'ya, düzenlemesi Eylül Biçer' e ait olan *Gemide*'de gitarlarda Eylül Biçer, tuşlu çalgılarda Çagrı Sertel, basta Orhan Deniz ve davulda Ediz Hafızoğlu yer alıyor.

"GEMİDE" FROM ESRA KAYA

Gemide voices the journey of a woman who preferred solitude on a ship alone, and her reckoning with the past. With lyrics and music by Esra Kaya and arrangement by Eylül Biçer, *Gemide* features Eylül Biçer on guitars, Çagrı Sertel on claviers, Orhan Deniz on bass and Ediz Hafızoğlu on drums.



HAZIRLAYAN: GİZEM ERTÜRK

GÜZEL KOKULU BİR YEŞİLÇAM HİKÂYESİ: ANKA KUŞ

A FRAGRANT YEŞİLÇAM STORY: ANKA KUŞ

ALİ MERT ALAN

Bu ay sayfalarımızda Avusturalya'da yaşayan Ali Erkekli'nin hikâyesi ve onun kurduğu parfüm evi Anka Kuş var.

On our pages, this month is the story of Ali Erkekli, who lives in Australia, and Anka Kuş, the perfume house he founded.

Avusturalya'da yaşayan Türk parfümör Ali Erkekli'nin parfüm evi Anka Kuş, son aylarda hem Türkiye'de hem de Avrupa'da adını sıkça duyduğumuz bir marka. Erkekli, parfüm evinin çıkışını, "Anka Kuş benim: Küllerden ve ateşten yükselen Anka'yım. Kötü bir şekilde kavruldum ve acı çektim ama bu benim için gerçek bir yeniden doğuş" diyerek özetliyor. Erkekli'nin kavrulma meselesine gelecek olursak 6 sene önce ortaklarıyla kurduğu parfüm markasının başarılı olmasının ardından sıkıntılar yaşamaya başlıyor ve "Başarının hepsini kendilerine istediler. Para ve şöhret çirkinliği ortaya çıkardı, küstahlıkları beni çok incitti" diyor. Ortaklarıyla kurduğu markaya finansman sağlamak adına iki tam zamanlı, bir yarı zamanlı işte çalışarak ve zaman darlığı nedeniyle duş almak için çalıştığı yerleri kullanan Ali Erkekli, bunca emeğin sonunda başarıyı ulaşmalarına rağmen ona sırt çeviren yol arkadaşlarının ardından Anka Kuş'a can veriyor. Sıfır noktasına tekrar dönüşünü ise "Kendimi yeniden inşa etmem üç yılımı aldı ama buna değdi" diyerek özetliyor.

Anka Kuş (Simurgh), the perfume house of Ali Erkekli, a Turkish perfumer living in Australia, is a brand that we have heard a lot about in both Turkey and Europe in recent months. Erkekli summarises the creation of the perfume house saying, "Anka Kuş is me: I am Anka rising from ashes and fire. I burned badly and suffered but this is a real rebirth for me." As for the burning issue of Erkekli, after the success of the perfume brand he established with his partners 6 years ago, he started to experience problems and explains, "They wanted all the success for themselves. Money and fame brought out the ugliness, their arrogance hurt me a lot." Ali Erkekli, who worked at two full-time and one part-time jobs to finance the brand he established with his partners and used the places he worked to take a shower due to time constraints, gave life to Anka Kuş after his partners who turned their backs on him despite achieving success at the end of all this effort. He explains the return to the zero-point saying, "It took me three years to rebuild myself but it was worth it."



Tarih, edebiyat, sinema, inanç dünyası, felsefe gibi konulardan ilham alarak kokular tasarlayan Ali Erkekli, "Tasarladığım kokuda benim için odak noktası o kokunun beni etkilemesi, eğer o parfüm bende bir duygu uyandırmıyorsa direkt çöpe atar ve çalışmaya baştan başlarım" diyor.

Ali Erkekli, who designs scents inspired by subjects such as history, literature, cinema, the world of faith, and philosophy, says, "For me, the focus of the fragrance I designed is the effect of the fragrance on me, if that perfume does not give me a feeling, I throw it away and start working from the beginning."

Bir Yeşilçam senaryosunu andıran Anka Kuş, ilk koku kreasyonuyla parfüm meraklılarının ilgisini çekerek "mutlu son"a ulaşmış gibi gözüküyor. Tarih, edebiyat, sinema, inanç dünyası, felsefe gibi konulardan ilham alarak kokular tasarlayan Ali Erkekli, "Tasarladığım kokuda benim için odak noktası o kokunun beni etkilemesi, eğer o parfüm bende bir duygu uyandırmıyorsa direkt çöpe atar ve çalışmaya baştan başlarım" diyor. Topkapı'nın bahçeleri, İsmail Efendi, Nietzsche, Isparta, Melbourne gibi birbirinden farklı konulardan, şehirlerden ilham alan Anka Kuş'un adını bir kenara not alın, ilk fırsatta koklayın. Çünkü Ali Erkekli, parfümleriyle insanlara bambaşka bir dünya sunuyor.

Resembling a Yeşilçam scenario, Anka Kuş seems to have reached a "happy ending" by attracting the attention of perfume enthusiasts with its first fragrance creation. Ali Erkekli, who designs scents inspired by subjects such as history, literature, cinema, the world of faith, and philosophy, says, "For me, the focus of the fragrance I designed is the effect of the fragrance on me, if that perfume does not give me a feeling, I throw it away and start working from the beginning." Note the name of Anka Kuş, which was inspired by different subjects and cities such as Topkapı's gardens, İsmail Efendi, Nietzsche, Isparta, and Melbourne, and smell it at the first opportunity. Because Ali Erkekli offers people a completely different world with her perfumes.



BALPARMAK ARICILIK AKADEMİSİ İLE İSTANBUL İLİ ARI YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ İSTANBUL'A YENİ ARICILAR KAZANDIRDI

Balparmak ve İstanbul İli Arı Yetiştiricileri Birliği iş birliği çerçevesinde hayata geçirilen "Sürdürülebilir Arıcılık, Katma Değerli ve Verimli Arı ürünleri Üretim Projesi" ile İstanbul'a yeni arıcılar kazandırıldı. Balparmak Kampüsü'nde ve Birliğin Aydos'taki arılığında teorik ve uygulamalı arı sütü eğitimine katılan 8'i kadın olmak üzere toplam 30 arıcı sertifikalarını teslim aldı.



Balparmak, arıcılık mesleğinin sürdürülebilirliğine katkı sağlamak, kaliteli ve verimli, katma değerli arı ürünlerinin üretimini artırmak hedefiyle sürdürdüğü çalışmaları tüm Türkiye'de yaygınlaştırıyor. Bu çerçevede İstanbul İli Arı Yetiştiricileri Birliği (İAYB) ile değerli iş birliğine imza atan Balparmak, Sürdürülebilir Arıcılık, Katma Değerli ve Verimli Arı ürünleri Üretim Programı'nı başarıyla tamamlayan 8'i kadın toplam 30 arıcıya sertifikalarını teslim etti.

28 Mayıs Cuma günü İstanbul İli Arı Yetiştiricileri Birliği'nin Pendik Aydos'taki arılığında gerçekleştirilen sertifika törenine Balparmak Yönetim Kurulu Başkanı Özen Altıparmak, Balparmak Genel Müdürü Onur Özyurt, İstanbul İli Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı Onur Çilenk, Balparmak Ar-Ge ve Kalite Direktörü Dr. Emel Damarlı, Balparmak Hammadde Tedarik Direktörü İsfendiyar Üzümcü, Balparmak Arıcılık Akademisi Eğitim Uzmanı Dr. Ali İhsan Öztürk ve 30 arıcı katıldı.

İstanbul'un Arıcılıkta Ciddi Bir Potansiyeli Var

Balparmak'ın tam 40 yıldır omuz omuza çalıştığı arıcılara ve arıcılık mesleğine karşı olan sorumluluğunun bilinciyle hareket ettiğinin altını çizen Balparmak Yönetim Kurulu Başkanı Özen Altıparmak, şunları söyledi: "İstanbul denildiğinde aklımıza arıcılık gelmese de aslında bu bölgede ciddi bir potansiyel var. İstanbul'da Kartal, Pendik, Şile, Çatalca, Silivri, Beykoz gibi benzer floraya sahip birçok bölgede arıcılık yapılıyor. İstanbul İli Arı Yetiştiricileri Birliği ile yaptığımız bu önemli iş birliği ile İstanbullu arıcılara ve ailelerine ürün kalitelerinin iyileştirilmesi, balın yanı sıra diğer arı ürünleri üretiminin de teşvik edilmesi, kadınların ve gençlerin de sektöre kazandırılmasına yönelik teorik ve uygulamalı olmak üzere bir eğitim programı düzenledik. "Sürdürülebilir Arıcılık, Katma Değerli ve Verimli Arı ürünleri Üretim Projesi" kapsamında gerçekleştirdiğimiz eğitim programımızı, pandemi koşullarını dikkate alarak ilk günü Balparmak'ın Çekmeköy kampüsünde teorik ve devamında 3 gün süreyle Birliğin Aydos'daki arılığında uygulamalı olmak üzere iki farklı noktada gerçekleştirdik. Bu eğitim programı ile arıcılarımızın bilgilerini güncelleyerek, onlara sürdürülebilir arıcılık ve arı sütü üretimi konusunda önemli bilgiler aktardık. Kırsal kalkınma bölgelerindeki kadın ve gençleri arıcılığa kazandırmak hedefiyle 2018 yılında hayata geçirdiğimiz "Balparmak Arıcılık Akademisi" ile sektöre değer katmaya devam edeceğiz ve önümüzdeki dönemde de akademi çatısı altında eğitim programlarımız artarak devam edecek, arıcılarımızın yanında olmayı sürdüreceğiz."

Arıcılık İstanbul'un Değeri

İstanbul İli Arıcılar Birliği Başkanı Onur Çilenk, Balparmak ile arıcı eğitimleri konusunda yaptıkları iş birliğine ilişkin şu değerlendirme bulundu: "Zengin bitki örtüsü ile arıcılık için oldukça elverişli olan ülkemizde; arıcılığın önemi ve bu mesleğin sağlayacağı kazanımlar çok büyük. Arıcılık için coğrafi olarak verimliliğin çok yüksek olduğu ülkemiz, bal üretimi açısından Çin'den sonra dünyada 2. sırada yer alıyor. Dünyadaki diğer ülkelerle kıyaslandığında; iklim, bitki örtüsü, bal arısı popülasyonundaki genetik çeşitlilik bakımından, ülkemiz oldukça yüksek arıcılık potansiyeline sahip. Böylesi zengin bir coğrafyanın değerini bilmek, hepimizin sorumluluğu.

Biz de Balparmak ile yaptığımız bu iş birliği çerçevesinde arıcılarımız ve arıcı adaylarımız doğal balın üretiminin yanı sıra katma değeri yüksek arı sütü, polen, propolis gibi arı ürünlerinin üretilmesi için önemli bir eğitim fırsatı yakalamış olduk. Bu sayede arıcılarımızın bilgileri güncellendi, dağarcıklarına yeni bilgiler eklendi."

Gençler ve Kadınlar Arıcılık Mesleğine İlgili

4 gün süren eğitimlerde ağırlıklı genç ve kadın katılımcıların yer aldığı İstanbullu arıcı ve arıcı adaylarının son derece ilgili olduklarına değinen Balparmak Arıcılık Akademisi Eğitim Uzmanı Dr. Ali İhsan Öztürk "Katılımcılara 1 gün teorik, 3 gün uygulamalı olarak arı sütü üretimi başta olmak üzere doğal bal, polen, propolis, gibi arı ürünlerinin kovandan sofraya tüm süreçlerde üretiminin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi, teknik arıcılık uygulamalarıyla sağlıklı ve hijyenik koşullarda üretimin devam ettirilmesi, katkısız ve kalıntısız üretim yapılmasına yönelik eğitim verdik. Eğitimlerde temel petek kullanımının arıcılıktaki öneminden arı hastalıklarıyla mücadeleye, kaliteli ve verimli arı sütü üretiminden propolis, arı sütü ve polen üretimine kadar birçok farklı konuları ele aldık. Arıcı eşlerinin katılımlarının da sağlandığı eğitimlerde, arıcı ailelerinde de farkındalık yaratarak, kadınların ve gençlerin de arıcılık mesleğinde yer almalarının sağlanması, böylece sürdürülebilir arıcılığa ve yerel kalkınmaya destek olunmasını hedefliyoruz" dedi.

Balparmak Hakkında:

Kurulduğu 1980 yılından bu yana bal sektörünün gelişimine öncülük eden ve uzun yıllardır sektörün lideri olan şirket, 300'ün üzerinde çalışanı ve bugün bünyesinde bulundurduğu Balparmak, Balkovan, Apitera ve BallıMix markalarıyla sağlığı, doğallığı, lezzeti her gün sofralara taşıyor. Tüketicisine sunduğu kalite standardı ile farklılaşan Balparmak, bu anlamda sektörün öncülüğünü üstleniyor. Gıda güvenliği konusunda uluslararası standartlara göre çalışan Balparmak, gıda güvenliği sistemi FSSC / 22000 ile Global Gıda Teknik Standardı / BRC (British Retail Consortium) gibi sertifikalara da sahip. Türkiye'nin bal ve diğer arı ürünleri alanındaki ilk, gıda alanında 8'inci Ar-Ge Merkezi'ne sahip olan Balparmak; TÜRKAK tarafından akredite olan Bal ve Diğer Arı Ürünleri Araştırma ve Kalite Kontrol Laboratuvarı sayesinde, tüketicilerine sunduğu ürünlerini 600'den fazla parametre doğrultusunda analiz ediyor.







1) Dünya'da üzerinde en çok ada bulunan ülke hangisidir?

A) Endonezya

B) Avustralya

C) İsveç

D) Filipinler

1) Which country has the most islands in the world?

A) Indonesia

B) Australia

C) Sweden

D) The Philippines

2) "Düş içinde bir düş mü / Bütün gördüğümüz ve göründüğümüz?" dizelerinin sahibi, gotik edebiyatının mimarı olan yazar kimdir?

A) Edgar Allan Poe

B) Virginia Woolf

C) Oscar Wilde

D) Stephen King

2) Who is the author of the lines, "All that we see or seem/ Is but a dream within a dream?" and the architect of gothic literature?

A) Edgar Allan Poe

B) Virginia Woolf

C) Oscar Wilde

D) Stephen King

3) Michael Phelps'in 22. bireysel altın madalyasını kazanarak dünya rekoru kırdığı olimpiyat oyunları hangi sene oynanmıştır?

A) 2015

B) 2016

C) 2017

D) 2018

3) In which year were the Olympic games played Michael Phelps broke the world record by winning his 22nd individual gold medal?

A) 2015

B) 2016

C) 2017

D) 2018

4) 1992 yılında yayımlanan ilk sessiz üç boyutlu film nedir?

A) Sevginin Gücü

B) Malta Şahini

C) Canavarlar Sarayı

D) Avatar

4) What is the first silent 3D movie released in 1992?

A) Léon

B) The Maltese Falcon

C) House of Wax

D) Avatar

5) Yazarının kurgusunda kendi oluşturduğu dili kullandığı bir fantastik edebiyat serisinden filme uyarlanan ünlü üçleme hangisidir?

A) Star Wars

B) Karayip Korsanları

C) Yüzüklerin Efendisi

D) Star Trek

5) What is the famous trilogy adapted to the film from a fantastic literature series where the author uses the language he created in his fiction?

A) Star Wars

B) Pirates of the Caribbean

C) The Lord of the Rings

D) Star Trek

1)C 2)A 3)B 4)A 5)C

Güldüren 100

100 Mbps'ye Kadar
Akıllı Sınırsız Kablonet

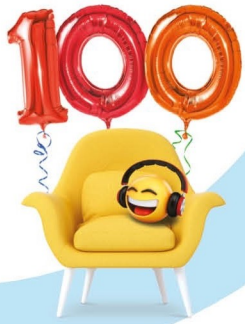
+ Üst Paket
+ Altın Sinema Paketi
+ Kablo Bulut 25 Gb

İnternet'ten Başvurularınıza Özel İlk Ay Bedava

24 ay taahhüt sözünüze
İlk 12 ay
109,99 TL

12 ay taahhüt sözünüze
119,99 TL

Sonraki 12 ay
119,99 TL



Eğlence Dolu

25 Mbps'ye Kadar
Sınırsız Kablonet

+ Temel Paket
+ Vizioon Sinema Paketi
+ Kablo Bulut 25 Gb

İnternet'ten Başvurularınıza Özel İlk Ay Bedava

24 ay taahhüt sözünüze
İlk 12 ay
89,99 TL

12 ay taahhüt sözünüze
99,99 TL

Sonraki 12 ay
99,99 TL



Renklendir Hayatını

50 Mbps'ye Kadar
Akıllı Sınırsız Kablonet

+ Üst Paket
+ Vizioon Sinema Paketi
+ Kablo Bulut 25 Gb

İnternet'ten Başvurularınıza Özel İlk Ay Bedava

24 ay taahhüt sözünüze
İlk 12 ay
99,99 TL

12 ay taahhüt sözünüze
109,99 TL

Sonraki 12 ay
109,99 TL



Kablo TÜRKSAT

0 850 804 4444 turksatkablo.com.tr /turksatkablo



#mutlulukbenimle

Altınbaş

444 LOVE (5683) | ALTINBAS.COM | altinbasjewelry